

UUSI JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA
1.1.2022-31.12.2026
LYHYT- (99.1) JA PITKÄKARVAINEN (99.2) WEIMARIN-
SEISOJA

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa – 8.8.2021
SKL jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt – ei hyväksytty

Saksanseisojakerho r.y.
Jalostustoimikunta

Tämä jalostuksen tavoiteohjelma on laaja tietopaketti käsittelemästään rodusta kaikkien rodun harrastajien, rodusta kiinnostuneiden ja sen hankkimista suunnittelevien käyttöön.

Tavoiteohjelma on laadittu Suomen Kennelliitto ry.:n jalostustieteellisen toimikunnan mallirungon ja siihen liittyvien ohjeiden pohjalta. Jalostuksen tavoiteohjelma on käsitelty Saksanseisojakerho ry.:n vuosikokouksessa 2020, mistä on hyvissä ajoin tiedotettu rotujärjestön jäseniä jäsenjulkaisu Saksanseisoja -lehden joulukuun 2019 numerossa sekä rotujärjestön internet-sivuilla. Tämän jälkeen jalostuksen tavoiteohjelma on ollut rotujärjestön internet-sivuilla: www.saksanseisojakerho.fi kaikkien rodusta kiinnostuneiden tutustuttavana ja kommentoitavana hyvissä ajoin ennen vuosikokousta 2020. Huom. COVID-19 tilanteen takia, uusi JTO lähetetään kennelliittoon vasta 2021. Vuosikokouksen roturyhmäkokouksessa tavoiteohjelma on käyty läpi ja Saksanseisojakerho ry.:n vuosikokouksessa ?2021 hyväksytty jäsenistöltä tulleen palautteen mukaisesti muokattuna.

Suomen Kennelliitto r.y.:n jalostustieteellisen toimikunnan hyväksymisen jälkeen tämä jalostuksen tavoiteohjelma on voimassa 1.1.2020 alkaneen PEVISA-kauden, minkä jälkeen tavoiteohjelma jälleen päivitetään.

Jalostuksen tavoiteohjelma on luettavissa ja tulostettavissa Saksanseisojakerho ry.:n internet -sivuilta (www.saksanseisojakerho.fi => Rodut => Lyhyt- ja pitkäkarvainen weimarinseisoja) ja saatavissa myös tavoiteohjelman kokoajilta pyydetessä.

SISÄLLYSLUETTELO

1	YHTEENVETO	4
2	RODUN TAUSTA	5
3	JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	7
4	RODUN NYKYTILANNE.....	8
4.1	Populaation rakenne ja jalostuspohja	8
4.2	Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	22
4.3	Terveys ja lisääntyminen	32
4.3.1	PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet; HD eli lonkkaniveldysplasia	32
4.3.2	Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet	35
4.3.3	Yleisimmät kuolinsyyt.....	43
4.3.4	Lisääntyminen.....	45
4.3.5	Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet ..	45
4.3.6	Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	45
4.4	ULKOMUOTO	46
	Voimassa oleva rotumääritelmä	46
	Ulkomuodon arvioiminen Suomessa	49
5	YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA.....	53
6	JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS.....	55
6.1	Jalostuksen tavoitteet	56
6.2	Suosituksat jalostuskoirille ja yhdistelmille	56
6.3	Rotujärjestön toimenpiteet	58
6.4	Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin.....	59
6.5	Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	60
	Lähteet	63
	Liitteet	67

1 YHTEENVETO

Tähän jalostuksen tavoiteohjelmaan on koottu koiranjalostukseen liittyvien yleisten suositusten lisäksi weimarinseisojan rotukohtaisia suosituksia. Ohjelman tarkoituksena on koota yhteen oleellinen tieto rodusta, sen taustoista, sekä jalostuksen suunnittelussa ja toimeenpanossa tarvittavista osatekijöistä. Ohjelman avulla voidaan ohjata rodun kehitystä haluttuun suuntaan ja näin pyrkiä säilyttämään ja edistämään rodulle tyypillisiä ominaisuuksia. Rotukohtainen tavoiteohjelma antaa tärkeää tietoa suomalaisten weimarinseisojien nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä niin rodun kasvattajille, harrastajille kuin muille rodusta kiinnostuneille.

Kuvaus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta

Weimarinseisoja, saksaksi Weimaraner, on vanha saksalainen rotu, jonka historia ulottuu muutamia satoja vuosia taaksepäin. Rotua on alun perin käytetty suurriistan metsästyksessä, mutta se on sittemmin yleistynyt seisovana lintukoirana. Weimarinseisoja on keskikokoinen-suuri, sulavalinjainen, jännevä ja lihaksikas metsästyskoira, jolla on työskentelyyn soveltuva rakenne. Ihannekorkeus on 59 - 67 cm. Karvapeite on lyhytkarvaisella lyhyttä (kuitenkin pitempää ja tiheämpää kuin useimmilla samankaltaisilla roduilla), vahvaa ja hyvin tiheää. Peitinkarva on rungonmyötäistä ja sen alla voi olla niukasti pohjavillaa. Karvapeite on pitkäkarvaisilla pitkä ja pehmeä, jonka alla voi olla pohjavillaa. Karva on rungonmyötäistä tai hieman laineikasta. Sallittu väritys on hopean-, kauriin- tai hiirenharmaa tai niiden väliset sävyt. Pieni valkoinen merkki sallitaan rinnassa ja varpaissa.

Rodun tilanne ja jalostustavoitteet

Populaation rakenne ja jalostuspohja: Ensimmäinen lyhytkarvainen weimarinseisoja rekisteröitiin Suomeen vuonna 1969. Ensimmäiset pitkäkarvaiset weimarinseisojat tuotiin Suomeen vuonna 2003. Kanta on kasvanut vuosien saatossa tasaisesti ja on pääosin metsästäjien käsissä. Vuodesta 1990 vuoden 2019 loppuun mennessä rekisteröintejä oli 724. Viime vuosina vuosittaiset rekisteröinnit ovat olleet lyhytkarvaisilla keskimäärin reilut 30 yksilöä, pitkäkarvaisilla 0-6 yksilöä. Rodun kannan varsinainen kasvu lähti käyntiin vuoden 1995 paikkeilla, jonka jälkeen pentueita on rekisteröity vuosittain 1-7 kpl. Tuontikoirien osuus kymmenen vuoden tarkastelujakson aika on ollut 2-12 yksilöä vuodessa. Maahamme rekisteröityjä narttuja ja uroksia on tuotu yhtä paljon. Tuonnit ja ulkomaisien jalostusurosten hyödyntäminen ovat välttämättömiä jalostuspohjan laajuuden turvaamiseksi. Kansainvälinen yhteistyö on lisääntynyt entisestään.

Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet:

Rodun kotimaassa weimarinseisojan luonnetta testataan omalla, rodulle suunnatulla luonnetestillä. Luonnetestin tarkoituksena on vaalia luonteeltaan rodunomaisten yksilöiden eteenpäin jalostamista ja rajata pelokkaat ja aggressiiviset yksilöt pois jalostuksesta. Rodunomainen yksilö on tasapainoinen, rauhallinen, luoksepäästävä ja hyväntahtoinen. Nämä ovat tavoitteena myös suomalaisessa kasvatustyössä. Sosiaalisesta, perhekeskeisestä luonteestaan huolimatta kyseessä on kuitenkin atleettinen ja energinen rotu, joka omaa voimakkaan metsästysvietin. Älykkään ja kyseenalaistavan luonteensa vuoksi, rotu tarvitsee runsaasti sosiaalistamista ja johdonmukaista koulutusta pennusta lähtien. Ohjaajaansa kunnioittava weimarinseisoja on yhteistyöhaluinen, monipuolinen metsästyskoira. Suomessa rodun käyttöominaisuuksia testataan kanakoirien erikoiskokeissa, joissa haku, seisonataipumus sekä nouto vedestä ja maalta tulevat testattua, voittajaluokassa myös laahausjälki. Petoeläintyöskentelyä arvostetaan korkealle myös Suomessa, vaikka jalostuskoirilta ei vaaditakaan rodun kotimaan tapaan petoeläinkovuustestit. Verijälkitaipumuksia voidaan testata

metsästyskoirien jäljestämiskokeessa (MEJÄ) tai vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeessa (VAHI) MEJÄ tai VAHI-kokeissa.

Terveys ja lisääntyminen:

Weimarinseisoja on perusterve rotu, jolla on vähän metsästyskäyttöä haittaavia sairauksia. Rodun PEVISA-ohjelmaan on liitetty lonkkakuvauspakko raja-arvolla C. Lonkkaniveldysplasian määrä on lähtenyt rodussa laskuun viimeisen viiden vuoden aikana (5,1 prosenttiyksikön lasku edelliseen viisivuotisperiodiin 2005 - 2009 verrattuna). Jotta tautia voitaisiin seurata tuloksellisemmin ja lonkkaniveldysplasia saataisiin entisestään laskemaan, tarvitaan yhä enemmän tutkimuksia. Tärkeää onkin, että yhä suurempi joukko rekisteröidyistä koirista lonkkakuvataan. Suomessa muutamalla weimarinseisojalla on todettu lieviä muutoksia kyynärnivelissä. Kyynärnivelet suositellaan kuvattavaksi samalla kuin lonkatkin. Perinnöllisten silmäsauroksien varalta tehtävät silmätutkimukset ovat perustuneet vapaaehtoisuuteen. Silmälöydöksiä on tähän mennessä (10.6.2021) löytynyt kolmellakymmenellä yhdellä weimarinseisojalta ja ne ovat olleet kahta tapauslukuun ottamatta lieviä. Silmäsauroksien esiintymisen kartoittamiseksi tarvitaan yhä enemmän tutkimuksia. Rodun lisääntymisterveys on ollut hyvä. Sukusiitosaste on pidetty Suomessa matalana; viimeisen 15 vuoden aikana vain kaksi yhdistelmää on ylittänyt sukusiitoksen suositusrajan 6,25%.

Ulkomuoto:

Rodun kotimaassa weimarinseisojan jalostuksessa on ensisijaisesti otettu huomioon käyttöominaisuudet, luonne ja terveys, ulkomuoto vasta näiden jälkeen. Ulkomuodossa oikea rotutyyppi on tärkein. Vaikka rotumäärittelyssä vaihtelu sallitaan, sitä ei silti tule suosia jalostuskoirien valinnassa. Weimarinseisoja on seisojaroduista kookkain ja se on jalkava verrattuna esim. lyhytkarvaiseen saksanseisojaan. Rakenteeltaan sen kuuluu olla voimakaslustoineen, on kuitenkin virheellistä sekoittaa raskaslustoisuus edellä mainittuun. Kevytluustoisuus katsotaan virheeksi. Ilmettä voi luonnehtia tynnen rauhalliseksi, jopa hieman etäiseksi.

Tärkeimmät suositukset jalostuskoirille

Jalostuskoirien tulee olla luonteeltaan terveitä, tiedossa olevien sairauksien suhteen terveitä, ulkomuodoltaan rotutyypillisiä sekä koepalkittuja KAER-kokeessa tai vastaavassa ulkomaisessa kokeessa. Jalostuskoirien tulee myös täyttää PEVISA-ohjelman vaatimukset.

2 RODUN TAUSTA

Weimarinseisoja on hyvin vanha rotu, jonka alkuperästä on useita teorioita. Jo 1600- ja 1700-luvulta peräisin olevissa maalauksissa kuvitetut koirat muistuttavat pitkälti tämän päivän weimarinseisojaa. Todennäköisesti yksi weimarinseisojan esi-isistä on jo sukupuuttoon kuollut St. Hubertus Branchen Hound. On jopa väitetty weimarinseisojan olleen alunperin värimutaatio tästä ikivanhasta St. Hubertus Branchenistä. Tätä rotua pidetään useimpien kanakoirien kantaisänä, koska sen uskotaan olevan vanhin metsästyskoiraroduista. St. Hubertus Branchen, joka nimettiin St. Hubertuksen munkkiluostarin mukaan, oli voimakasrakenteinen, pitkärunkoinen ja keskikokoinen jälkikoira. Branchen-koirilla sanotaan olleen erinomainen hajuaisti yhdistyneenä voimaan ja taitoon, jotka yhdessä tekivät siitä loistavan metsästyskoiran. Väritään nämä koirat olivat mustia tannerkeillä, joillakin yksilöillä esiintyi rinnassa valkoinen merkki.

Useista teorioista huolimatta varmaa kuitenkin on, että harmaita koiria pidettiin Weimarin hovissa, Saksassa jo 1800-luvun alussa. Suurruhtinas Karl August oli suuri harmaitten ihailija, jonka uskotaan tuoneen tämän koiran metsästysretkiltään Bohemiasta Thüringeniin, Saksaan. Suurruhtinas Karl August oli Itäisessä-Saksassa sijaitsevan Thüringenin maakunnan hallitsija vuonna 1775, ja hän asui Weimarin kaupungissa Erfurtin alueella. Alue oli kuuluisa kauniista ja riistarikkaasta maaseudustaan, mikä palveli erinomaisesti ruhtinaan intohimoista metsästysharrastusta. Juuri tämä harmaa koira, nykyinen weimarinseisoja, oli luonteenlujuutensa, älykkyytensä ja atleetisyytensä ansiosta ideaali alueen suurriistan metsästyksen. Vaikutusvaltainen Karl August kehitti rodun alun alkujaan vain perhepiirinsä, hovinsa ja muun valikoidun ylimystön metsästyskäyttöön ja piti itsellään myös oikeuden päättää, kenellä oli oikeus pitää weimarinseisojaa. Sittenkin kasvatusta harjoittivat pääasiassa ammattimetsästäjät ja riistanvartijat. Näissä koirissa oli silloin vielä runsaasti jälkikoiran ominaisuuksia, mutta jäljestyskäytön vähennyttyä niitä alettiin risteyttää kanakoirien kanssa ja jalostusta jatkettiin näillä risteytyksillä.

Rodun virallistamisen jälkeen jalostuksessa ei ole käytetty apuna risteytyksiä muiden rotujen, varsinkaan pointterin kanssa. Weimarinseisoja on siksi todennäköisesti vanhin saksalaisista seisojaro- duista, ja sitä on jalostettu puhtaana noin sadan vuoden ajan. Nimi weimarinseisoja juontaa kaupungista Weimar, jossa ruhtinas hovistaan käsin synnytti tämän rodun. Saksan weimarinseisoja- kerho on perustettu Erfurtissa 20.6.1897. Vuonna 1896 alkoi rodun suunnitelmallinen jalostus ja rotukirjaan otto. Ensimmäinen yhteinen varsinaisen rotumääritelmä laadittiin yhdessä Saksan ja Itävallan weimarinseisojakerhojen kesken ja otettiin käyttöön 1935. Nämä kaksi kerhoa työskente- livät tiiviisti yhdessä kehittämässä rotua, ajaten sen etua, pitäen rodun tiukasti vain metsästäjien käsi- sä. Saksalaisen pienen piirin käsistä rotu on vähitellen levinnyt myös muualle maailmaan. Koirien lukumäärä ei koskaan ole ollut erityisen suuri paitsi USA:ssa, Iso-Britanniassa ja Australiassa, jois- sa rekisteröintimäärät ovat olleet korkeimmat.

Weimarinseisoja on oppivainen ja intohimoinen metsästyskoira, joka on parhaimmillaan laukauk- sen jälkeen sekä vedessä että maalla. Sen haku on suppeampaa ja rauhallisempaa kuin esimerkiksi saksanseisojien. Sitä voidaan käyttää myös suurriistan metsästyksessä. Metsästyksen lisäksi rotua on käytetty poliisikoirana mm. Englannissa, pelastuskoirana ja kauniin ulkonäkönsä vuoksi myös näyttelykoirana. Koulutuksessa on huomioitava rodun vahti- ja suojelutaipumus.

Weimarinseisojia on lyhyt- ja pitkäkarvaisia, ja eri karvalaatuja voi esiintyä samassa pentueessa. Rotu ei ole toistaiseksi voimakkaasti jakautunut erillisiin linjoihin, kuitenkin esimerkiksi USA:ssa tavataan niin sanottuja näyttelylinjoja (showline) ja käyttölinjoja (fieldtrial-line), joskus USA:ssa puhutaan myös niin sanotuista dualpurpose-linjoista, jolloin koiria jalostetaan sekä metsästystä, että näyttelymenestystä silmällä pitäen. Rodun kasvattajilla on ratkaiseva merkitys, mihin suun- taan rotu tulevaisuudessa kehittyä ja siksi onkin ensiarvoisen tärkeää huolehtia siitä, että rotu ko- konaisuudessaan säilyy monipuolisena metsästyskoirana.

Ensimmäinen lyhytkarvainen weimarinseisoja rekisteröitiin Suomeen vuonna 1969, USA:n tuonti narttu Ragstone Ryannie (synt. 5.3.1969). Muutaman vuoden kuluttua rekisteröitiin seuraava ly- hytkarvainen weimarinseisoja, Englannin tuonti uros Hawsvale Diplomat (synt. 1.9.1973). Kului reilut kolme vuosikymmentä ennen kuin maassamme tavattiin pitkäkarvaista muunnosta. Ensimmäiset pitkäkarvaiset weimarinseisojat tuotiin Suomeen vuonna 2003: Saksan tuonti narttu Berta vom Bismarckthurm (synt. 1.5.2003) ja Norjan tuonti narttu Carina fra Hölondaskogen (synt. 9.10.2003). Viimeisen viiden vuoden aikana on rekisteröity yhteensä 199 yksilöä. Tällä hetkellä lyhyt- ja pitkäkarvaisten määrä on yhteensä noin 350 yksilöä.

Suomen kautta aikojen ensimmäinen weimarinseisojapentue syntyi 1.9.1976. Ensimmäinen pitkä- karvainen pentue syntyi vuonna 2007. Rodun kannan varsinaisen kasvu lähti käyntiin vuoden 1995 paikkeilla, jonka jälkeen pentueita on rekisteröity vuosittain 1-7 kpl.

3 JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Weimarinseisoja kuuluu mannermaisten seisojarotujen yhteisen rotujärjestön, Saksanseisojakerho r.y.:n alaisuuteen. Saksanseisojakerho on perustettu vuonna 1943, jolloin yhdistyksen jäseniksi ilmoittautui 27 saksanseisojien harrastajaa.

Tällä hetkellä Suomen Kennelliittoon kuuluvassa rotujärjestössä on noin 2600 jäsentä, mihin tasoon se on viimeisten vuosien aikana keskimäärin vakiintunut. Aluksi rotujärjestön edustamat koirat olivat vain lyhyt- ja karkeakarvaisia saksanseisoja, mutta nyt valikoimaan kuuluu jo 28 erilaista mannermaista seisojarotua tai rotumuunnosta, joihin rekisteröidään vuosittain yli 800 uutta pentua. Kaikilla roturyhmän roduilla on omat rotuyhteyshenkilönsä, rotujen jalostuksellista tilannetta valvotaan jalostustoimikunnan kokouksissa.

Saksanseisojakerhon tarkoitus on ylläpitää ja kehittää mannermaisia seisovia lintukoiria metsästyksen monitoimikoirina sekä edistää kanakoiraharrastusta Suomessa. Tähän kerho pyrkii järjestämällä roduilleen näyttelyitä, katselmuksia sekä kanakoirien erikoiskokeita (KAER) ja kilpailuja, julkaisemalla opaskirjoja ja neljästi vuodessa ilmestyvää Saksanseisoja-lehteä sekä näyttely- ja koe-tulokset sisältävää vuosikirjaa. Kerho myös vaalii ja ohjaa edustamiensa rotujen rodunjalostusta sekä pyrkii kaikin keinoin torjumaan koirien terveydentilaa mahdollisesti horjuttavia perinnöllisiä vikoja ja muita eläinsairauksia sekä tiedottamaan niistä jäsenilleen.

Saksanseisojakerhon hallituksessa on 7 jäsentä ja sihteeri. Lisäksi kerhon toimintaa ohjaavat toimikunnat: jalostustoimikunta, ulkomuototoimikunta, koetoimikunta ja tietojenkäsittelytoimikunta. Kerhon toimihenkilöihin kuuluvat myös päätoimittaja, jäsensihteeri, myyntisihteeri, vuosikirjan päätoimittaja ja kotisivujen vastuuhenkilö.

Saksanseisojakerhon jalostustoimikunnassa on 10 jäsentä. Jalostusneuvot valitsee Saksanseisojakerhon vuosikokous. Lyhytkarvaisen saksanseisojan jalostusneuvonnasta vastaa 3 henkilöä ja karkeakarvaisen saksanseisojan jalostusneuvonnasta 3 henkilöä. Bretonien jalostusneuvonnasta vastaa 2 henkilöä, pieni- ja isomünsterinseisojien sekä pitkäkarvaisen saksanseisojan jalostusneuvonnasta vastaa 1 henkilö ja muiden rotujen jalostusneuvonnasta vastaa 1 henkilö. Muiden rotujärjestön alaisuuteen kuuluvien rotujen (22 eri rotua) pentuvälityksestä ja rotutietouden jakamisesta vastaa yhdistyksen vuosikokouksen valitsevat 8 rotuyhteyshenkilöä.

Saksanseisojakerhon jalostustoimikunta määrittelee jalostuksen tavoitteet ja seuraa rotujemme tilaa. Toimikunta ohjaa jalostuksen suunnittelua antamalla lausuntoja ja suosituksia jalostusyhdistelmistä sekä hoitaa pentuvälitystä. Toimikunta pitää yllä jalostusrekisteriä jalostukseen sopiviksi katsotuista koirista. Jalostustoimikunta on mukana järjestelemässä jokavuotista nuorten koirien ikäluokkakatselmusta Junkkaria, vuosikokouksen tai erikoisnäyttelyn yhteydessä järjestettäviä jalostusaiheisia luentopäiviä sekä vastaa jalostuskatselmuksen järjestelyistä.¹

¹ Vesanto Kimmo, kirjallinen tiedonanto

4 RODUN NYKYTILANNE

Weimarinseisoja on erittäin monipuolinen seisova lintukoira, jota voidaan käyttää metsästykseen sekä maalta että vedestä. Yleisimmin weimarinseisoja käytetään kanalinustuksessa, mutta monella weimarinseisoja toimivat myös vesilinnustuksessa noutavina koirina ja osa harrastajista käyttää weimarinseisoja myös pienpetopyynnissä.

Rodun käyttöominaisuuksissa ja luonteissa voidaan sanoa olevan suuria eroja. Koirakantamme koostuu pääosin pohjoismaisista- ja saksalaisista linjoista, mutta koiria on tuotu myös amerikkalaisista-, ranskalaisista-, tsekkiläisistä- ja alankomaalaisista linjoista. Rotu ei ole niin selkeästi jakautunut käyttö- ja näyttölinjoihin kun monet muut vastaavan suosion metsästäjien ulkopuolella saavuttaneista roduista. On kuitenkin erittäin tärkeää pyrkiä säilyttämään weimarinseisojen luontaiset metsästysominaisuudet, jotta weimarinseisoja pystytään säilyttämään nimenomaan metsästyskoirana.

4.1 Populaation rakenne ja jalostuspohja

Taulukko 1. Vuosilastot – rekisteröinnit Lyhyt-karvainen weimarinseisoja ¹

	Vuosilasto - rekisteröinnit										
	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Pennut (kotimaiset)	36	30	27	7	36	34	26	21	25	33	32
Tuonnit	12	5	4	6	2	8	3	7	9	7	4
Rekisteröinnit yht.	48	35	31	13	38	42	29	28	34	40	36
Pentueet	6	4	5	2	6	5	4	5	4	5	6
Pentuekoko	6,0	7,5	5,4	3,5	6	6,8	6,5	4,2	6,2	6,6	5,3
Kasvattajat	6	4	4	2	5	4	4	5	4	5	6
jalostukseen käytetyt eri urokset											
- kaikki	6	4	5	2	6	5	3	5	3	5	6
- kotimaiset	2	2	1				2	1	1	1	2
- tuonnit	1		1	1	1	1			1	1	1
- ulkomaiset	3	2	3	1	5	4	1	4	1	3	3
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	7 v 11 kk	6 v 6 kk	5 v 3 kk	6 v 8 kk	4 v 7 kk	5 v 5 kk	6 v 2 kk	5 v	4 v 11 kk	4 v 11 kk	4 v 1 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut											
- kaikki	6	4	5	2	6	4	4	4	4	5	6
- kotimaiset	3	3	2		2	2	1	1	2	2	3
- tuonnit	3	1	3	2	4	2	3	3	2	3	3
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 6 kk	4 v 7 kk	4 v 4 kk	5 v 6 kk	4 v 10 kk	4 v 2 kk	3 v 11 kk	3 v 3 kk	4 v 2 kk	4 v 6 kk	4 v 1 kk
Isoisät	11	8	10	4	12	10	7	9	7	10	10
Isoäidit	11	7	10	4	12	10	7	10	7	10	10
Sukusiitosprosentti	0,95 %	0,10 %	0,00 %	0,50 %	0,29 %	0,03 %	1,28 %	0,00 %	0,08 %	0,97 %	0,00 %

	Vuositilasto - jalostuspohja										
	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Per vuosi											
- pentueet	6	4	5	2	6	5	4	5	4	5	6
- jalostukseen käytetyt eri urokset	6	4	5	2	6	5	3	5	3	5	6
- jalostukseen käytetyt eri nartut	6	4	5	2	6	4	4	4	4	5	6
- isät/emät	1,0	1	1	1	1	1,25	0,75	1,25	0,75	1	1
- tehollinen populaatio	8 (67%)	5 (62%)	7 (70%)	3 (75%)	8 (67%)	6 (60%)	5 (62%)	6 (60%)	5 (62%)	7 (70%)	8 (67%)
- uroksista käytetty jalostukseen	5%	0%	0%	33%	0%	0%	8%	0%	0%	5%	13%
- nartuista käytetty jalostukseen	12%	0%	0%	14%	5%	12%	6%	14%	17%	26%	15%
Per sukupolvi (4 vuotta)											
- pentueet	17	17	18	17	20	18	18	20	18	21	19
- jalostukseen käytetyt eri urokset	16	13	14	15	18	16	14	15	14	18	15
- jalostukseen käytetyt eri nartut	15	14	14	13	14	16	17	18	17	18	16
- isät/emät	1,07	0,93	1	1,15	1,29	1	0,82	0,83	0,82	1	0,94
- tehollinen populaatio	20 (59%)	18 (53%)	19 (53%)	18 (53%)	20 (50%)	21 (58%)	21 (58%)	22 (55%)	21 (58%)	24 (57%)	21 (55%)
- uroksista käytetty jalostukseen	5%	3%	3%	6%	2%	2%	3%	5%	5%	8%	8%
- nartuista käytetty jalostukseen	9%	3%	8%	9%	9%	12%	16%	19%	19%	23%	23%

1 KoiraNet-jalostustietojärjestelmä

Taulukko 2. Vuositilastot – rekisteröinnit pitkäkarvainen weimarinseisoja ²

	Vuositilasto - rekisteröinnit										
	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Pennut (kotimaiset)								16	2	9	
Tuonnit			3	1	2	1		1	2		2
Rekisteröinnit yht.			3	1	2	1		17	4	9	2
Pentueet								3	1	1	
Pentuekoko								5,3	2	9	
Kasvattajat								3	1	1	
Jalostukseen käytetyt eri urokset											
- kaikki								2	1	1	
- kotimaiset								1			
- tuonnit								1			
- ulkomaiset								0	1	1	
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä								2 v 7 kk	6 v 4 kk	3 v 11 kk	
Jalostukseen käytetyt eri nartut											
- kaikki						1		3	1	1	
- kotimaiset								1	1		

- tuonnit	1	2	1
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 7 kk	2 v 9 kk	4 v 7 kk
Isosät		6	2
Isoädit		6	2
Sukusiitosprosentti		0,00 %	0,00 %

	Vuositilasto - jalostuspohja										
	2019	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Per vuosi											
- pentueet								3	1	1	
- jalostukseen käytetyt eri urokset								2	1	1	
- jalostukseen käytetyt eri nartut						1		3	1	1	
- isät/emät	-	-	-	-	-	-	-	0,67	1	1	-
- tehollinen populaatio	-	-	-	-	-	-	-	3 (50%)	1 (50%)	1 (50%)	-
- uroksista käytetty jalostukseen	-	-	0 %	-	0 %	-	-	0 %	100 %	17 %	100 %
- nartuista käytetty jalostukseen	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	-	11 %	0 %	0 %	100 %
Per sukupolvi (4 vuotta)											
- pentueet	0	0	0	0	3	4	5	5	3	2	2
- jalostukseen käytetyt eri urokset	0	0	0	0	3	4	5	5	3	2	2
- jalostukseen käytetyt eri nartut	0	0	0	0	3	3	4	4	3	2	2
- isät/emät	-	-	-	-	1	1,33	1,25	1,25	1	1	1
- tehollinen populaatio	-	-	-	-	4 (67%)	4 (50%)	6 (60%)	6 (60%)	4 (67%)	3 (75%)	3 (75%)
- uroksista käytetty jalostukseen	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	11 %	13 %	19 %	33 %	25 %	50 %
- nartuista käytetty jalostukseen	0 %	0 %	0 %	0 %	9 %	8 %	7 %	12 %	25 %	40 %	43 %

2 KoiraNet-jalostustietojärjestelmä

Perinnöllisen monimuotoisuuden merkitys

Kaikki koirarodut ovat erittäin pieniä populaatioita eli kantoja ja niillä on rajallinen geneettinen pohja. Mitä laajempi geneettinen pohja on ja mitä monipuolisemmin rodun yksilöitä käytetään jalostukseen, sitä hyväkuntoisempaan rodun kannan voidaan odottaa säilyvän. Eli kannan tulisi sisältää mahdollisimman paljon toisilleen erisukuisia koiria ja näitä tulisi käyttää jalostukseen mahdollisimman monipuolisesti ja tasaisesti. Sukusiitoksen lisääntyessä geneettinen muuntelu vähenee, jolloin väistyvät haitalliset geenialleelit pääsevät yleistymään rodun kannassa ja riski perinnöllisten vikojen ja sairauksien yleistymiselle kasvaa.

Eläinpopulaation eli kannan geneettistä rakennetta voidaan kuvata tehollisen populaatiokoon käsitteellä. Tehollinen populaatiokoko on sitä pienempi, mitä pienempää osaa rodun kannasta käytetään jalostukseen. Mitä pienempi tehollinen populaatiokoko, sitä nopeammin kannan geneettinen pohja pienenee ja sisäsiittoisuuden mukanaan tuomat riskit kasvavat. Alla oleva esimerkki on teoreettinen laskelma siitä, miten tehollinen populaatiokoko (Ne) muuttuu jalostuspäätösten kautta. Jos esim. käytetään ainoastaan 5 urosta ei riitä, vaikka narttuja olisi 500, tehollinen populaatiokoko

on silti vain 20. On huomioitava, että käytetty kaava antaa yliarvioita tehollisesta populaatiokoosta, koska kaava ei huomioi mahdollista sukusiitosta.

Esimerkki Tehollisen populaatiokoon (N_e) vaihtelu jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen lukumäärän mukaan. Laskettu kaavalla $N_e = 4 \times N_m \times N_f / (N_m + N_f)$, jossa N_m on jalostusurosten ja N_f jalostusnarttujen lukumäärä (kaava olettaa koirille tasaiset jälkeläismäärät).

Narttuja	10	100	500
Uroksia			
5	13	19	20
20	27	67	77
100	36	200	333

Pienessä ns. avoimessa populaatiossa, jossa uutta geenimateriaalia on tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten käytön kautta mahdollista saada koko ajan lisää, kuten weimarinseisojan kanta Suomessa, ei tehollisen populaatiokoon laskeminen ole mielekäästä. Kantaa voidaan kuitenkin kuvailla muilla tavoin, kuten esimerkiksi millainen on jalostukseen käytettyjen koirien osuus kaikista lisääntymiskäisistä koirista ja lisääntymiskäisten koirien keskinäinen sukulaisuus.

Jotta rodun geenipohja pysyisi mahdollisimman laajana, olisi jalostukseen käytettyjen koirien osuutta lisättävä. Toisaalta metsästyskäyttökoirarodulla jalostuskoirille asetettavista perusvaatimuksista ei tulisi tinkiä (terveys: HD A tai B, käyttökoepalkinto KAER-kokeista, näyttelypalkinto väh. H²). Lisäksi tulee ottaa huomioon myös jalostukseen käytettyjen koirien lähisukuisuus. Rodun geneettisen pohjan laajuuden turvaamiseksi ei riitä kotimaassa olevien koirien mahdollisimman laaja käyttö, vaan on myös kiinnitettävä huomiota siihen, mitä koiria jalostukseen käytetään ja miten paljon. (Yleinen jalostusstrategia 2018-2022, Suomen kennelliitto)

Rekisteröintien vuositilastot

Ensimmäinen lyhytkarvainen weimarinseisoja rekisteröitiin Suomeen 1969. Alun alkaen Suomen koko kantaan ovat olleet vaikuttamassa niin saksalaisista kuin ruotsalaisista linjoista olevat koirat. Rodun kannan varsinainen kasvu on lähtenyt käyntiin Suomessa vuoden 1995 paikkeilla, jonka jälkeen pentueita on rekisteröity n. 1-7 vuodessa. Rekisteröityjen pentueiden ja tuontikoirien määrä on jatkanut kasvuaan. Viimeisen yhdenkymmenen vuoden aikana on rekisteröity keskimäärin 4,7 lyhytkarvaista pentuetta vuodessa. Lisäksi rekisteröitiin keskimäärin 6 tuontikoiraa vuosittain. Viimeisen 6 vuoden aikana on rekisteröity ulkomaisia koiria 36 kpl joista 19 narttua ja 17urosta.

Vuonna 2003 Suomeen tuotiin ensimmäiset pitkäkarvaiset weimarinseisojat, kaksi narttua (joista toinen rekisteröity Suomeen vuoden 2004 puolella). Suomeen syntyi ensimmäinen pitkäkarvapentue vuonna 2007. Vuoden 2020 loppuun mennessä Suomeen oli rekisteröity 51 kappaletta pitkäkarvaisia weimarinseisoja sekä 7 syntynyttä pentuetta. Yhdessä näistä pentueista toinen vanhemmista oli lyhytkarvainen ja vuonna 2009 syntyi yksi pitkäkarvainen pentu lyhytkarvaisista vanhemmista. Vuoden 2013 jälkeen suomessa ei ole syntynyt yhtään pitkäkarva pentuetta. Tuontia on ollut 0-4 kpl vuosittain.

Rodun kysyntä on jatkuvassa nousussa ja käyttötulosten myötä metsästäjät ovat osoittaneet mielenkiintoa rotua kohtaan. Kokeissa käymisen kynnys on madaltunut ja yhä useampi weimarinseisoja osallistuu KAER-kokeisiin.

² Näyttelypalkinto H ei kuitenkaan saisi olla luonteesta johtuva.

Taulukko 3 Lyhytkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit 2010-2020 Suomessa ³

Vuosi	Narttu	Uros	Pentueet	Tuontiuross	Tuontinarttu	Yhteensä
2010	11	21	6	2	2	36
2011	16	17	5	4	3	40
2012	12	13	4	6	3	34
2013	11	10	5	4	3	28
2014	15	11	4	2	1	29
2015	20	23	5	3	4	50
2016	20	16	6	1	1	38
2017	4	3	2	3	3	13
2018	15	12	5	2	2	31
2019	18	12	4	1	4	35
2020	21	15	6	7	5	48
Yhteensä	163	153	53	35	31	382

³ Koiranet-jalostustietojärjestelmä**Taulukko 4** Pitkäkarvaisen weimarinseisojan rekisteröinnit 2010-2020 Suomessa ⁴

Vuosi	Narttu	Uros	Pentueet	Tuontiuross	Tuontinarttu	Yhteensä
2010				1	1	2
2011	3	6	1			9
2012	1	1	1		2	4
2013	8	8	3		1	17
2014						0
2015					1	1
2016				1	1	2
2017					1	1
2018				1	2	3
2019						0
2020					1	1
Yhteensä	12	15	5	3	9	39

⁴ Koiranet-jalostustietojärjestelmä

** yksi vuoden 2013 pentueista oli lyhyt- ja pitkäkarvaisen yhdistelmä

Taulukko 5. Jalostusurosten ja -narttujen keskimääräinen ikä vuosittain ⁵

Vuosi	LK Narttu keskimääräinen jalostusikä	LK Uros keskimääräinen jalostusikä	PK Narttu keskimääräinen jalostusikä	PK Uros keskimääräinen jalostusikä
2005	3,2	4,6		

2006	4,9	2,1		
2007	6,5	2		
2008	5,8	5,3		
2009	3,8	6,5		
2010	4,1	4,1		
2011	4,6	4,1	5	3,1
2012	4,2	4,1	4,7	6,4
2013	3,3	5	2,9	2,7
2014	3,11	6,2		
2015	4,84	4,9		
2016	4,4	5,4		
2017	4,6	6,6		
2018	4,7	5,3		
2019	4,6	6,8		
2020	3,7	7,08		

⁴ KoiraNet-jalostustietojärjestelmä

Jalostuskoirien keskimääräinen ikä

Rodun jalostusta ajatellen kovin nuorten koirien jalostuskäyttö on usein etenkin terveyden suhteen riski. Mahdolliset perinnölliset sairaudet ja viat voivat tulla esiin vasta myöhemmällä iällä. Lisäksi toivottavat näytöt jalostuskoiran käyttöominaisuuksista vaativat oman aikansa. Weimarinseisojilla tilanne vaikuttaa melko hyvältä. Yleisimmin nartun keskimääräinen jalostusikä on 3-4.5 vuotta ja urosten hieman korkeampi. Luonnollisesti urosten jalostusikä voi olla korkeampi ja jalostusura jatkaa narttuja pidempään. Vuoden 2020 urosten keskimääräistä jalostusikää vääristää ylöspäin pakastespermalla tehty pentue, jossa uroksen kuolinaikaa ei ole merkattu, joten tietokanta antaa urokselle iäksi 20v.

Sukusiitos

Sukusiitoksessa pentueen vanhempina käytettävät koirat ovat keskenään sukua. Sukusiitoksena pidetään serkusten, tai läheisempien sukulaisien yhdistämistä. Sukusiitos kasvattaa riskiä perinnöllisten sairauksien esilletuloon. Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär-parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvi-määrällä. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %

Taulukossa 4 on esitetty Kennelliiton Jalostustietojärjestelmän mukaisia sukusiitosasteita. On huomioitava, että muilla kuin kotimaisilla koirilla se on laskettu puutteellisen sukupolvitiedon mukaan, joten tällöin se on aliarvio todellisesta tilanteesta. Weimarinseisojilla ei sukusiitosta voida pitää ongelmana, sillä vain kaksi yhdistelmää 20 vuoden aikana on ylittänyt sukusiitoksen suositusrajan 6,25%. Pitkäkarvaisten weimarinseisojien pentueiden sukusiitosaste on ollut tähän menessä 0,00 %.

Taulukko 6 Vuosittainen keskimääräinen sukusiitosaste käytetyissä yhdistelmissä vuodesta 2005 vuoteen 2020 asti ⁶

Vuosi	Sukusiitosaste keskimäärin %
2005	1,00
2006	1,33
2007	3,33
2008	1,29
2009	0,36
2010	0,00
2011	0,97
2012	0,08
2013	0,00
2014	1,28
2015	0,98
2016	0,29
2017	0,88
2018	0,00
2019	0,10
2020	1,83

⁶ KoiraNet-jalostustietojärjestelmä

Jalostukseen runsaimmin käytetyt urokset

Vuodesta 2011 lähtien on weimarinseisojilla ollut voimassa ns. matadoripykälä. Tämä tarkoittaa jalostuksen kannalta sitä, että yhdellä koiralla ei saisi olla enempää kuin 21 pentua. Kuitenkin viimeinen rajan yli menevä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan. Suomessa vain kolme weimarinseisojaa jotka ylittäneet rajan: Scuba's Ferintosh Malt (The Rise And Graushar Royal Heir+Scuba's Barfussige Barbara) jolla on jälkeläisiä 24 kpl ensimmäisessä polvessa. Sniper Luke (Scuba's inchmurrin+Kilesands ripa) jolla on 21 jälkeläistä ja Beniamino Z Brdskych Boru (Mimmatrix Gandalf + Bora Z Michiova Dvora) 25 jälkeläistä (myös tuonteja 5 kpl).

Taulukosta 7a ilmenee, että Suomessa on käytetty jalostukseen vuosina 2009-2020 ensimmäisessä polvessa kolmea urosta kolmeen kertaan sekä myös kahdeksaa eri urosta kahteen kertaan.

Runsaimmin käytetyistä uroksista vain Welmer's Sisu (Boss v.h. molehout+Sinclair's Legacy Xenia) sekä Walgemein Game Keeper (Welmer's Sisu+Neta vom Entenstrich) ovat läheistä sukua (isä ja poika).

Eniten jälkeläisiä toisessa polvessa on kahdella kotimaisella uroksella. Walgemein Keiran (Cid von der Totenalb+Gray Ghost Regina) 18 kpl sekä Welmer's Sisu (Boss v.h. Molehout+Sinclair's Legacy Xenia) 16 kpl. Ulkomaalaisella uroksella Rivenwil Alabama Slammer (Czolkins ghosting+Smokycity Rivenwil Revelution) on toisessa polvessa 15 jälkeläistä. Kotimaisella uroksella Qasida's Snake Charmer (Enryb Christmas Party+Garpus miss Marple) on jälkeläisiä toisessa polvessa 13 kappaletta.

Suosittelavana ylärajana voidaan pitää sitä, että yksilön toisen polven jälkeläisten määrä olisi enintään kaksi kertaa niin suuri kuin ensimmäisen polven jälkeläisten.

Taulukko 7a. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt lyhytkarvaiset urokset ⁷

Uros	Rekisteri nro	Pentuei- ta yh- teensä	Jälkeläisiä kpl yh- teensä	% kai- kista	Pentuei- ta toises- sa pol- vessa	Toisen pol- ven jälke- läiset kpl
Beniamino Z brdskych boru (Arthur elwood agamysh+Bora z michlova dvora)	ČLP/VOK/883 0 s. 13.5.2012	3	25	3,64	0	0
Snaiper's Luke (Scuba's inchmur-rin+Kilesands ripa)	S56120/2009 s.6.8.2009	3	21	7,64	1	10
Qasida's Snake Charmer (Enryb christmas par-ty+Garbus miss marple)	FIN51761/08 s.23.6.2008	3	20	7,27	2	14
Welmer's Sisu (Boss v.h. molehout+Sinclair's Lega-cy xenia)	FIN16126/04 s. 13.1.2004	3	18	6,55	2	16
Ulik von der Schelmelach (Elch vom forsthaus fasanerie+Emma II vom forst)	FI53115/17 s.10.3.2014	2	14	5,09	1	8
Rivenwil Alabama Slam-mer (Czolkins ghosting +Smokycity rivenwil reve-lation)	KCSB0535CP s.12.12.2002	2	13	4,73	3	15
Cossu vom Wesslinghof (Atze vom loh haus+Hedy vom entenstrich)	FIN37621/08 s.30.4.2008	2	13	4,73	0	0
Classic Dream's Black grouse (Classic dream's quasimodo in grey+Classic dream's tic tac toe)	S23066/2008 s.8.2.2008	2	12	4,36	0	0
Rylio dusty summer road (Le fol du vent fala loveá+Waldwiese silven n jazz)	LSVK0036/13 s.7.7.2013	1	11	4	0	0
Beniamino Z brdskych boru (Arthur elwood agamysh+Bora z michlova dvora)	ČLP/VOK/883 0 s. 13.5.2012	3	10	3,64	0	0
Waldgemein Keiran (Cid von der totenalb+Gray ghost regina)	FIN22639/04 s.15.3.200	1	9	3,27	2	18
Waldgemein game keep-er (Welmer's Sisu+Neta vom Entenstrich)	FI27025/14 13.4.2014	1	9	3,27	0	0

Edmund von walhalla (Balou II vom Pfingstehege+Brigid von walhalla)	VDH/373/10	2	9	3,27	0	0
---	------------	---	---	------	---	---

7 KoiraNet-jalostustietojärjestelmä

Pitkäkarvaisten weimarinseisojien jalostukseen käytetyt urokset ovat yhtä lukuun ottamatta ulkomaalaisia uroksia. Näistä kaksi on lyhytkarvaista: Skytten's Aston Martin (Lockfagelns Aliwer+Garbus Lille) ja Classic Dream's Super-Man (Mimmatrix Gibson af Sally+Classic Dream's Queen of Stars). Achim ze Stiteckych Zahradilla (Ursus ze Selske Jizby+Cora Z Korunova Dola) on emän emänä Peny Anisot sekä Kamikaze Z Korunova Dolalla (A Navy Officer of the Windy Spot+Chilli Z Korunova Dola) Peny Anisot on emänemänemänä. Muuten jalostukseen käytetyt urokset eivät olleet läheistä sukua keskenään.

Taulukko 7b Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt pitkäkarvaiset urokset ⁸

Uros	Rekisteri nro	Pentueita yhteensä	Jälkeläisiä kpl yhteensä	% kaikkista	Pentueita toisessa polvessa	Toisen polven jälkeläiset kpl
Arko vom Carolinehof (Falc vom Hunengrab+Diana von der Biberlache)	VDH193/07LK s.11.12.2006	1	9	32,14	1	8
Jänisjalan Aukusti (Arko vom Carolinenhof+Brenda vom Hasetal)	FI46467/11 s.30.1.2011	1	8	28,57	0	0
Skyttens Aston Martin (Lockfagelns Åliwer+Garbus Lille)	SE24088/2010 s.16.3.2010	1	4	14,29	2	16
Kamikaze Z Korunova Dola (A Navy Officer of the Windy Spot+Chilli Z Korunova Dola)	FI26021/10 s.19.2.2010	1	4	14,29	0	0
Achim ze Stiteckych Zahrad (Ursus ze Selske Jizby+Cora Z Korunova Dola)	CLP5737/08 s.25.6.2005	1	2	7,14	1	1
Classic Dream's Super-Man (Mimmatrix Gibson af Sally+Classic Dream's Queen of Stars)	S42216/2007 s.7.5.2007	1	1	3,57	0	0

⁸ KoiraNet-jalostustietojärjestelmä

Jalostukseen runsaimmin käytetyt nartut

Taulukko 8a. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt lyhytkarvaiset nartut ⁸

Narttu	Rekisteri nro	Pentueita yhteensä	Jälkeläisiä kpl yh- teensä	% kaiki- ta	Pentueita toisessa polvessa	Toisen polven jälkeläiset kpl
Neta vom Entenstrich (Birko vom Goldbach+Jule vom Entensrich)	FI19258/12 s.7.4.2010	3	20	7,27	2	17
Femme like at Gottago von Silberweiss jager (Graytsky's Smokin'in Havana+Le Cinquime element at Silberweiss Fala Love A)	FI43207/11 s.27.9.2010	3	18	6,55	0	0
Aicha in love Sanella Sirrah (Cato vom Fasanengrund+Joelle vom Stapelbroek)	FI38533/10 s.8.4.2010	2	14	5,09	2	18
Metsätien Krisse (Welmer's Eppu+Woodsman's Starlet)	FIN18687/05 s.15.2.2005	2	12	4,36	2	18
Semper Adamas Durlindana (Mojo's Vini Vidi Vici+Royal Weim Ludmilla)	FI33427/12 s.21.2.2012	2	11	4	1	2
Metsätien Nala (Ri-venwill Alabama Slammer+Metsätien Krisse)	FI36897/11 s.9.4.2011	1	11	4	0	0
Qasida's ag Lucky Star (Snapper's Luke+Aicha in Love Sanelle Sirrah)	FI21860/15 s.15.1.2015	1	10	3,64	0	0
Zilverein Summit's up at Metsätien (Pike's Peak Silversmith Summit+Zilverein Jam Jam)	FI42981/13 s.8.5.2013	3	10	3,64	0	0
Greygem Astraia (Kansas des Brummes des Bois+Mimmrix Frida)	FI52846/14 s.29.9.2014	1	9	3,27	0	0
Lily vom Entensrich (Aron von der Galgenheide+Jule vom Entenstrich)	FIN12829/08 s.11.5.2007	1	9	3,27	0	0
Skyttens Primato Diamant (Asa's Hunter the Pink One+Garbus Lille)	FI15355/11 s.7.12.2010	2	8	2,91	0	0
Scuba's Imperial (Billy des Brummes des Bois+Scuba's Gold Strike)	FIN15384/08 s.2.3.2006	1	8	2,91	0	0
Ghostmoor's Joy Sirius Nova (Sireva Drake+Hollieseast Perlenkette)	FIN37602/08 s.24.2.2008	2	8	2,91	0	0
Waldgemein Ruby River (Ulik von der Schelmelach+Neta vom Entenstrich)	FI25137/16 s.18.3.2016	1	8	2,91	0	0
Qasida's ag Special One (Skyttens Aston Martin+Aicha in love Sanelle Sirrah)	FI40232/13 s.18.6.2013	1	8	2,91	0	0

Mimmtrix Frida (Mimmtrix Elof+Mimmtrix Sydney af Brom-hund)	FI47269/10 s.16.4.2010	1	8	2,91	1	9
Kia des Brumes des Bois (Golo vom Zehnthof+Hike des Brumes des Bois)	FI48679/11 s.11.2.2011	1	8	2,91	0	0

⁸ Koiranet-jalostustietojärjestelmä

Kymmenen vuoden aikana kolmella eri lyhytkarvaisella nartulla on ollut vähintään 3 pentuetta. Jälkeläismäärältään Neta vom Enstenstrich on ainoa jolla on rekisteröityjä pentuja 20 kpl, lähes matadoripykälään yltävä määrä. Toisessa polvessa sillä on 17 kpl pentuja. Viidellä eri lyhytkarvaisella nartulla on ollut kaksi pentuetta viimeisen kymmenen vuoden aikana. Pitkäkarvaisten weimarinseisojen jalostukseen käytetyt nartut eivät olleet läheistä sukua toisilleen. Pitkäkarvaisista nartuista yhdellä on ollut kaksi pentuetta.

Taulukko 8b. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt pitkäkarvaiset nartut ⁹

Narttu	Rekisteri nro	Pentueita yhteensä	Jälkeläisiä kpl yh- teensä	% kai- kista	Pentueita toisessa polvessa	Toisen polven jälkeläiset kpl
Brenda vom Hasetal (Bosco von Stemmer+Pirre zum Laubwald)	FI58227/09 25.11.2005	1	9	33,33	1	8
Lockfågeln Dodge Mirada (Skyt- tens Aston Martin+Lockfågeln Nostal- gie)	1.8.2012 FI14999/13	1	8	29,63	0	0
Wayfarer's Dragon Lady (Classic Dream's Impact+Carina fra Hölondaskogen)	30.3.2007 FIN25097/07	2	6	22,22	1	1
Aicha in Love Sanelle Sirrah (Cato vom Fasanengrund+Joelle vom Stapelbroek)	8.4.2010 FI38533/10	1	4	14,81	2	18

⁹Koiranet-jalostustietojärjestelmä

Syntyneet pentueet

Maassamme syntyy vuosittain 0-7 pentuetta. Kymmenen vuoden aikana on rekisteröity 46 kappaletta lyhytkarvaisia weimarinseisojan pentueita. Näissä pentueissa on yli 70%:ssa uros ollut ulkomainen. Vastaavasti ulkomailta tuotujen narttujen osuus on noin 60%:a. Pitkäkarvaisissa pentueissa tuontikoirien osuus on noin 70%:a.

Ulkomaalaisten käyttöä selittää osaltaan se, että maassamme on ollut suhteellisen vähän kotimaisia jalostussuosituksia täyttäviä uroksia. Suomalaisia koepalkittuja ja lonkiltaan A-B uroksia on ollut suhteellisen vähän, lisäksi monet muuten sopivat urokset saattavat olla liian läheistä sukua (suomalaissyntyisten) jalostusnarttujen kanssa. Jostain syystä kotimaisten urosten omistajat eivät

ole olleet niin aktiivisia koiriensa terveystutkimusten tai koetulosten kanssa. Lisäksi tuonneilla on pyritty saamaan uutta geenimateriaalia rodun suhteellisen pieneen populaatioon. Ulkomailta on usein ollut helpompi kasvattajien saada uutta kotimaisesta poikkeavaa geenistöä ja terveystutkituista sekä koepalkittuja uroksia. Monessa muussa maassa, kuten Tsekeissä tai Saksassa, rodun harastuneisuus on suurempaa ja

Taulukko 9a. Lyhytkarvaisen weimarinseisojan syntyneet pentueet, tilanne vuosilta 2010-2020. ¹⁰

Vuosi	Rekisteri nro	Pentueen isä	Isän syntymämaa	Rekisteri nro	Pentueen emä	Emän syntymämaa
2010	FIN22639/04	Walgemein Keiran	Suomi	FIN12829/08	Lilly vom Entenstrich	Saksa
	FIN51761/08	Qasida's Snake Charmer	Suomi	FIN15828/07	Ansona Fun Fair	Englanti
	S35617/2003	Classic Dream's Silver Spirit	Ruotsi	FIN18687/05	Metsätien Kriise	Suomi
	FIN37621/08	Cossu vom Wesslinghof	Saksa	FIN22642/04	Waldgemein Lilith	Suomi
	S54994/2007	Lockfågeln Åliwer	Ruotsi	FIN19348/07	Södervadet's Ischi	Suomi
2011	AKCSR17431901	Mojo's Vini Vidi Vici	USA	FIN33815/03	Classic Dream's Silver Sorbet	Ruotsi
	S23066/2008	Classic Dream's Black Grouse	Ruotsi	FIN37602/08	Ghostmoor's Joy Sirius Nova	Tsekki
	SE6526/2010	Driftwood's Time Out of Mind	USA	FIN36473/08	Mimmtrix Matilda	Ruotsi
	FIN16126/04	Welmer's Sisu	Suomi	FIN27202/06	Gray Ghost Gemma	Suomi
	KCSB0535CP	Rivenwill Alabama Slammer	Englanti	FIN18687/05	Metsätien Kriise	Suomi
	FIN37621/08	Cossu vom Wesslinghof	Saksa	FIN15384/08	Scuba's Imperial	Ruotsi
	FIN51761/08	Qasida's Snake Charmer	Suomi	FI19513/09	Mystical Shadows Head High	Hollanti
	FIN51761/08	Qasida's Snake Charmer	Suomi	FI16624/09	Granda Grafenek	Puola
	FIN52383/06	Mimmtrix Franke till Sinclair's	Ruotsi	FIN29620/07	Welmer's Nita	Suomi
	S34432/2006	Landbygdens Return	Ruotsi	FIN21113/08	Metsätien Lolita	Suomi
2013	PKR.VII-11587	Fenomena Team Yoshihiro	Puola	FIN37602/08	Ghostmoor's Joy Sirius Nova	Tsekki
	FIN35362/00	Gray Ghost August	Suomi	FI43207/11	Femme Like U at Gottago von Silberw	Ranska
	SE24088/2010	Skyttens Aston Matin	Ruotsi	FI38533/10	Aicha in Love Sanelle Sirrah	Tsekki
	S23066/2008	Classic Dream's Black Grouse	Ruotsi	FI48679/11	Kia des Brumes des Bois	Belgia
	AKCSR17431901	Mojo's Vini Vidi Vici	USA	FIN30620/08	Harmaahallan Quarana	Suomi
2014	LOSH1091053	Kansas des Brumes des Bois	Belgia	FI47269/10	Mimmtrix Frida	Ruotsi
	FI31560/11	Apollon	Suomi	FI34251/10	Metsätien Martta	Suomi
	FIN16126/04	Welmer's Sisu	Suomi	FI15355/11	Skyttens Primator Diamant	Ruotsi
	FIN16126/04	Welmer's Sisu	Suomi	FI19258/12	Neta vom Entenstrich	Saksa

2015	S56120/2009	Snaipper's Luke	Ruotsi	FI385553/10	Aicha in Love Sanelle Sirrah	Tsekki
	FIN47143/03	Boss V.H. Molehout	Alankomaat	FIN60098/08	Sinclair's Legacy Omena	Suomi
	KCSB0535CP	Rivenwill Alabama Slammer	Englanti	FI33427/12	Semper Adamas Durlindana	Italia
	VDHWZ8210/11	Arragon vom Feuerbach	Saksa	FI43207/11	Femme Like U at Gottago von Silberweiss Jager	Ranska
	LSVK0036/13	Rylio Dusty Summer Road	Liettua	FI36897/11	Metsätien Nala	Suomi
	KC490372	Zilverein got me Mojo at Huntly	Irlanti	FI55335/11	Bluechannel Yosemite	Suomi
2016	FI40220/10	Granitehill Quendi Legolas	Unkari	FI16529/17	Lolly Pops	Iso-Britannia
	FI53115/17	Ulik von der Schelmelach	Saksa	FI19258/12	Neta vom Entenstrich	Saksa
	AKCSR42018904	Pike's Peak Silversmith Summit	USA	FI15355/11	Skyttens Primator Diamant	Ruotsi
	SE17291/2016	Silhouette's Priority Lane	USA	FI43207/11	Femme like U at Gottago von Silberweiss Jager	Ranska
	VDH/373/10	Edmund von Walhalla	Saksa	FI33427/12	Semper Adamas Durlindana	Italia
	S561120/2009	Snaipper's Luke	Ruotsi	FI58550/12	Harmaahallan High Peak	Suomi
2017	PKR.VII-11908	Aalto Just Weimaraner	Saksa	FI42981/18	Zilverein Summit's Up at Metsätien	Irlanti
2018	FI53115/17	Ulik von der Schelmelach	Saksa	FI19258/12	Neta vom Enstestrich	Saksa
	DK17441/2015	Jari Dömbrelune	Tanska	FI142981/17	Zilverein Summit's up At Metsätien	Irlanti
	S561120/2009	Snaipper's Luke	Ruotsi	FI25795/15	Trubn Guste Trakhaos	Iso-Britannia
	FI27025/14	Walgemein Geme Keeper	Suomi	FI52846/14	Greygem Astraia	Suomi
	PKR.VII-11908	Aalto Just Weimaraner	Saksa	FI31174/15	Metsätien Romina	Suomi
2019	VDH/373/10	Edmund von Walhalla	Saksa	FI42981/13	Zilverein Summit's up At Metsätien	Irlanti
	CLP/VOK/8830	Beniamino Z Brdkych Boru	Tsekki	FI21860/15	Qasida's ag Lucky Star	Suomi
	FI31724/10	Qasida's ag Hercules	Suomi	FI40232/13	Qasida's ag Special One	Suomi
	FI17129/17	Aragorn	Suomi	FI25137/16	Waldgemein Ruby River	Suomi
2020	FI31170/15	Metsätien Ragazzo	Suomi	FI12639/16	Bluechannel Betsy Gray	Suomi
	VDH327/13	Ari vom Habitswald	Saksa	FI16907/20	Fenoma team Rumour has it at Gottago	Puola
	LOE2317840	Great Hermes Tierra del Viento	Espanja	FI40594/16	Metsätien Unohtumatun Kesäheila	Suomi
	FIN35362/00	Gray Ghost August	Suomi	FI42236/20	Alabama Red Mountain	Italia
	FI21642/20	Las-Vegas Only You Alesia Happidog	Valko-Venäjä	FI21580/20	Graceband All You Need Is Love	Venäjä
	VDH423/15	Lord vom Leymborh	Saksa	FI25134/16	Waldgemein Napue	Suomi

¹⁰ KoiraNet-jalostustietojärjestelmä

Suomen ensimmäinen pitkäkarvainen pentue syntyi vuonna 2007. Vuonna 2013 syntyi kolme pentuetta, joista yksi oli rotumuunnosristeytys, lyhyt- ja pitkäkarvaisen weimarinseisjan yhdistelmä.

Vuoden 2014 loppuun mennessä oli tehty yksi rotumuunnosristeytys. Perusteluna yhdistelmälle geenipoolin laajentaminen sekä pitkä- että lyhytkarvaisten osalta. Risteytyksessä oli emänä pitkäkarvainen tsekin tuonti Aicha in Love Sanelle Sirrah ja isänä lyhytkarvainen (pitkäkarvakantaja LHC) Skyttens Aston Martin (Ruotsi). 18.6.2013 syntyneessä pentueessa oli 10 pentua, joista 6 lyhytkarvaista, 1 pitkäkarvainen uros ja 3 pitkäkarvaista narttua. 15.1.2015 syntyi samalle pitkäkarvanartulle pentue toisen lyhytkarvaisen uroksen kanssa. *Koska kyseessä ei tällä kertaa ollut pitkäkarvakantaja, kaikki syntyneet pennut olivat ilmiänsuuntaan lyhytkarvaisia, mutta kantavat emänsä pitkäkarvaisuuden vuoksi kaikki LHC (pitkäkarvakantaja) geeniiä.* (Laigne-Stuart, 2005).

Muunnosten välisissä risteytyksissä syntyneet pennut rekisteröidään kukin oman karvanlaatunsa mukaiseen muunnokseen. Kasvattaja tarvitsee rotumuunnosten risteytykselle Saksanseisojakerholta puollon suunnitellulle yhdistelmälle ja Suomen Kennelliiton Jalostustieteellinen toimikunta myöntää poikkeusluvat rotumuunnosten risteyttämiselle. Weimarinseisojien muunnosristeytyksiä koskevat rotukohtaiset erityisehdot löytyvät koirarekisteriohjeen kohdasta 6.2 (ote koirarekisteriohjeesta): 6.2 Rotumuunnosten risteyttäminen ja muu rotukohtaisista erityisehdoista poikkeaminen. Jalostustieteellinen toimikunta myöntää poikkeusluvat rotumuunnosten risteyttämiselle ja muista rotukohtaisista erityisehdoista poikkeamiselle. Jokainen muunnosten välisestä risteytyksestä syntynyt pentu rekisteröidään ilmiänsuuntaan mukaan, ellei rotukohtaisissa erityisehdoissa toisin määrätä.

Toistaiseksi maamme pitkäkarvaisten weimarinseisojien kanta on erittäin pieni ja pentuja on syntynyt vähäisessä määrin.

Taulukko 9b. Pitkäkarvaisten weimarinseisojien syntyneet pentueet, tilanne vuosilta 2010-2020. ¹¹

Vuosi	Rekisteri nro	Pentueen isä	Isän syntymämaa	Rekisteri nro	Pentueen emä	Emän syntymämaa
2010						
2011	VDH193/07LK	Arko vom Carolinehof	Saksa	FI58227/09	Brenda vom Hasetal	Saksa
2012	CLP5737/08	Achim Ze Stiteckych	Tsekki	FIN36097/07	Wayfarer's Dragon Lady	Suomi
2013	FI46467/11	Jänisjalan Aukusti	Suomi	FI14999/13	Lockfågelns Dodge Miranda	Ruotsi
	FI26021/10	Kamikaze Z Korunova Dola	Tsekki	FIN36097/07	Wayfarer's Dragon Lady	Suomi
2014						
2015						
2016						
2017						
2018						
2019						

¹¹ Koiranet-jalostustietojärjestelmä

Jatkossakin on erityisesti panostettava uuden geenimateriaalin käytön lisäämiseen weimarinseisojien jalostuksessa Suomessa. Tuontikoirien jalostuskäyttöä tulisi edistää, kuin myös ulkomaisen urosten (ei pelkästään pohjoismaisten) käyttöä edelleen rodun jalostuksessa, kuitenkin tinkimättä jalostuskoirille asetetuista perusvaatimuksista. Pienessä populaatiossa on myös syytä seurata sukusiitosastetta käytetyissä jalostusyhdistelmissä, koska suositusten mukaan sukusiitosaste ei saisi ylittää 6,25%. Metsästyskäyttökoirarodulla hyviä käyttöominaisuuksia ja luonnetta tulee jat-

kossakin tavoitella, mutta tulee toisaalta ottaa myös huomioon, että kannan korkea sukusiitosaste on pitkällä tähtäimellä epäedullista rodun terveyden ylläpitämisen kannalta.

Weimarinseisojan voimassa olevassa PEVISA-ohjelmassa on määrätty rekisteröityjen jälkeläisten määrän ylärajaksi 21, kuitenkin niin että raja-arvon ylittävä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan. Jälkeläismäärään perustuva PEVISA-ohjelma astui voimaan 1.7.2010. Rodulla ei ole tätä ennen ollut jälkeläismäärään perustuvia rajoitteita.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Weimarinseisoja on FCI 7 ryhmän rotuja tarkastellessa hieman erilainen seisoja. Sillä on vahtiviettiä ja sen kuvaillaan olevan avoin, mutta virheenä ei kuitenkaan pidetä pientä varautuneisuutta vieraita kohtaan. FCI 7 ryhmän muita rotuja ei kuvailla varautuneiksi ja harvalla mainitaan vahtimistaipumus toivottavana ominaisuutena. Weimarinseisojaa kuvaillaan hyväksi vahtikoiraksi, mutta vihainen se ei saa olla.

Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

KÄYTTÖTARKOITUS:

Ominaisuuksiltaan erittäin monipuolinen metsästyskoira, joka soveltuu yhtä hyvin pelto- ja metsä- kuin vesityöskentelyynkin, sekä ennen riistalaukausta että sen jälkeen.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE:

Monipuolinen, helposti koulutettava, vahvahermoinen ja intohimoinen metsästyskoira. Erinomainen hajuisti. Järjestelmällinen ja kestävä hakija, ei kuitenkaan liian kiihkeä. Luonteeltaan terävä, halukas tarttumaan petoeläimiin ja muuhun riistaan, soveltuu myös vahtikoiraksi olematta aggressiivinen. Luotettava seisoja ja vedestä noutaja. Erinomaiset taipumukset laukauksen jälkeiseen työskentelyyn.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

vihaisuus tai liiallinen arkuus, sekä selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen.

Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Seisojan luonneominaisuuksien ensimmäinen ja tärkein lähtökohta on, ettei ole hyvää metsästyskoiraa ilman hyvää luonnetta. Tavoiteltavan luonteen profiili on rodunomaisen käyttötarkoituksen mukainen.

Luonneominaisuuksien kohdalla tavoitellaan rodunomaisten erityispiirteiden säilyttämistä. Tämä ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa KAER-kokeiden mukaiselle metsästykselle.³

Weimarinseisojan tulee olla luonteeltaan tasapainoinen, rauhallinen, luoksepäästävä ja hyvántah- toinen. Tärkeää on koiran koulutuskelpoisuus, yhteistyöhalukkuus ja yhteiskuntakelpoisuus. Kai- kenlainen arkuus, ylikiihkeys, hermostuneisuus ja aiheeton vihaisuus ovat vakavia virheitä. Myös eriasteinen paukkupelko on vakava virhe. Pyrimme määrittelemään luonteen ihanneprofiilin ole-

³ Rouhiainen Jukka, kirjallinen tiedonanto

malla yhteydessä käyttäytymisen jalostustyöryhmään ja kannustamalla rodun harrastajia testaamaan koiriaan luonnetesteissä.

Jalostuksen vastuuhenkilöt seuraavat kokeissa, testeissä ja näyttelyissä rodun esille tulleita ominaisuuksia ja käyttäytymistä, tiedottaen niistä kasvattajia ja harrastajia. Myös KAER-kokeissa vaaditaan tuomaria toteamaan kokeeseen osallistuvan koiran luonne: koiran tulee olla käsiteltävissä. Vihaisuus ihmisiä tai koiria kohtaa ei ole sallittua. Ylimääräisestä äänekkydestä voidaan merkitä koiralle luonnetestintä KAER-kokeessa. KAER-kokeissa koiran edellä mainittuja ominaisuuksia tarkkailevat KAER-koetummarit. Koiran tulee olla ennen kokeen aloittamista käsiteltävissä, eikä se saa olla hyökkäävä, arka tai hermostunut. Tuomari toteaa edellä mainitut asiat lähestymällä koiraa ja tarkkailemalla sen käytöstä myös myöhemmin kokeen aikana erityisesti äänekkyttä jälkijoukoissa (kun koira odottaa vuoroaan).

Pääpiirteittäin Suomen weimarinseisokannan edustajia voidaan luonnehtia tasapainoisiksi ja sosiaalisiksi. Muutamissa näyttelyarvosteluissa on ollut merkintöjä koirien luonteen pidättyvyydestä (mm. ei ole antanut tuomarin koskea itseensä kehässä), sekä muutamia merkintöjä koirien luonteen vihaisuudesta (on murissut tuomarille tai yrittänyt purra tuomaria kehässä).

Rodun edustajat ovat lähes poikkeuksetta riistaviettisiä ja rodulle tyypillinen vahtimisvietti on olemassa suomalaisillakin yksilöillä. Weimarinseisokalla on yleisesti ottaen muita lintukoirarotuja voimakkaampi vahtimisvietti. Joillakin yksilöillä vahtimisvietti on osoittautunut liian voimakkaaksi. Tällöin koira ei pysty rauhoittumaan, vaan käyttäytyy hermostuneesti ja ylikiihkeästi vieraita ihmisiä kohtaan. Rodun sisällä on havaittu muutamia yksittäisiä paukkuarkuustapauksia.

Suomessa weimarinseisokille ei ole varsinaista omaa luonteen testaamismuotoa, kuten rodun kotimaassa Saksassa. Weimarinseisoka onkin kotimaassaan ainoa metsästyskoirarotu, jonka luonneominaisuudet mitataan varta vasten rodulle tarkoitettulla luonnetestillä. Saksassa rodulle tarkoitettussa luonnetestissä testataan koiran käyttäytymistä riistaeläimellä sekä ihmiskontaktissa. Testin läpäiseminen on edellytys jalostukseen hyväksymiselle. Suomen olosuhteissakin samantyyppinen testi, jossa arvioidaan koiran käyttäytyminen riistalla sekä ihmiskontaktissa, toimisi varsin hyödyllisenä informaatiolähteenä jalostusta silmällä pitäen. Suomessa weimarinseisokia on testattu Kennelliiton virallisissa luonnetesteissä ja MH-kuvauksissa (MH-luonnekuvaus tuli Suomessa viralliseksi 1.1.2010). Vuodesta 2000 vuoden 2020 mennessä yhteensä 37 weimarinseisokaa oli käynyt luonnetestissä.⁴ Vuodesta 2010 vuoden 2020 toukokuuhun mennessä yhteensä 8 weimarinseisokaa oli käynyt MH-luonnekuvauksessa.⁵

Luonnetestinnät näyttelyissä ⁶

Vuosina 2010 - 2020 weimarinseisokilla oli yhteensä 2068 näyttelykäyntiä, näistä lyhytkarvaisilla 1779 käyntiä ja pitkäkarvaisilla 289 käyntiä. Lyhytkarvaisista 70% palkittiin laatuarvostelussa tuloksella ERI (erinomainen), 24% tuloksella EH (erittäin hyvä) ja 5% tuloksella H (hyvä). Pitkäkarvaisista 64% palkittiin laatuarvostelussa tuloksella ERI (erinomainen), 28% tuloksella EH (erittäin hyvä) ja 6% tuloksella H (hyvä).

Tapauksia, joissa koiraa ei voitu arvostella (EVA) luonteen takia, oli yhteensä neljä: kolme lyhytkarvaisilla ja yksi pitkäkarvaisella. Pitkäkarvaisen arvosteluun tuomari oli kirjannut aggressiivisuudesta ja lyhytkarvaiset ujostelivat, eivät antaneet katsoa hampaitaan tai väistivät. Näiden lisäksi yksi lyhytkarvainen weimarinseisoka ei hylättiin (HYL) ko. ajanjaksolla luonteen

⁴ <http://jalostus.kennelliitto.fi>

⁵ <http://jalostus.kennelliitto.fi>

⁶ <http://jalostus.kennelliitto.fi>

takia. Koira ei antanut tarkistaa kiveksiään. Muut HYL ja EVA tulokset ko. ajanjaksolla liittyivät ontumisiin tai hammaspuutoksiin.

Luonnetesti ja MH-luonnekuvaus

Luonteella tarkoitetaan koiran taipumusta käyttäytyä tietyllä tavalla määrätyissä tilanteissa. Havainnoitaessa koiran käyttäytymistä erilaisissa tilanteissa saamme viitteitä siitä, millainen koiran luonne on. Kennelliitolla on kaksi menetelmää luonteen arviointiin: luonnetesti ja MH-luonnekuvaus.

MH-luonnekuvauksessa kaikki tilanteet ärsykkeineen ovat aina samanlaisia joka koiralle, kun taas luonnetestin eri osioissa ärsykkeiden voimakkuutta muokataan koiran reaktioiden mukaan. MH-luonnekuvauksessa koiraan ei kohdisteta suoraa uhkaa ihmisen puolelta kuten luonnetestissä. MH-luonnekuvaus ja luonnetesti täydentävät toinen toisiaan.

Luonnetestin tarkoitus on arvioida ja kirjata koiran käyttäytyminen tilanteessa, joissa sen hermosto joutuu rasitetuksi. Luonnetestissä arvioidaan koiran toimintakykyä, terävyyttä, puolustus- ja taisteluhalua, hermorakennetta, temperamenttia, kovuutta, luoksepäästävyyttä sekä laukausherkkyyttä.

Vuosina 2015 - 2020 luonnetestattiin ainoastaan viisitoista weimarinseisojaa. Luonnetestatuista neljä oli pitkäkarvaisia. Yhteensä weimarinseisojia on luonnetestattu viimeisen 20 vuoden sisään 41 kpl. Loppupisteet vaihtelevat välillä -24 - +233, eli vaihteluväli on suuri.

Tarkemmassa tarkastelussa Alle 100 pistettä saavuttaneita koiria on 5 kpl, alle 150 pisteen koiria on 14 kpl, kun taas vähintään 150 pistettä saavuttaneita koiria on 22 kpl - näistä taas vähintään 170 pistettä saavuttaneita on 12kpl ja yli 200 pistettä saavuttaneita koiria 3 kpl. Yleisin tulos rodussamme vaikuttaisi olevan tällä hetkellä 150-180 pisteen välillä (46%). Toiseksi yleisin tulos on ollut 100-149 (34%), sen sijaan kaikki (3 kpl/0,7%) yli 200 pistettä saaneet koirat ovat syntyneet 2004-2006.

Toimintakyvyltään kohtuullinen, terävyydeltään pieni, puolustushalu kohtuullinen, hermorakenteeltaan hieman rauhaton, temperamentiltaan vilkas, kovuudeltaan hieman pehmeä, luoksepäästävydeltään avoin ja laukauspeloton weimarinseisoja on LTE-luonnetestien tämän hetkisten tulosten perusteella keskiarvo rotunsa edustaja.

Rotumääritelmä kuvailee weimarinseisojaa seuraavasti: *Monipuolinen, helposti koulutettava, vahva-hermoinen ja intohimoinen metsästyskoira. Luonteeltaan terävä, halukas tarttumaan petoeläimiin ja muuhun riistaan. Soveltuu myös vahtikoiraksi olematta aggressiivinen. Erinomaiset taipumukset laukauksen jälkeiseen työskentelyyn.*

Rotumääritelmä ei ota kantaa esimerkiksi kaikkiin luonnetestissä määriteltyihin kohtiin, mutta se ottaa kantaa hermorakenteeseen(+3), laukausvarmuuteen(+++), terävyyteen(+3) ja puolustushaluun (+3). Myös hylätyissä virheissä mainitaan vihaiisuus tai liiallinen arkuus, tästä saamme luoksepäästävyudeksi : luoksepäästävä, tai aavistuksen pidättyväinen (+3 - +2).

Tällä hetkellä luonnetestin keskiverto weimarinseisoja poikkeaa rotumääritelmästä eniten hermorakenteen kohdalla. Yleisin tulos on +1 hieman hermostunut. Laukausvarmuus on rodunedustajilla hyvä. Terävyys on myös pieni ja poikkeaa tässä rotumääritelmästä, mutta rotumääritelmässä tarkoitetaan nimenomaisesti petoterävyyttä joka ei välttämättä kulje käsikädessä muun terävyyden kanssa. Puolustushalu kohtuullinen voidaan katsoa olevan myöskin rotumääritelmän mukainen. Luoksepäästävyys on myöskin linjassa rotumääritelmän kanssa.

Kommentoinut [A1]: Päivitetty lukemat

MH-luonnekuvauksessa koira käy läpi kymmenen eri testiosiota, joissa kuvataan koiran 31 eri käyttäytymisreaktiota. Luonnekuvauksen aikana kaksi kuvaajaa tarkastelevat koiran luonteenomaisuuksia, kuten leikkisyyttä, pelkoa, saalisviettiä ja sosiaalisuutta. Tavoitteena on kerätä tietoa koiran käyttäytymisestä ja ominaisuuksista yksilönä sääntöjen määrittelemissä tilanteissa ja verrata niitä rodun ihanneluonnekuvaan (weimarinseisojille ei ole määritelty ihanneluonnekuvaa).

Vuosina 2010-2020 ainoastaan kahdeksan weimarinseisojaa on suorittanut MH-luonnekuvauksen. Näistä kolme oli pitkäkarvaisia.

Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen

Kotikäyttäytymistä ja lisääntymistä Suomessa on kartoitettu aiemmin kasvattajakyselyllä johon vastasi kuusi kasvattajaa. Kyseisillä kasvattajilla on ollut yhteensä 20 pentuetta, joissa syntyneiden pentujen yhteismäärä on 112 pentua.

Kotioloissa rotu on rauhallinen, mutta liian vähäisen liikunnan ja aktiivisuuden puuttuessa rodun edustajat voivat purkaa turhautuneisuutensa esimerkiksi pureskelemalla kodin irtaimistoa tai kuljetteleamalla tavaroita. Yksinoloon voi liittyä joskus myös ääntelyä, kuten ulvomista tai haukkumista.

Pelot ja ääniherkkyys sekä ikään liittyvät käytöshäiriöt

Pelot liittyvät selkeästi ikään. Nuorilla koirilla on joskus ilmennyt pelästymistä äkillisiä tilanteita ja oudosti liikkuvia ihmisiä kohtaan. Nämä saadaan kuitenkin pois totutteleamalla nuorta koiraa uusiin, erilaisiin tilanteisiin. Ääniherkkyyttä rodun edustajilla ei ole havaittu. Myöskään ikään liittyviä käytöshäiriöitä tai dementiaa ei ole havaittu.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Weimarinseisijat ovat hyvin sosiaalisia ja ihmisrakkaita. Tuttuihin ihmisiin ne suhtautuvat villin innokkaasti ja iloisesti. Ajoittain rodun edustajat voivat tuntua jopa tunkeilevilta halussaan olla mukana kaikessa mitä tapahtuu. Vieraisiin ihmisiin ne puolestaan suhtautuvat uteliaasti, joka hyvin nopeasti kuitenkin muuttuu välinpitämättömyydeksi.

Tuttuihin koiriin suhtautuminen on innokasta. Tuttujen koirien kanssa weimarinseisijat leikkivät ja kinastelevat hyvässä hengessä. Weimarinseisija suhtautuu vieraisiin koiriin itsevarmasti ja jos-sain määrin pidättyväisesti. Ajoittain, erityisesti urokset, voivat suhtautua varauksellisesti ja/tai dominoivasti toisia uroksia kohtaan. Varsinaista aggressiivista käytöstä on havaittu vain muutamilla yksilöillä.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Weimarinseisijat tiinehtyvät suhteellisen helposti. Luonnolliset astumiset ovat johtaneet lähes aina tiinehtymiseen. Joitakin kertoja on narttu jäänyt tyhjäksi mutta tullut tiineeksi seuraavalla astutuskerralla. Myös siemennykset pakasteella ovat onnistuneet. Keskimääräinen juoksujen väli nartuilla on ollut 150 - 180 vuorokautta. Nartut ovat imettäneet pääsääntöisesti viisi viikkoa, mutta myös kuutta ja seitsemää viikkoa on esiintynyt. Yleisesti voidaan todeta myös, että nartut ovat hoitaneet pentujaan hyvin. Weimarinseisijat hoitavat pentujaan rauhallisesti, mutta pitäen yllä hyvää kuria niille.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Mahdollisia rakenteellisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa koiran käyttökseen ovat erilaiset kasvu-häiriöt, liian raskas rakenne sekä liioitellut mittasuhteet kuten liioitellun pysty olkavarsi, liioitellut takakulmaukset ja liian pitkä selkä. Näitä ei kuitenkaan pääsääntöisesti ole esiintynyt tarkastelluissa koirissa (näyttelyarvosteluissa useasti esiin tulee suorat etukulmaukset, erityisesti lyhyet olkavarret).

Mahdolliset terveydelliset tekijät, jotka voivat vaikuttaa koiran käyttökseen liittyvät pääsääntöisesti piileviin kipupaikkoihin kuten hampaisiin, selkään, lonkkiin ja niveliin. Myös kasvaimet ja aistien heikkeneminen voi osaltaan vaikuttaa käyttökseen.

Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta

Keskeisimmät ongelmakohdat

Keskeisimmät ongelmakohdat rodun luonteessa ovat toisaalta liika kovuus ja toisaalta liika pehmeys. Pehmeys ilmentyy arkuutena ja epävarmuutena, joka ei kuvaa rodunomaista luonnetta.

Käyttäytymisessä eniten esiin nouseva ongelma on rähjäminen remmissä ja rähjäminen muille koirille. Koira-aggressiivisuutta esiintyy enemmän kuin olisi toivottavaa, varsinkin urokset saattavat olla riidanhaastajia.

Ongelmien syyt ja vähentäminen

Osa luonneongelmista liittyy perinnöllisiin tekijöihin ja hermorakenteeseen mutta myös ympäristötekijöillä on vaikutus luonteen kehittämisessä. Näistä erityisesti juuri koiran ja omistajan suhde nousee tärkeään rooliin. Myös erilaiset kiputilat voivat heijastua käyttökseen. Useimmat käytösongelmat on ratkaistavissa riittävällä sosiaalistamisella, rajojen ja sääntöjen asettamisella, sekä niiden johdonmukaisella noudattamisella.

Käytösongelmien vähentämisessä kasvattajilla on tärkeä rooli. Heidän tulisi korostaa omistajalle pennun varhaisen sosiaalistamisen ja hyvän ja määrätietoisien johtajuuden merkitystä sekä tukea kouluttamiseen liittyvissä kysymyksissä. Myös käytösongelmien takana oleva arkuus tulisi huomioida jo jalostusvaiheessa.

Luonneongelmien vähentämiseksi tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota luonteen jalostamiseen. Testaamalla luonnetta ja tutkimalla luonteen ilmentymistä eri sukulinjoissa saataisiin arvokasta tietoa jalostusta ajatellen. Myös ulkomaisten urosten käytössä tulisi kiinnittää erityistä huomiota luonteeseen. Rodunomaiset koepalkinnot ja luonnetestitulokset antavat objektiivista tietoa jalostuskoiran luonteesta: kokeissa merkitään ylös mahdollinen rauhaton käytös, vinkuminen ja haukkuminen jälkijoukoissa. Lisäksi tuomarit testaavat osallistuvien koirien lähestyttävyyden tervehtimällä ensiksi omistajaa ja sitten koira. (KAER-koe säännöt ja tuomariohjeet)

Käyttämällä vain luonteeltaan ja rakenteeltaan hyväksi havaittuja, terveitä koiria voimme jalostaa rotua vielä toimivammaksi metsästyskoiraksi.

Käyttö- ja koeominaisuudet

Rotumääritelmän mukainen weimarinseisoja on helposti koulutettavissa oleva intohimoinen metsästäjä. Seisovana lintukoirana (FCI:n ryhmä 7, kanakoirat) se soveltuu pelto- ja metsäkanalinnustukseen. Weimarinseisojan tulee olla kestävä ja tarkka hakija. Haun ei tarvitse olla äärimmäisen

nopeaa eikä kiihkeääkään, mutta koirasta tulee kuvastua selkeä riistaintoisuus. Lintu-, pienriista- ja pienpetojahdissa koira sovittaa hakunsa maaston mukaisesti. Saatuaan vainun riistasta, tulee koiran jäädä seisomaan liikahtamatta ja osoittaa riistan sijainti. Koira saa edetä riistalle ja ajaa sen lentoon/liikkeelle ainoastaan ohjaajan käskystä. Riistan ylösajaminen maastosta eli nk. avanssi tarkoittaa, että koira etenee vauhdikkaasti ja röyhkeästi suoraan riistalle, niin että riista karkoittuu ampumaetäisyydeltä. Riistan karkoituttua on koiran ehdottomasti pysähdyttävä paikoilleen ja pysyttävä siinä ammuttaessa, ja riistan mahdollisesti pudotessa tai kaatuessa. Tämä on koiran turvallisuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. Laukauksen jälkeen koira noutaa käskystä riistan halukkaasti ja viivyttämättä ohjaajalle. Riistan tulee olla luovutettaessa vahingoittumaton. Virheiksi luetaan oma-aloitteinen eteneminen, hidas eteneminen tai täysi etenemättömyys.

Weimarinseisojan vahvuus metsästyskoirana piilee sen monipuolisuudessa. Rodun kotimaassa Saksassa weimarinseisojaa pidetään monipuolisen metsästyskoiran esikuvana. Erinomaisen hajuaistinsa ja tarkkuutensa ansiosta sitä pystytään käyttämään myös mm. vedestä noutavana lintukoirana sekä suurriistaa jäljestävänä ja pysäyttävänä koirana. Se on määrätietoinen ja jälkitarkka, eikä jätä jälkityöskentelyä keskeneräiseksi.

Saksanseisojakerho ry:n jalostusrekisteri

Saksanseisojakerho ry:n tarkoituksena on kehittää mannermaista seisovaa lintukoiraa metsästyksen monitoimikoirana ja edistää muutoinkin kanakoiraharrastusta koiranomistajien keskuudessa. Tätä tarkoitusta tukevat KAER-kokeiden lisäksi mm. Saksanseisojakerho ry:n ylläpitämä jalostusrekisteri. Jalostusrekisterin avulla koiranomistajia kannustetaan tavoitteellisuuteen jalostukseen käytettävien koirien suhteen. Saksanseisojakerho ry:n jalostusrekisterivaatimukset ovat:

Narttu	Uros
-metsästyskoetus AVO 2	-metsästyskoetus AVO 1
-näyttelytulos AVO EH tai KÄY EH tai 2xAVO H tai KÄY H eri tuomareilta, kuitenkin niin, ettei palkinto H ole tullut huonon luonteen vuoksi	-muut vaatimukset samat kuin nartuilla
-lonkkanivelet normaalit (A) tai lähes normaalit (B)	

Kanakoirien erikoiskokeet (KAER-kokeet)

Kanakoirien erikoiskokeet (KAER) ovat metsästyskokeita, joiden tarkoituksena on saada tietoja koirien metsästysominaisuuksista kanakoirien jalostusta varten ja edistää koirien metsästyskäyttöä. Kokeissa arvioidaan koirien kykyä löytää ja käsitellä riistaa luonnon olosuhteissa. Kokeita järjestetään pelto, metsä ja tunturimaastoissa. Vesi- ja jälkikokeet järjestetään yleensä erillisenä kokeena, joissa arvioidaan koiran kykyä vesinoutoon ja laahausjäljen suorittamiseen. Lisäksi huomiota kiinnitetään koiran luonteeseen sekä toimintaan sen kohdatessa petoeläimiä.

KAER-kokeessa koeluokkia on kolme. *Nuorten luokkaan* (NUO) saa osallistua koira, joka on täyttänyt 9 kk ja on enintään 24 kk. *Avoimeen luokkaan* (AVO) saa osallistua koira, joka ei ole oikeutettu osallistumaan voittajaluokkaan. *Voittajaluokkaan* (VOI) osallistuu koira, joka on saanut 1. palkinnon avoimessa luokassa.

Kaikissa luokissa käytetään laatuarvostelua ja annetaan niin monta 1. 2. ja 3. palkintoa (esim. AVO 2) kuin koirien saamat pistemäärät edellyttävät.

Tullakseen palkituksi nuorten luokassa (NUO) ja avoimessa luokassa (AVO) koiran on saatava

hyväksytty arvosana hausta ja riistatyöstä. Nuorten luokassa kiinnitetään eniten huomiota koiran synnynnäisistä taipumuksista johtuvaan suorituskyykyyn.

Tullakseen palkituksi AVO 1. palkinnolla koiran on saatava hyväksytty arvosana jokaisesta osasuorituksesta ja sillä on oltava vähintään kaksi (2) hyväksyttyä riistatyötä. Tullakseen palkituksi voittajaluokassa (VOI) koiran on saatava hyväksytty arvosana jokaisesta osasuorituksesta.

Eri rotuihin kuuluvat koirat arvostellaan samojen perusteiden mukaan ottaen huomioon rotukohdattaiset eroavat ominaisuudet (esim. spinone ja bracco italiano saavat hakea muista poiketen ravaamalla).

Maasto-osuudessa ylituomari arvioi koiran **haun** tuloksellisuutta sekä mm. juoksuvauhtia, tuulenkäyttöä, maastonpeittävyyttä, laajuutta, yhteistyötä ja metsästyshalua.

Riistatyö tapahtumasta arvioidaan mm. seisontherkkyys, seisonnan kiinteys, eteneminen, paikallistaminen ja käyttäytyminen riistan karkoittuessa.

Noutosuorituksessa arvioidaan noutohalukkuus, kantaminen, pureskelu, luovutus ja käyttäytyminen riistan pudotessa.

Lisäksi kirjataan, jos koiran **luonteessa** on huomauttamista, esim. jos se on vihainen muille koirille tai ihmisille, hätyyttää kotieläimiä tai poroja, on paukkuarka tai äänтелеe häiritsevästi kokeen aikana.

Koirien koetulokset ja -kertomukset tallennetaan saksanseisojakerhon tietokantaan, josta jalostusneuvot, kasvattajat ja rodun harrastajat saavat tärkeää tietoa koirien käyttöominaisuuksista.

Kanakoirien erikoiskokeiden (KAER) säännöt kokonaisuudessaan ovat liitteenä 1.

Taulukko 10. Suomi KAER-kokeen osasuoritukset ja osasuoritusten kertoimet

			kerroin	kerroin	kerroin	enimm. pisteet	enimm. pisteet	enimm. pisteet
NUO	AVO	VOI	NUO	AVO	VOI	NUO	AVO	VOI
haku	haku	haku	8	7	6	40	35	30
riistatyö	riistatyö	riistatyö	7	6	5	35	30	25
nouto	nouto	nouto	2	3	2	10	15	10
vesityö	vesityö	vesityö	3	4	2	15	20	10
-	-	jälkityö			2			10
-	-	tiedottaminen			3			15
Yhteensä						100	100	100

Taulukko 11. Suomi KAER-kokeiden Palkintosijojen pistemäärät.

Palkinto	pisteet NUO, AVO, VOI
1. palkinto	NUO, AVO, VOI 80-100
2. palkinto	NUO, AVO 60-80 VOI 70-80
3. palkinto	NUO, AVO 40-60 VOI 60-70

Taulukko 12.a lyhytkarvaisten weimarinseisojien koekäynnit 2015-2020

VOITTAJALUOKKA						
	2020	2019	2018	2017	2016	2015
VOI1				1 tulosta		
VOI2		1 tulosta		2 tulosta	2 tulosta	1 tulosta
VOI3			1 tulosta			1 tulosta
VOI0	1 tulosta				2 tulosta	1 tulosta
VOI-	1 tulosta	2 tulosta	2 tulosta		2 tulosta	1 tulosta
Yhteensä	2 tulosta	3 tulosta	3 tulosta	3 tulosta	6 tulosta	4 tulosta
AVOINLUOKKA						
	2020	2019	2018	2017	2016	2015
AVO1	2 tulosta		2 tulosta	2 tulosta	4 tulosta	2 tulosta
AVO2	5 tulosta	1 tulosta	9 tulosta	6 tulosta	5 tulosta	11 tulosta
AVO3	9 tulosta	5 tulosta	9 tulosta	5 tulosta	4 tulosta	13 tulosta
AVO0	4 tulosta	10 tulosta	12 tulosta	12 tulosta	9 tulosta	12 tulosta
AVO-			1 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	2 tulosta
Yhteensä	20 tulosta	16 tulosta	33 tulosta	26 tulosta	24 tulosta	40 tulosta
NUORTENLUOKKA						
	2020	2019	2018	2017	2016	2015
NUO1	2 tulosta	1 tulosta	1 tulosta		1 tulosta	
NUO2	4 tulosta	3 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	2 tulosta
NUO3	3 tulosta	1 tulosta	1 tulosta	3 tulosta	5 tulosta	
NUO0	11 tulosta	9 tulosta	4 tulosta	5 tulosta	7 tulosta	6 tulosta
NUO-					1 tulosta	
Yhteensä	20 tulosta	14 tulosta	8 tulosta	9 tulosta	16 tulosta	8 tulosta
Yhteensä 255 koekäyntiä, joista 135 (53%) on johtanut palkintoon						

Vuosina 2010 – 2014 pitkäkarvaisilla oli yhteensä 49 koekäyntiä, joista 44,9% johti palkintoon. Palkinnon saaneita yksilöitä oli 6, joista 2 urosta ja 4 narttua. Pitkäkarvaisilla ei ollut koekäyntejä voittajaluokassa vuosia 2010-2014. Vuosina 2015 – 2020 pitkäkarvaisilla on yhteensä 39 koekäyntiä, joista 28% on johtanut palkintoon. Palkinnon saaneita yksilöitä oli 9, joista 3 urosta ja 6 narttua. Voittajaluokassa vain yhdellä pitkäkarvaisella koiralla oli 3 koekäyntiä, nämä eivät johtaneet palkintoon.

Taulukko 11.b pitkäkarvaisten weimarinseisojen koekäynnit 2015-2020

VOITTAJALUOKKA						
	2020	2019	2018	2017	2016	2015
VOI1						
VOI2						
VOI3						
VOI0						1 tulosta
VOI-						2 tulosta
Yhteensä		0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	3 tulosta
AVOINLUOKKA						
	2020	2019	2018	2017	2016	2015
AVO1						
AVO2			1 tulosta		1 tulosta	1 tulosta
AVO3	1 tulosta		2 tulosta	1 tulosta	4 tulosta	
AVO0	6 tulosta	4 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	2 tulosta
AVO-			1 tulosta		3 tulosta	
Yhteensä	7 tulosta	4 tulosta	6 tulosta	2 tulosta	10 tulosta	3 tulosta
NUORTENLUOKKA						
	2020	2019	2018	2017	2016	2015
NUO1						
NUO2					1 tulosta	
NUO3						1 tulosta
NUO0			2 tulosta			
NUO-						
Yhteensä		0 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	1 tulosta
Yhteensä 32 koekäyntiä, joista 13 (33%) on johtanut palkintoon.						

Metsästyskoirien jäljestämiskoe (MEJÄ) ja Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskoe (VA-HI) ⁷

⁷ Jouni Vestu, haastattelu

MEJÄ eli metsästyskoirien jäljestämiskoe on avoin kaikille roduille, ja koemuotoa voidaankin pitää enemmän yhtenä ns. harrastusmuotona. Kokeen tarkoituksena on testata ja arvioida koiran kyky seurata vahingoittuneen riistaeläimen jälkiä. Kokeessa on kaksi luokkaa, avoin- ja voittajaluokka. Jälkien pituus on 900 - 1400 metriä luokasta riippuen ja verta (naudan tai hirvieläimen) käytetään 1/3 litraa. Aika jäljen verettämisen ja jäljestämisen välillä tulee olla vähintään 12 tuntia AVO-luokassa ja 18 tuntia VOI-luokassa. AVO-luokan jäljellä on kaksi 90 asteen kulmaa, VOI-luokan jäljellä kolme 90 asteen kulmaa ja katkokulma. Kokeessa testataan myös paukkuvarmuus: paukkuarat koirat eivät pääse jäljelle lainkaan. Koira voi saada kokeesta 1, 2 tai 3-tuloksen. Koemuodosta koira voi saavuttaa jäljestämisvalion FIN JVA arvon (3 x VOI1-tulos).

VAHI, eli vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskoe on avoin kaikille roduille. Ohjaajalla tulee olla voimassa oleva metsästyskortti ja hyväksytty suoritettu, voimassa oleva ampumakoe. Kokeen tarkoituksena on selvittää koiran ja ohjaajan kyky seurata vahingoittuneen riistaeläimen jälkiä, myös ohjaajan tekeminen vaikuttaa lopputulokseen. Kokeessa on yksi luokka, jossa n. 2 km pituiselle jäljelle käytetään 1/3 litraa verta. Jäljen ikä on vähintään 18 tuntia. Jäljellä on neljä kulmaa, joista kaksi kulmaa katkokulmia. Koejäljen loppuosion ohjaaja kulkee koiransa kanssa ilman tuomaria. Koira voi saada kokeesta joko Hyväksytyn tai Hylätyn tuloksen. Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeessa koiralla on mahdollisuus saavuttaa käyttövalion, FIN KVA-J, arvo. FIN KVA-J arvoon vaaditaan, että koira on saavuttanut kaksi hyväksyttyä tulosta vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta ja yhden hyväksytyn tuloksen hirvikoirien jäljestämiskokeesta. Hirvikoirien jäljestämiskokeeseen saavat muutkin kuin hirvikoirarodut osallistua, kun ne ovat saavuttaneet yhden hyväksytyn tuloksen vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta. Kun ohjaaja ja koira ovat saaneet 2 x hyväksytyn tuloksen VAHI-kokeesta, ei koirakolla ole tämän jälkeen enää osallistumisoikeutta. Osallistumalla VAHI-kokeeseen ohjaaja antaa ”hyväksynnän” ja lupauksen, että on koiransa kanssa viranomaisten käytettävissä. VAHI-koetta voidaan kutsua ohjaajan ja koiran taipumuskokeeksi. Kokeet ovat yleisiä kokeita eikä koemuodossa järjestetä erillisiä kilpailuja. Kennelliiton koe- ja kilpailutoimikunta vastaa kokeista.

MEJÄ- ja VAHI-kokeet ovat weimarinseisojalle yksi tapa testata koiran taipumuksia ja monipuolisuutta, lisäksi ne antavat myös monipuolisuutta koevalikoimaan. Toivottavaa kuitenkin on, että KAER-kokeissa vaadittavat osa-alueet olisivat huolellisesti koulutettu koiralle ennen tätä ja että koiralla olisi metsästetty kanaintuja. Tällä hetkellä MEJÄ-kokeisiin on osallistunut yhteensä seitsemän weimarinseisojaa (aikavälillä 1998 - 2014), joista viisi on palkittu avoimessa luokassa, kaksi voittajaluokassa ja yksi on saavuttanut jäljestämisvalion FIN JVA -arvon.⁸ VAHI-kokeeseen ei ole osallistunut vielä yhtäkään weimarinseisojaa.

Agility

Agility on koirien esteratakilpailu, jossa koirat suorittavat 15 - 20 esteen pituisen radan. Rataan kuuluu hyppyesteitä, putkia ja ns. kontaktiesteitä, joille koira kiipeää.

Agilityssä koirat jaetaan kolmeen tasoluokkaan, joista 1-luokka on tarkoitettu aloitteleville kilpailijoille. Ykkösluokassa menestyneet nousevat 2-luokkaan ja siinä menestyneet vuorostaan 3-luokkaan. Tasoluokkien eroina ovat radan pituus ja sen vaikeusaste sekä koiran suoritusnopeus, jota käytetään ihanneajan määrittämiseen.

Kaikissa tasoluokissa koirat jaetaan säkäkorkeuden perusteella kolmeen kokoluokkaan: mini-, medi- ja maxi-luokkaan. Weimarinseisijat kuuluvat maxi-luokkaan, missä säkäkorkeus on 43 cm tai yli.

⁸ Suomen kennelliitto KoiraNet -jalostustietojärjestelmä

Kilpailuradan pituus on 100–200 metriä, ja sille määritetään ihanneaika koiran ihanteellisen etenemisnopeuden mukaan. Yleensä täysmittaisen agilityradan ihanneaika liikkuu 30 ja 60 sekunnin välillä. Kilpailusuoritukset arvostellaan seuraavasti: Erinomainen (E): 0–5,99 pistettä, Erittäin hyvä (EH): 6–15,99 pistettä ja Hyvä (H): 16–24,99 pistettä

Agility:ssä koiralta ja ohjaajalta vaaditaan saumatonta yhteistyötä ja laji onkin hyvä vaihtoehto energiselle weimarinseisojalle esimerkiksi metsästyskauden ulkopuolella sekä vahvistamaan yhteistyötä koiran ja ohjaajan välillä. Agilityn harrastaneisuus on Suomessa weimariharrastajissa pienimuotoista, muutama koira on kisanut siinä menestyksekkäästi.

4.3 Terveys ja lisääntyminen

Terveyden ja lisääntymisen osalta rodulla ei ole ilmennyt ajoittain esiintyvän lonkkavian lisäksi muita laajalti ilmeneviä terveydellisiä ongelmia. Tiinehtyminen on ollut hyvää ja pentueet suurimmaksi osaksi kohtuullisen kokoisia. Terveyden suhteen tarkkailun alla on lonkkavian lisäksi seuraavissa kappaleessa luetellut muutamissa yksilöissä ilmenneet sairaudet, joista erityisesti tarkkailtavana ne sairaudet, jotka katsotaan perinnöllisiksi.

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet; HD eli lonkkaniveldysplasia

Weimarinseisojan toistaiseksi voimassa olevassa PEVISA-ohjelmassa (astunut voimaan 1.7.2010) on määrätty, että rekisteröitävien pentujen vanhemmilla tulee olla virallinen lonkkakuvauslausunto ennen astutusta. Rekisteröinnin raja-arvona on vanhempien lonkkakuvaustulos C. Toivottavaa on silti jatkossakin suosia mahdollisimman pitkälle tervelonkkaisten koirien käyttöä, joiden lonkkatulokset on A tai B. Lonkkakuvausraja-arvon lisäksi PEVISA:ssa on määrätty rekisteröityjen jälkeläisten ylärajaksi 21, kuitenkin niin että raja-arvon ylittävä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan.

HD (hip dysplasia) eli lonkkanivelen kehityshäiriö – taudin kuvaus

HD (hip dysplasia) eli lonkkanivelen kehityshäiriö on etupäässä suurikokoisilla koiraroduilla esiintyvä, polygeenisesti periytyvä ongelma, joka vaikea-asteisena saattaa merkittävästi vaikeuttaa koiran liikkumista ja aiheuttaa suuria kipuja. Lonkkanivelen kehityshäiriöön vaikuttavat perinnöllisyyden lisäksi myös koiran kasvuympäristö, ruokinta, liikunnan määrä ja kasvunopeus. Kansainvälisen Koiranjalostusliiton (Federation Cynologique International) eli FCI:n suosittama asteikko jakaa lonkat viiteen luokkaan, ABCDE. Asteet A ja B ovat terveitä, C -asteessa on lieviä muutoksia lonkkanivelessä, D- ja E -asteissa on lonkkanivelissä havaittavissa suurempia muutoksia jotka aiheuttavat varsinkin iän lisääntyessä kipuja ja ontumista.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määritellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä silmämääräisesti normaalit, mutta muutokset alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana. Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa usein nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Myös ympäristöllä on vaikutusta

lonkkavian ilmenemiseen ja vaikeusasteeseen. Oireet voidaan huomata pentuna 3-12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhyppely”, ylösnousuvaikeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja naksahteleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä. (Lappalainen, 2013)

Suomessa käytössä oleva virallinen lonkkanivelenkasvuhäiriön arvosteluasteikko	
A Ei muutoksia	Reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat yhdenmukaiset. Lonkkamaljakon kraniolateraalinen reuna piirtyy terävänä ja on lievästi pyöristynyt. Nivelrako on tiivis ja tasainen. Norbergin asteikko vetoasennossa noin 105° (suosituksena).
B Lähes normaali/ rajatapaus	Reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat vähän epäyhdenmukaiset ja Norbergin asteikko vetoasennossa lähellä 105°, tai reisiluun pään keskus on mediaalisesti lonkkamaljakon dorsaalireunaan nähden ja reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat yhdenmukaiset.
C Lievä	Reisiluun pää ja lonkkamalja eivät ole yhdenmukaiset, Norbergin asteikko on noin 100° ja/tai lonkkamaljakon kraniolateraalinen reuna on vähän mataloitunut. Epätasaisuutta tai korkeintaan lieviä nivelrikkomuutoksia lonkkamaljan kraniaali-, kaudaali- tai dorsaalireunassa tai reisiluun päässä tai kaulassa.
D Kohtalainen (Keskivaikea)	Selvää epätasaisuutta reisiluun päässä ja lonkkamaljassa, subluksaatio. Norbergin asteikko on suurempi kuin 90° (vain suosituksena). Lonkkamaljakon kraniolateraalireuna tasaantunut ja/tai nivelrikon merkkejä.
E Vaikea	Selvästi dysplastinen lonkkanivel. Esim. luksaatio tai selvä subluksaatio, Nordbergin asteikko alle 90°, selvä lonkkamaljakon kraniaalireunan tasaantuminen, reisiluun pään epämuotoisuus (sienimäinen, tasaantunut) tai muut nivelrikkomuutokset.

Lonkkavian esiintyvyys on pysynyt tasaisena viimeiset 10vuotta, esiintyvyys on keskimääräisesti n. 27%, mikä on suhteellisen korkea prosentuaalinen määrä lonkkavikaisia.

Taulukko 12 Suomen lonkkakuvaustilasto 1995-2019⁹

vuosi	Kuvatut lkm	A	B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
1995	3	1	2	-	-	-	0 %
1996	1	1	-	-	-	-	0 %
1997	3	2	1	-	-	-	0 %

⁹ Suomen kennelliitto Koiranet -jalostustietojärjestelmä

1998	4	1	1	2	-	-	50 %
1999	5	4	1	-	-	-	0 %
2000	5	-	3	2	-	-	40 %
2001	6	4	1	1	-	-	16,7 %
2002	5	3	1	1	-	-	20 %
2003	9	5	1	2	1	-	33,3 %
2004	9	3	3	2	1	-	33,3 %
2005	10	4	3	3	-	-	30 %
2006	14	4	4	6	-	-	42,9 %
2007	14	5	7	1	1	-	14,3 %
2008	18	9	6	2	1	1	22,2 %
2009	16	5	6	5	-	-	31 %
2010	11	3	4	4	-	-	36 %
2011	21	13	6	2	-	-	10 %
2012	18	11	5	1	1	-	12 %
2013	10	1	6	3	-	-	30 %
2014	22	8	8	6	-	-	27 %
2015	19	5	9	4	1	-	26%
2016	7	2	3	1	1	-	29%
2017	4	1	2	-	-	-	0%
2018	3	2	1	1	-	-	25%
2019	12	6	3	2	1	-	25%
2020	15	8	3	3	1	-	27%

Taulukko 13 Yhteenveto Suomen lonkkakuvaustuloksista sukupolvittain ¹⁰

Vuodet	Kuvatut yht.	A	B	C	D	E	Lonkkavika % (C-E)
1995-1999	16	9	5	2	-	-	12,5 %
2000-2004	34	15	9	8	2	-	29,4 %
2005-2009	72	27	26	17	2	1	28,1 %
2010-2014	82	36	29	16	1	-	23 %
2015-2020	58	21	20	12	5	-	29%

¹⁰ Suomen kennelliitto Koiranet -jalostustietojärjestelmä

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet

Rodulla Suomessa todettuja sairauksia ja vikoja

Allergia

Herkkäihoisuuteen ja allergisuuteen taipuvaisuutta on toistaiseksi ilmennyt muutamilla yksittäisillä yksilöillä ja tapaukset ovat olleet lieviä. Hoitomuotona on käytetty muun muassa ruokavalion vaihtamista.

Atopia sen sijaan on elinikäinen vaiva, joka on kontrolloitavissa, muttei parannettavissa. Ruoka-aineallergia on koiralla atopiaa huomattavasti harvinaisempaa. Vain 10 % iho-oireisista koirista kärsii ruoka-aineallergiasta, jolloin koiralla on yleensä myös ruuansulatuskanavan oireita (ilma-vaivat, ripuli). Atooppista tai allergista koiraa ei saa käyttää jalostukseen. (Mahlanen/Kennelliitto)

Atopia on tyypillisesti nuoren aikuisen koiran sairaus, ja oireet alkavat suurimmalla osalla atooppikoista 6 kk – 3 vuoden iässä. Allerginen nuha, astma ja silmän sidekalvontulehdus ovat koiralla harvinaisia. Koira reagoi ihollaan ja atopia onkin koiran yleisin ihosairaus. Atopiaan liittyvien toistuvien ihon bakteeri- ja hiivatulehdusten esiintymisestä on päätelty, että atooppikkokoirilla olisi puutteellisesti toimiva soluvälitteinen immuunivaste. Atopialle tyypillistä on, että oireet helpottuvat ja pahenevat kausittaisesti ainakin sairauden alkuvaiheessa. Jos oireet ovat heti alkuun jatkuvia, voidaan hyvällä syyllä epäillä ruoka-aineallergiaa aiheuttajaksi. (Mahlanen/Kennelliitto).

Lievästi allergisesti oirehtineen koiran jalostuskäyttöä on syytä harkita ja mahdollisen partnerin vapaus allergisista oireista on syytä varmistaa ennen astutuspäätöksen tekemistä. Allergista tai atooppista koiraa ei saa käyttää jalostukseen, koska allergia saattaa liittyä myös muihin immuuteittijärjestelmän ongelmiin. (Kennelliitto, 2021).

Furunkuloosi

Tähän mennessä muutamalla yksittäisellä yksilöllä on tavattu furunkuloosia. Furunkuloosilla tarkoitetaan syvää karvatupen märkivää tulehdusta. Varpaiden välissä tavattava furunkuloosi on yleisin, joskin muutokset saattavat levitä myös muualle jalkoihin, kainaloihin, rintakehän ja lonkien alueelle sekä kuonoon. Muutokset voivat ilmetä esimerkiksi varpaiden väleissä esiintyvänä märkämpäiseinä tai paksuuntumina, joiden pienistä rei'istä tihkuu vetistä märkää tai märkinä haavaumina. Tietyn tyyppistä karvan laatua pidetään furunkuloosille altistavana tekijänä. Yleisesti voidaan sanoa, että koirat, joilla on lyhyt, karkea karva, ovat muita herkempiä furunkuloosille. Myös tassun muodolla uskotaan olevan merkitystä. Leveä, litteä tassu, jossa varpaanvälien muoto on kauhamainen, on muita alttiimpi erilaisille vaurioille. Ihotulehduksia ja pinnallista karvatupen tulehdusta pidetään yleisesti furunkuloosin alkusyynä, koska vaurioituneelle iholle bakteerit pesiytyvät helpommin. Varsinkin uusiutuviissa ja huonosti paranevissa tapauksissa on perusteltua epäillä allergista taustaa tai koiran puutteellista vastustuskykyä. Useimmille koirille furunkuloosi kehittyä 6kk - 2 vuoden iässä. Hoitomuotoina on käytetty antibiootti- ja kortisonihoitoa, ruokavalion muuttamista ja paikallispuhdistusta. Furunkuloosia sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen. (Eläinlääkäri.fi, 2016).

Dilatoiva Kardiomyopatia (DCM) - sydämenlaajentuma sairaus

Dilatoiva kardiomyopatia (DCM) on sydänlihaksen rappeutumissairaus, joka johtaa sydämen laajenemiseen ja supistumiskyvyn laskuun. Rappeutumisen seurauksena sydämen seinämät ohenevat

ja veltostuvat, eikä sydän enää pysty pumpppaamaan riittävästi hapekasta verta elimistön käyttöön. Dilatoivaa kardiomyopatiaa esiintyy keski- ja suurikokoisilla roduilla. Koska sairaustapaukset esiintyvät pääsääntöisesti suvuittain ja taudinkuva on kullekin rodulle tyypillinen, on dilatoivalla kardiomyopatialla geneettinen tausta. Jalostukseen käytettävien koirien säännöllisillä sydäntutkimuksilla (Holter tai pitkä EKG) DCM -tapaukset voitaisiin löytää aikaisemmassa vaiheessa ja jättää pois jalostuksesta. DCM:ää sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Dilatoivan kardiomyopatian oireet näyttävät ilmaantuvan yhtäkkiä, mutta todellisuudessa sairaus kehittyy pitkään, jopa vuosia piilevänä ilman, että koirasta näkyy mitään ulospäin. Vasta, kun elimistön korjaavat mekanismit eivät enää pysty peittämään sydämen heikkenemisestä johtuvia ongelmia, alkavat oireet näkyä. Koira laihtuu ja sen ruokahalu laskee. Se alkaa yskiä ja rasituksen sietokyky sekä liikkumishalu vähenevät. Tyypillisimmin yskää esiintyy yöllä ja aamulla levon jälkeen. Koira saattaa myös hengittää normaalia pinnallisemmin ja tiheämmin. Joskus ensimmäinen oire on elimistön hetkellisestä hapenpuutteesta johtuva yhtäkkinen pyörtyminen tai äkillisen sydämen rytmihäiriön aiheuttama kuolema, joka usein liittyy voimakkaaseen rasitukseen. (Kennelliitto, 2021).

Dilatoivasta kardiomyopatiasta kärsivää koiraa ei voida parantaa eikä sairauden kehittymistä pysäyttää, mutta laadukasta elinaikaa voidaan pidentää lääkityksen avulla. Hoitona käytetään nesteenpoistolääkitystä, verisuonia laajentavaa lääkitystä sekä sydänlihaksen supistumisvoimaa lisäävää lääkitystä. Joissakin tapauksissa tarvitaan myös sydämen lyöntirytmiin vaikuttavaa lääkitystä. Rajua liikuntaa on syytä rajoittaa ja koiran ruokintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Suomessa tiedetään yhden koiran kuolleen dilatoivaan kardiomyopatiaan. Ulkomailla tapauksia on useampia ja sydänsairaudet ovat Britannian The Kennel Clubin toteuttaman tutkimuksen mukaan neljänneksi yleisin kuolinsyy rodussa. (The Kennelclub, 2017).

Tricuspid valve dysplasia, TVD

TVD, eli sydämen oikean puolen ns. kolmipurjeläpän kehityshäiriö. TVD on synnynnäinen sairaus, jonka oireet eivät kuitenkaan aina ilmene vielä pennulla. Jonkin ajan kuluttua koiralta on kuultavissa sydämen sivuääni, tai koiralle voi tulla sydänoireita. Sairaus johtaa vähitellen sydämen oikean puolen laajentumaan. Sairautta voidaan jonkin verran hoitaa tai hidastaa lääkityksellä, mutta sairaiden koirien elinikäodotus on kuitenkin vain 1-3 vuotta. Sairauden oireita ovat mm. nesteen kerääntyminen elimistöön, ihon alhainen lämpötila ja vastenmielisyys liikkumiseen. Sairaus todetaan tekemällä sydämen ultraäänitutkimus. Sairaita koiria ei saa käyttää jalostukseen ja sairaiden koirien lähisukulaisia tulee käyttää vain harkiten. (Kennelliitto, 2021).

Hammaspuutokset ja purentavirheet

Suomessa on näyttelykertomusten mukaan löydetty muutamalta yksilöltä hammaspuutoksia ja muutamilta yksilöiltä asentovirheitä (yläpurenta ja tasapurenta). Purentavirheet periytyvät todennäköisesti useamman geeniparin kautta, siksi niitä tavataan silloin tällöin myös pentueissa, joiden suvuissa kyseistä ongelmaa ei tunneta. Hammaspuutokset ovat yleensä perinnöllisiä. Etuhampaat on syytä laskea tarkoin, koska muilla hampailla on taipumus korvata yhden hampaan puutos asetumalla tasaiseen riviin, jolloin mitään aukkoa ei ole nähtävissä. Jos etuhammas katkeaa, on sen jättämä aukko siinä tapauksessa havaittavissa. Tavallisimmin hammaspuutokset esiintyvät premolaareissa ja hammasrivissä on nähtävissä selvä aukko. P1 ja P2 puute ovat sangen yleisiä, P3 ja P4 harvinaisempia, mutta samalla myös vakavampi virhe. Molaarejakin voi puuttua, mikä katsotaan vakavaksi virheeksi. (Evidensia, 2019).

Napatyrät

Suomessa muutamassa pentueessa on havaittu napatyrää. Tyräksi kutsutaan ruumiinontelon seinämässä olevaa normaalia suurempaa aukkoa, josta yleisimmin pullistuu rasvakudosta ulospäin. Yleisin koiranomistajan ja kasvattajan havaitsemista tyristä on napatyrä. Se on lähes aina synnyynäainen tai syntymän yhteydessä aiheutettu/aiheutunut vika, joskin perinnölliset seikat vaikuttavat myös vahvasti sen syntyyn. Normaalisti napaverisuonet painuvat kasaan ja navan aukko sulkeutuu heti kohta syntymän jälkeen. Jos aukon sulkeutuminen hankaloituu, niin syntyy napatyrä eli vatsaontelon seinämään jää reikä. On myös mahdollista, että emo puree napanuoran poikki liian läheltä ja aiheuttaa näin tyrän syntymisen. Napatulehdus voi häiritä sulkeutumista. Useissa tapauksissa navan aukko on perintötekijöiden vaikutuksesta liian suuri ja sulkeutuminen epätäydellistä. Yleisin tyrä on ns. sulkeutunut tyrä, joka on täysin vaaraton ”kauneusvirhe”. Se syntyy heti syntymän jälkeen kun napa-aukosta valahtaa hieman rasvakudosta ulos ja aukko sulkeutuu sen jälkeen kuitenkin normaalisti. Navan kohdalle on jäänyt pieni, yleisimmin noin peukalonpään kokoinen pehmeä pullistuma. Tämän kokoinen pullistuma ei haittaa pentua. Se voidaan halutessa korjata leikkauksella mutta leikkaus ei ole välttämätön. Napatyrä korjaantuu monilla pennuilla aikuistumisen myötä kun vatsan lihaksisto kasvaa ja ns. vetää tyrän sisäänpäin. (Omaeläinklinikka, 2021).

Napatyrän periytymistapaa ei tunneta, mutta sen epäillään olevan usean geeniparin säätelemä vika, johon mahdollisesti ympäristötekijät myös vaikuttavat. Toisilla roduilla (esim. basenji, kääpiökoirat) napatyrä on yleisempää. Napatyrän perinnöllisyydestä johtuen koiralla, jolla on napatyrä leikattu, ei suositella teetettävän pentuja.

Häntämutka eli hännän nikamavika

Suomessa muutamassa pentueessa on havaittu häntämutkaa. Häntänikamiin voi kehittyä muutoksia, jotka tuntuvat mutkina nikamaväleissä. Häntämutkan periytymisestä ei olla täysin selvillä, mutta todennäköisesti kyseessä on monigeeninen periytyminen. Vaikkakaan häntämutkasta ei yleensä ole haittaa koiralle, ei koiraa tulisi käyttää jalostukseen. (Heikkinen-Lehkonen, 2020.)

Kyynärniveldysplasia

Suomessa muutamalla weimarinseisojalla on todettu lieviä muutoksia kyynärnivelistä. Kyynärniveldysplasiaa sairastavan koiran nivel- ja kasvurustoissa ilmenee luutumishäiriö, jolloin ne eivät kestä normaalia kuormitusrasitusta vaan rapautuvat. Kyynärnivelet suositellaan kuvattavaksi samalla kuin lonkatkin. (Kennelliitto, 2021.)

Spondyloosi (Spondylosis deformans)

Rodussamme ei ole kuvattu vielä paljoa selkiä, mutta muutamissa yksilöissä sekä sukulaisroduissa (muut seisojarodut) on havaittu kuvausten yhteydessä vakaviakin spondyloosimuutoksia. Spondylosis deformans eli spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja/tai -siltoja. Spondyloosia kehittyy usein normaalistikin ikääntymisen myötä, mutta muutamissa roduissa rappeumaa todetaan jo nuorilla koirilla. Spondyloosin oireilu vaihtelee suuresti yksilöiden välillä: välttämättä vakavatkään spondyloosimuutokset eivät aiheuta koiralle näkyviä oireita. Tästä syystä koirien selkien kuvaaminen olisi tärkeää, jotta saamme tietoa siitä kuinka paljon sairautta esiintyy rodussamme. Spondyloosin periytymismekanismi ei ole tarkalleen tiedossa, mutta todennäköisesti sairaus periytyy useamman geenin kautta.

Jalostuskäyttö. Lievää spondyloosia(SP1-SP2) sairastavaa yksilöä käytettäessä tulee yrittää etsiä sille spondyloosivapaa (SP0) partneri. Keskivaikeaa spondyloosia sairastavan (SP3) koiran jalostuskäyttöä tulee harkita tarkkaan. Vakavaa spondyloosia (SP4) sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen. (Kennelliitto, 2021.)

Välimuotoinen lanne-ristinikama (lumbosacral transitional vertebra, LTV)

Välimuotoinen lanne-ristinikama on perinnöllinen synnynnäinen nikamien epämuodostuma, joka periytymismekanismi ei ole tiedossa. ” Välimuotoinen nikama voi olla viimeinen lannenikama (L7), jolloin puhutaan sakralisaatiosta tai ensimmäinen ristiluun nikama (S1), jolloin puhutaan lumbalisaatiosta. Muutos voi olla symmetrinen eli samanlainen oikealla ja vasemmalla puolella tai epäsymmetrinen, jolloin selällään otetussa röntgenkuvassa nähdään puoliero. Diagnoosi tehdään usein lonkkakuvasta, josta voidaan nähdä koiran ristiluun ja lanne-ristiluuliitos yhdestä suunnasta (”ylhäältäpäin”). Joillain koirilla lannenikamien lukumäärä on poikkeava, normaalin 7 nikaman sijaan näillä koirilla on 8 (L8) tai 6 (L6) lannenikamaa. L8 eli lumbarisaatio tarkoittaa että ristiluun 1. nikama on muodoltaan lannenikama ja L6 (sakralisaatio) tarkoittaa, että 7. lannenikama on muodoltaan ristinikama.” (”Perinnölliset selkämuutokset” Suomen kennelliitto) Selkäkuvausten yhteydessä muutamilla yksilöillä on todettu LTV- muutoksia. Kannustamme harrastajia kuvauttamaan myös koiriensa selät, jotta saamme tietoa siitä kuinka paljon LTV:tä esiintyy rodussamme. Oireettomia koiria voidaan käyttää jalostukseen mutta LTV1-LTV4 -tuloksen saaneet koirat suositellaan yhdistämään vain LTV0-koirien kanssa. (Kennelliitto, 2021.)

Vatsalaukun kiertymä

Weimarinseisoja on suurena syvärintaisena rotuna altis vatsalaukun laajentumalle ja kiertymälle. Tähän mennessä useita yksilöitä Suomessa on saanut vatsalaukun laajentuman ja/tai kiertymän. Näistä tapauksista muutama koira on menehtynyt matkalla eläinlääkäriasemalle. Tietävästi useita koiria on pelastettu leikkaamalla. Kyseessä on hengenvaarallinen tila, joka saattaa edetä äärimmäisen nopeasti (laajentunut vatsalaukku painaa suuria laskimoita aiheuttaen shokkioireita). Sairastunut koira tulee toimittaa välittömästi eläinlääkäriin, muuten se menehtyy. Oireita ovat mm. vatsan turpoaminen kylkikaaren takaa, pahoinvointi, tuloksettomat oksennusyritykset, apaattisuus ja heikkous. Koira muuttuu nopeasti äärimmäisen tuskaiseksi ja levottomaksi. Vatsalaukun kiertymää voidaan ennaltaehkäistä välttämällä liikuntaa ennen ja jälkeen ruokinnan sekä antamalla ruoka pienempinä annoksina useamman kerran päivässä.

Kivesvika

Kivesvikaisen uroksen joko toinen tai molemmat kivekset eivät laskeudu vatsaontelosta normaalisti kivespussiin, tai kivekset ovat laskeutuneet mutta muuten kooltaan/rakenteeltaan epänormaalit. Kaksipuoleinen muoto (molemmat kivekset puuttuvat) on steriili, mutta toispuoleisessa muodossa (yksi kives puuttuu) uros on yleensä siitoskykyinen. Kivesvika on perinnöllinen, mutta periytymistapa on epäselvä, koska eri tutkimukset ovat päätyneet erilaisiin arvioihin periytymismallista. Todennäköisesti kyseessä on monigeeninen periytyminen. Nartut eivät voi luonnollisesti kärsiä kivesviasta, mutta voivat periä sitä pentuihinsa. Vika voidaan todeta kuitenkin ainoastaan urospentujen ilmiänsä. Tavallisimmin kivekset ovat laskeutuneet noin seitsemän viikon iässä tai viimeistään 6 kk:n ikään mennessä. Suomessa kivesvikaa (yksi kives puuttuu) on tavattu tietävästi muutamalla yksilöllä.

Epilepsia

Epilepsia eli kaatumatauti on krooninen neurologinen sairaus, jolle on tunnusomaista toistuvat, ennalta arvaamattomat tajuttomuus-kouristuskohtaukset tai tajunnan hämärtymiskohtaukset. Epileptinen kohta on ohimenevä aivotoiminnan häiriö, jonka syynä on poikkeava, purkauksenomainen aivosähkötoiminta, joka saattaa levitä pahimmassa tapauksessa koko aivojen alueella. Kohtausten luonne vaihtelee ja koiralla voi olla tajunnan, motoriikan, sensorisen toiminnan, autonomisen hermoston ja/ tai käyttäytymisen häiriöitä. Kohtauksen aikana koira voi olla tajuissaan tai

tajuton. Suomessa on toistaiseksi yksi tiedetty epilepsia tapaus, sairaus oli vakavanlaatuinen ja kyseinen koira piti lopettaa nuorena. Sairasta koira ei saa käyttää jalostukseen.

Steroid responsiivinen meningiitti, SRMA (autoimmuuni aivokalvontulehdus)

Sairauteen liittyy korkea kuume, voimakas niskajäykkyys/kehon jäykkyys ja kipu. Koira vaikuttaa kokonaisuudessaan erittäin alavireiseltä ja huonokuntoiselta. Kipu on voimakasta ja koiran on vaikea nostaa päätään. Sairaus puhkeaa hyvin äkillisesti ja näin ollen siihen on mahdotonta varautua. Sairauden puhkeamisen kannalta on tärkeä tietää, että se puhkeaa ennen yhtä ikävuotta. Oireet muistuttavat pitkälti puutiaisten levittämien sairauksien oireita. Verikokeiden avulla pystytään todentamaan, onko kyseessä jokin puutiaisten levittämä sairaus vai ei. SRMA pystytään varmentamaan ottamalla koirasta selkäydinnestenäyte taudin akuutissa vaiheessa.

Kyseistä sairautta on tavattu muun muassa muutamia tapauksia Ruotsissa ja yksi tapaus Suomessa. Näissä tapauksissa kyseessä on ollut autoimmuunireaktio – koiran keho alkaa käydä yliherkoksillä ja reagoi myös muutakin vastaan kuin sen kehoa uhkaavia bakteereja ja viruksia vastaan. Kansanomaisesti sanottuna koira tulee allergiseksi itselleen. Hoitomuotona on käytetty kortisonia, useimmiten usean kuukauden ajan. Hoito on aloitettava niin nopeasti kuin mahdollista ja hoidon kestona voidaan karkesti sanottuna pitää 4-6 kuukautta. Liian lyhytkestoinen hoito kasvattaa erittäin olennaisesti riskiä sairastua uudelleen. Koira, jolla kyseinen sairaus on kerran todettu, ei tule käyttää jalostukseen.

HOD eli Hypertrofinen Osteodystrofia

Hypertrofinen Osteodystrofia on koirien ortopedinen sairaus, jota esiintyy nuorilla, isojen rotujen yksilöillä. Sairaus puhkeaa nopean kasvukehityksen aikana, eli kahdeksan viikon ja kahdeksan kuukauden välillä. Sairaus ilmenee muun muassa raajojen turpoamisena, voimakkaana särkynä sekä haluttomuutena seisoa ja liikkua. Lisäksi koiralla saattaa olla kuumetta, se on unelias ja alakuloinen, saattaa menettää ruokahalunsa ja ripuloida, silmät ja nenä vuotavat, silmät ovat tulehtuneet ja jossain tapauksissa koiralla todetaan keuhkokuume. Tällä hetkellä sairauden syyt ovat vielä epäselvät, mutta sen uskotaan johtuvan immuunijärjestelmän häiriöstä, joka tekee koirista äärimmäisen infektioalttiita. Hoitomuotoina käytetään kuumeen alentamista lääkkeillä, kivun lievittämistä ja keskitytään hoitamaan sen hetkisiä oireita mitä ne sitten ovatkaan.

Vaikeimmissa tapauksissa koira saattaa menehtyä tähän sairauteen, varsinkin jos se kärsii erityisen pahasta infektiotaudista (esim. keuhkotulehdus), eikä pysty itse enää liikkumaan. HOD voi myös aiheuttaa putkiluiden pituuskasvun häiriöitä ja jalka-asentovirheitä. Lievissä sairastapauksissa paraneminen voi olla täydellistä. Sairaus pystytään todentamaan kliinisten oireiden ja röntgenkuvien perusteella. Weimarinseisojilla kyseistä HOD:tä on tavattu mm. USA:ssa ja Ruotsissa enemmän. Suomessa on todennetusti yksi tapaus. HOD:stä kärsiviä koiria ei tule käyttää jalostukseen, koska sen vahvasti epäillään olevan periytyvää. (Weimaraner club of America, 2015).

CD eli korneadystrofia eli sarveiskalvon aineenvaihduntasairaus

CD on usealla rodulla epäilty tai todettu perinnölliseksi sairaudeksi. Oireina havaitaan paikallinen sameus silmän sarveiskalvolla, joka voi olla metallimaisesti kiiltävä tai siinä voi olla siniharmaa kajo. Muutos alkaa usein samalla tavalla molemmissa silmissä, mutta ei välttämättä samanaikaisesti. Muutos johtaa näkökyvyn menettämiseen. Sairauteen ei ole lääketieteellistä hoitoa. Sairausten epäillään periytyvän autosomaalisesti resessiivisesti. (Pietilä, 2016).

Korneadystrofiaan sairastunutta koira ei saa käyttää jalostukseen. Tähän mennessä yhdellä yksilöllä on tavattu sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio.

Entropium

Perinnöllinen sairaus, jossa silmäluomen reunat ovat kiertyneet sisäänpäin. Kiertyessään ripset koskettavat silmän sarveiskalvoa, josta aiheutuu voimakasta ärsytystä. Silmien reunat ovat yleisimmin verestävän punaiset ja arat. Sisäänkääntyneisyys voi johtua liiallisesta silmäluomen kudoksesta, liian pienestä silmästä tai kummastakin tai pentuna kärsitystä vakavasta silmätulehduksesta. Yleensä leikkaus on ainoa tapa päästä eroon tästä erittäin kivuliaasta vaivasta. (Pietilä, 2016)

Entropium saattaa ilmetä myös nuorilla, voimakkaasti nahkaisilla pennuilla, jolloin luomet saattavat kiristyä pennun kasvaessa. Tällöin puhutaan pentuiän entropiumista, jonka perinnöllisyyttä ei tiedetä, mutta mikä mahdollisesti periytyy löysän pentunahan mukana. Entropiumin perinnöllisyyttä ei tarkkaan tunneta, mutta sen uskotaan periytyvän useamman geeniparin kautta. (Kennelliitto, 2021)

Entropiumia sairastavia koiria ei tulisi suosia jalostuskäytössä. Entropiumia sairastavien koirien tarkkaa määrää Suomessa ei tiedetä, mutta sitä tiedetään esiintyneen muutamalla yksilöllä sekä yksi kappale pentuiän entropiumia.

Distichiasis

Koiraa vaivaava ylimääräisten ripsien, joskus kokonaisen ripsirivin kasvu luomen reunan sisäpuolella. Ylimääräisten ripsien hankaus aiheuttaa ärsytystä silmän sarveiskalvolla, joka useasti tästä johtuen haavautuu. Hoitotoimenpiteet vaihtelevat tapauksesta riippuen, joina käytetään mm. ylimääräisten ripsien poistamista nyppimällä, polttamalla tai leikkaustoimenpiteellä, jossa ripset poistetaan juurineen. Joskus koiran silmää vasten kasvavat ylimääräiset ohuet karvat eivät aiheuta mitään lisätoimenpiteitä, mutta tällaisen koiran jalostuskäytössä kannattaa kyseinen ongelma ottaa huomioon, koska se saattaa myöhemmin periytyä pahempaan tuleville sukupolville. Myös distichiasisen oletetaan periytyvät useamman geeniparin kautta. (Kennelliitto, 2021)

Silmätarkastuksessa distichiasis luokitellaan lievään, kohtalaiseen tai vakavaan muotoon. Distichiasista on tähän mennessä viisitoista tunnettua tapausta Suomessa (12 lyhytkarvaista, 3 pitkäkarvaista), joista yhdessä tapauksessa silmämuutosten vakavuus: vakava.

Katarakta eli perinnöllinen harmaakaihi (ennen käytettiin nimitystä HC, hereditary cataract)

Katarakta on nuorella tai keski-ikäisellä koiralla esiintyvä silmän linssin samentuma joko yhdessä tai molemmissa silmissä. Harmaakaihi on todettu tai epäilty perinnölliseksi jo yli 100 rodulla. Kaihi periytyy tavallisimmin autosomaalisesti resessiivisesti, joskin dominoivasti periytyvää kaihia tavataan myös. Perinnöllisen kaihin tyypillisiä tunnusmerkkejä ovat mm. muutoksen sijainti rodulle tyypillisessä paikassa linssissä (*kortikaalinen, nukleaarinen, posterior polaarinen, punktaatti, synnynäinen, totaali ja linssin etuosan saumalinjan katarakta*), muutoksia molemmissa silmissä, muutos on etenevä, samantyyppisiä vaikkakin rodulle epätyypillisiä muutoksia tavataan myös sisaruksissa ja/tai vanhemmissa.

Kaihi voi ilmetä jo syntymästä saakka, tällöin sitä kutsutaan synnynäiseksi kaihiksi, joka voi myös olla perinnöllinen muutos. Kaihi voi ilmetä missä iässä tahansa. Kaihi voi olla pieni muutos linssissä, joka ei etene, eikä vaivaa koiraa. Se voi olla myös etenevä, johtaen linssin täydelliseen samentumiseen ja siten silmän näkökyvyn menetykseen. Kaihia tavataan myös tietyillä roduilla toissijaisena PRA-tautiin liittyen. Kaihimuodostelmia voi muodostua myös tulehduksen, vamman tai aineenvaihdunnallisten syiden (esim. diabetes) yhteydessä. Tällöin puhutaan ns. hankitusta kataraktasta. (Kennelliitto, 2021).

4 vuoden iästä alkaen koiralla silmän linssi alkaa samentua (seniili skleroosi, nukleaari skleroosi). Linssi harmaantuu ja siinä on usein tyypillinen siniharmaa kajo. Tämä johtuu linssin ikääntymisen myötä sen tiivistymisestä ja on täysin normaali fysiologinen ilmiö, eikä vaikuta koiran näkökykyyn. Tätä ilmiötä ei pidä kutsua ns. vanhuuden kaihiksi, koska kaihi on aina sairaus, vanhenemisestä johtuva linssin tiivistyminen ei. (Pietilä, 2016).

Kaihi ei sinänsä aiheuta kipua, mutta pitkälle kehittyneeseen kaihiin liittyy aina silmän tulehdustiloja, jotka vaativat hoitoa. Kaihiutunutta linssiä voikin pitää eräänlaisena vierasesineenä silmän sisällä. Kaihi tallennetaan perinnölliseksi, jos eläinlääkäri on asian niin merkinnyt. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki Jalostustietojärjestelmässä näkyvät kaihimaininnat ovat perinnölliseksi luokiteltuja. Kaihiin ei ole olemassa lääkkeellistä hoitoa, joka ennaltaehkäisisi, hidastaisi tai parantaisi sairauden. Kirurginen hoito, jossa linssikapselin ympäröivä linssin samentunut sisältö poistetaan ja tilalle asetetaan valoa taivuttava keino-linssi, on ainoa tapa saada silmän näkökyky takaisin. PRA-sairaahan potilaan kaihin leikkauksesta ei luonnollisestikaan ole hyötyä. Pitkälle edenneen kaihin aiheuttamaa silmänsisäistä tulehdustilaa voidaan hallita silmätippoilla. Kaihidiagnoosin saanutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Suomessa on todettu yhdellä yksilöllä kortikaalinen katarakta.

PHTVL/PHPV (Persistent Hyperplastic Tunica Vasculosa Lentis/Persistent Hyperplastic Primary Vitreous)

PHTVL/PHPV on sairaus, jossa linssin ja silmänpohjan välinen sikiöaikainen verisuoniverkosto ei surkastu normaalisti syntymän jälkeen. Löydös jaetaan vakavuudeltaan kuuteen asteeseen, joista aste 6 tarkoittaa sitä, että silmä on sokea. Lievimmissä asteissa näkyy linssin takapinnalla ainoastaan pieniä pigmenttipisteitä, jotka eivät vaikuta näkökykyyn eivätkä muutokset pahene iän myötä. Muutoksia on yleensä molemmissa silmissä. Tätä sairautta on diagnosoitu lähes kaikilla koiraroduilla, mutta löydökset ovat yleensä lieviä. (Pietilä, 2016). Tämä sairaus katsotaan perinnölliseksi vain staffordshirenbullterrierillä, dobermannilla ja mahdollisesti myös suursnautserilla. 3-6 asteen muutokset muilla roduilla ovat myös mahdollisesti perinnöllisiä. PHTVL/PHPV 1-2 aste -diagnoosin saaneelle koiralle tulisi käyttää PHTVL/PHPV-vapaata puolisoa. Suomessa on tavattu kolme PHTVL/PHPV -tapausta.

RD eli retinan dysplasia eli verkkokalvon synnynnäinen kehityshäiriö

RD on usealla rodulla perinnölliseksi epäilty tai todettu sairaus, jossa verkkokalvo kehittyy jo sikiökaudella palautumattomasti epänormaalisti. RD jaetaan kolmeen muotoon; *multifokaaliin (mRD)*, *geografiseen (gRD)* ja *totaaliseen (tRD)*. Useilla roduilla RD:n on todettu periytyvän resessiivisesti. Multifokaalimuodossa (mRD) verkkokalvolla näkyy yksittäisiä poimuja, jotka syntyvät verkkokalvon paikallisen virhekehityksen seurauksena. Poimujen määrä voi vaihdella. Multifokaalimuoto ei vaikuta näkökykyyn. Multifokaalimuutokset eivät pahene iän myötä, vaan saattavat pikemminkin osittain hävitä näkyvistä vanhemmiten. Geografisessa muodossa (gRD) verkkokalvo on väärin kehittynyt laajemmalla alueella, mikä voi vaikuttaa koiran näkökykyyn ja totaalisessa (tRD) verkkokalvo on kokonaan irronnut, mikä aiheuttaa silmän täydellisen sokeuden. MRD-diagnoosin saaneita koiria saa käyttää jalostukseen mikäli parituskumppani on terve, mutta gRD ja tRD koiria ei saa käyttää jalostukseen missään rodussa. Suomessa on todettu yhdellä yksilöllä RD:n multifokaalimuoto (mRD), mutta suoritettussa silmien uusintakuvauksessa silmät todettiin terveeksi. (Pietilä, 2016; Kennelliitto 2021).

Muissa maissa rodulla todetut sairaudet ja viat

Ektropium

Perinnöllinen sairaus, joka ei kuitenkaan ole niin yleinen kuin entropium. Ektropiumissa toinen tai molemmat alaluomen reunat kääntyvät ulospäin. Silmäluomien avonaisuus kerää epäpuhtauksia aiheuttaen helposti silmien tulehtumista. Hoitotoimenpiteet ovat samat kuin entropiumin kohdalla. Ektropiumista kärsiviä koiria, vaikka ongelma olisikin hoidettu leikkauksella, ei tulisi käyttää jalostukseen sairauden periytyvyyden takia. Ektropiumin perinnöllisyys on samanlainen kuin entropiumin. (Kennelliitto, 2021).

Kirsikkasilmä eli cherry eye

Vilkkuuoluen takana olevan kyynelrauhan tulehtuminen ja tukkeutuminen, joka johtaa vilkkuuoluen sisäpuolen esiin luisahtamiseen. Limakalvo pullistuu ja vaivaa kutsutaan usein nimellä cherry eye, kirsikkasilmä. Tulehdus vaatii useimmiten eläinlääkärin hoitoa. Perinnöllisyys: autosomaalisesti resessiivinen (epävarma). (Kennelliitto, 2021).

PRA eli progressiivinen retinan atrofia eli etenevä verkkokalvon surkastuma

PRA käsittää suuren joukon perinnöllisiä, eri alkuperästä johtuvia tauteja, jotka väijäämättä johtavat sokeuteen. PRA voi esiintyä myöhäissyntyisenä (keski-ikässä ja jopa myöhemmin) tai jo hyvin nuorella iällä. Oireet alkavat tavallisimmin hämäräsokeutena. Ajan kanssa myös kirkkaassa valossa toimivat tappisolut alkavat rappeutua johtaen täydelliseen sokeuteen. PRA:han sairastuneelle yksilöllä ei ole hoitoa, joka voisi estää, hidastaa tai parantaa oireita. Koska PRA voi ilmetä hyvin myöhään joissakin roduissa, tulisi sen rodusta poissulkemiseksi tutkia myös vanhempia eikä vain jalostukseen käytettäviä yksilöitä. PRA on todettu tai epäilty perinnölliseksi yli 70 rodulla. Periytyminen noudattaa tavallisimmin autosomaalista resessiivistä periytymistapaa (=sukupuolesta riippumaton, väistynyt periytymistapa). Siten ilmiasultaan sairaan yksilön vanhemmat voivat olla silmätutkimuksessa ilmiänsä terkeitä ns. kantajia. PRA - diagnoosin saanutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. (Kennelliitto, 2021).

Interseksuaalisuus

Näillä koirilla on sekä uroksen että nartun sukupuolielimet. Vaatii kirurgisen korjausleikkauksen. Kyseisiä tapauksia on tavattu mm. Iso-Britanniassa. The Weimaraner Club of Great Britain on kerännyt tietoja pentueista, joissa kyseistä oireyhtymää on esiintynyt, mutta tämänhetkisten tietojen mukaan konkreettista todistusaineistoa ongelman alkuperästä ei ole saatu. (The Kennelclub, 2017).

Hypomyelinogenesis – myelinaation viivästyminen

Koiralla on syntyessään riittämätön myeliinikerros hermosäikeiden eristeenä, joka ilmenee vapinana ja koordinaatio-ongelmina (nk. hermoston viestintähäiriö). Tila saattaa muuttua paremmaksi ja jopa normalisoitua yhden vuoden ikään mennessä. Sairautta on ilmennyt (USA:ssa) kudessa rodussa, muun muassa weimarinseisojissa, bretoneissa ja berninpaimenkoirissa. Ennuste pennuille on hyvä. Taudinkuva on samantyyppinen kuin ihmisten Parkinsonin taudissa, mutta ihmisistä poiketen koirat pystyvät paranemaan kasvattamalla (myeliini) solukalvon rakennetta. Huom. Suomessa on tavattu yksi epäilty tapaus, tautia ei kuitenkaan varmistettu ruumiinavauksessa. Periytyvyys: Ei tiedossa. (The Kennelclub, 2017).

Hypothyroidism eli kilpirauhasen vajaatoiminta

Kilpirauhanen ei tuota tarpeeksi elintoimintoja ylläpitäviä hormoneja (tyroksiini ja trijodotyroniini), mikä aiheuttaa turkin ohentumista, karkeaksi muuttumista ja karvojen irtoamista. Myöhemmin kehittyvät oireet ovat uneliaisuus, ylipaino, roikkuvat silmäluomet ja henkisesti tylsistynyt olemus sekä epäsäännöllinen kiimakierto nartuilla. Lievä vajaatoiminta jää usein huomaamatta. Sairaus diagnosoidaan verikokeen avulla. Hoitomuotona elinikäinen kilpirauhashormonilääkitys. Periytyvyys: Ei tiedossa. (The Weimaraner Club of Great Britain).

Mastosytooma

Mastosytooma on pahanlaatuinen ja usein nopeasti leviävä ihokasvain. Periytyvyys: Ei tiedossa.

Pituitary Dwarfism - kääpiökasvuisuus

Normaalit mittasuhteet omaava kääpiökasvuinen yksilö, joka on epäkypsä ja kehityksessään viivästynyt. Kyseessä on mahdollisesti kuolemaan johtava tila. Periytyvyys: autosomaalisesti resessiivinen.

Syringomyelia - Weimarinseisojien perinnöllinen myelodysplasia.

Sairaus listataan usein syringomyelien alle, vaikka kyseessä on tarkemmin sanottuna weimarinseisojille tyypillinen perinnöllinen myelodysplasia (inherited Myelodysplasia of Weimaraners). Oireet vaihtelevat koirasta riippuen, osalla koirista saattaa olla lisäksi skolioosi tai olla erikoisia karvamuutoksia selkäpuolella. Usein koira seisoo kyyryssä asennossa ja liikkuu hypähdellen, lisäksi sillä on ongelmia tasapainon ja koordinaation kanssa. Periytyvyys: ei tiedossa, todettu ainoastaan weimarinseisojilla.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Taulukko 13. Suomen kennelliiton jalostustietojärjestelmästä saatu taulukko kuolinsyistä aikaväliltä 1988-2019 (poimittu 10.7.2021)

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
<u>Hengitystiesairaus</u>	0 vuotta 4 kuukautta	1
<u>Hermostollinen sairaus</u>	9 vuotta 1 kuukautta	1
<u>Epilepsia</u>	9 vuotta 1 kuukautta	1
<u>Iho- ja korvasairaudet</u>	4 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Atopia, allerginen atooppinen ihotulehdus</u>	4 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Immunologinen sairaus</u>	6 vuotta 4 kuukautta	2
<u>Immunologinen sairaus</u>	1 vuotta 7 kuukautta	1
<u>Immuunihemolyyttinen anemia, IMHA, AIHA</u>	11 vuotta 2 kuukautta	1
<u>Kadonnut</u>	3 vuotta 2 kuukautta	1
<u>Kasvainsairaudet, syöpä</u>	9 vuotta 3 kuukautta	8

<u>Kasvainsairaudet, syöpä</u>	9 vuotta 10 kuukautta	3
<u>Luun tai nivelten kasvain</u>	5 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Lymfoma, imusolmukesyöpä</u>	9 vuotta 6 kuukautta	2
<u>Muu kasvainsairaus</u>	10 vuotta 0 kuukautta	2
<u>Kuollut ilman sairauden diagnosointia</u>	4 vuotta 6 kuukautta	6
<u>Lopetus ilman sairauden diagnosointia</u>	9 vuotta 7 kuukautta	7
<u>Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi</u>	5 vuotta 3 kuukautta	6
<u>Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi</u>	5 vuotta 0 kuukautta	4
<u>Muu käytösongelma</u>	5 vuotta 3 kuukautta	1
<u>Vihaisuus</u>	6 vuotta 5 kuukautta	1
<u>Luusto- ja nivelsairaus</u>	7 vuotta 2 kuukautta	4
<u>Luusto- ja nivelsairaus</u>	11 vuotta 4 kuukautta	1
<u>Polven ristisidevaurio</u>	5 vuotta 9 kuukautta	3
<u>Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus</u>	8 vuotta 5 kuukautta	11
<u>Mahalaukun kiertyminen</u>	7 vuotta 4 kuukautta	8
<u>Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus</u>	10 vuotta 7 kuukautta	2
<u>Muu maksan tai ruoansulatuskanavan sairaus</u>	13 vuotta 4 kuukautta	1
<u>Muu sairaus, jota ei ole listalla</u>	6 vuotta 5 kuukautta	6
<u>Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma</u>	0 vuotta 3 kuukautta	1
<u>Selkäsairaus</u>	10 vuotta 10 kuukautta	1
<u>Välilevytyrä, ”mäyräkoirahalvaus”</u>	10 vuotta 10 kuukautta	1
<u>Silmäsairaus</u>	9 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Linssiluksaatio, linssin irtoaminen</u>	9 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Sisäeritysrauhasten sairaus</u>	9 vuotta 2 kuukautta	2
<u>Diabetes, sokeritauti</u>	10 vuotta 11 kuukautta	1
<u>Muu sisäeriterauhasten sairaus</u>	7 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Sydänsairaus</u>	8 vuotta 10 kuukautta	2
<u>Sydänlihassairaus, kardiomyopatia</u>	6 vuotta 7 kuukautta	1
<u>Sydänsairaus</u>	11 vuotta 2 kuukautta	1
<u>Tapaturma tai liikennevahinko</u>	5 vuotta 2 kuukautta	9
<u>Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)</u>	12 vuotta 4 kuukautta	15
<u>Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu</u>	8 vuotta 3 kuukautta	18
<u>Kaikki yhteensä</u>	8 vuotta 0 kuukautta	103

Weimarinseisojien kuolinsyyt vaihtelevat. Taulukon mukaan yleisin kuolinsyy on vanhuus (15), toiseksi yleisin kuolinsyy on Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus (11) jonka sisällä yleisin eritelty kuolinsyy on vatsalaukunkiertymä (8). Kolmanneksi yleisin kuolinsyy on kasvainsairaudet, syöpä (8). Valitettavasti edelleen iso osa (18) ei ole ilmoittanut koiran kuolinsyytä. Jotta rodun kokonaisterveysilanteesta ja todellisesta eliniästä saataisiin kattavampi kokonaiskuva, olisi tärkeää,

että koiran omistajat merkitsevät ja ilmoittavat koiransa kuolinsyyn kennelliiton Omakoira-palveluun.

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko oli edeltävän viiden vuoden otannalla 5,9 pentua per pentua (2010-2014) ja viimeisen viiden vuoden otannalla on ollut 5,8 pentua per pentue (2015-2019).

Taulukko 14 Pentuekoko 2010-2020¹¹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pentuekoko	5,3	6,2	6,3	5,3	6,5	6,8	6	3,5	5,4	7,5

Astumis-, tiinehtymis- ja synnytysvaikeudet

Weimarinseisojien lisääntymisterveys on ollut hyvä ja rodun yksilöt tiinehtyvät suhteellisen helposti. Weimarinseisojien rakenne ei altista koiria lisääntymisongelmille ja rodun sukuvietti on voimakas. Luonnolliset astumiset ovat johtaneet lähes aina tiinehtymiseen. Joitakin kertoja on narttu jäänyt tyhjäksi, mutta tullut tiineeksi seuraavalla astutuskerralla. Myös siemennykset pakasteella ovat onnistuneet. Nartut myös synnyttävät hyvin, polttoheikkoutta esiintyy harvoin. Keisarinleikkauksia rodulle tehdään hyvin harvoin. Pentukuolleisuus on hyvin pientä ja synnynnäiset viat tai epämuodostumat harvinaisia. Yleisesti voidaan todeta myös, että nartut hoitavat pentujaan hyvin.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Weimarinseisojien rakenne ei altista koiria lisääntymisongelmille ja rodulla ei ole todettu lisääntymisongelmille altistavia anatomisia piirteitä. Sen sijaan rodun ulkomuodossa on piirteitä, jotka liioiteltuna voivat altistaa yksilön sairastumiselle tai vaikeuttaa sen hyvinvointia. Näyttelyarvosteluita läpikäymällä on merkille pantavaa, että ulkomuototuomarit ovat havainneet Suomessa usealla rotumme yksilöllä suoria etukulmauksia (erityisesti lyhyitä olkavarsia), puutteellisia eturintoja ja luisuja lantioita. Jotta rotu säilyisi terveenä, monipuolisena metsästyskoirana, tulee saman ulkomuodollisen puutteen kertaamista välttää jalostuskoiria valittaessa.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

JTO:n tarkastelujakson aikana weimarinseisojien lonkka- ja kyynärkuvaustulokset ovat olleet kohdallisen hyviä; lonkkavikaa on tavattu noin 25 %:lla kuvatuista koirista. Jotta tautia voitaisiin seurata tuloksellisemmin ja lonkkaniveldysplasia saataisiin entisestään laskemaan, tarvitaan yhä

¹¹ Koiranet jalostustietojärjestelmä

enemmän tutkimuksia. Yhä suurempi joukko rekisteröidyistä koirista tulisi lonkkakuvata, pelkkä jalostukseen käytettävien koirien tutkiminen ei anna kattavaa kuvaa rodun kokonaistilasta. Weimarinseisojilta on raportoitu silmälöydöksiä tähän mennessä 21 weimarinseisojalta ja ne ovat olleet kahta tapausta lukuun ottamatta lieviä. Perinnöllisten silmäsairauksien varalta tehdyt silmätutkimukset ovat perustuneet vapaaehtoisuuteen. Silmäsairauksien esiintymisen kartoittamiseksi tarvitaan yhä enemmän tutkimuksia. Lisäksi joitakin yksilöitä on menehtynyt vatsalaukun kiertymään ja tiettävästi ainakin yhdeltä on leikattu vatsalaukun kiertymä.

4.4 ULKOMUOTO

Voimassa oleva rotumääritelmä

YLEISVAIKUTELMA: Keskikokoinen - suuri, sulavalinjainen, jäntevä ja lihaksikas metsästyskoira, jolla on työskentelyyn soveltuva rakenne. Sukupuolileiman tulee olla selvä.

TÄRKEITÄ MITTASUHITEITA: Rungon pituuden suhde säkäkorkeuteen on 12 : 11. Kuono-osan pituus mitattuna kirsun kärjestä otsapenkereeseen on hieman pitempi kuin kallo-osa otsapenkerestä niskakyhmyyn. Etäisyys ranteesta kyynärpäähän on suunnilleen sama kuin kyynärpästä säkään.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Monipuolinen, helposti koulutettava, vahvahermoinen ja intohimoinen metsästyskoira. Erinomainen hajuaisti. Järjestelmällinen ja kestävä hakija, ei kuitenkaan liian kiihkeä. Se on luonteeltaan terävä, on halukas tarttumaan petoeläimiin ja muuhun riistaan, soveltuu myös vahtikoiraksi olematta aggressiivinen. Luotettava seisoja ja vedestä noutaja. Erinomaiset taipumukset laukauksen jälkeiseen työskentelyyn.

PÄÄ

KALLO-OSA: Tasapainoinen suhteessa koiran runkoon ja kuono-osaan. Uroksen kallo on leveämpi kuin nartun, kummallakin kallon leveyden suhde koko pään pituuteen tulee olla tasapainoinen. Otsassa on uurre. Niskakyhmy on heikosti tai kohtuullisesti havaittava. Poskikaaret ovat selväpiirteiset.

OTSAPENGER: Erittäin vähäinen.

KIRSU: Suuri, sivulta katsottuna alaleuan etupuolelle ulottuva, tumman lihanvärinen, reunoja kohti vähitellen harmaantuva.

KUONO-OSA: Pitkä ja etenkin uroksilla voimakas, sivulta katsottuna lähes kulmikkaalta vaikuttava. Kuono on kauttaaltaan tasavahva. Kuononselkä on suora tai hieman kaareva, ei koskaan kovera.

HUULET: Kohtuullisen syvät ja ikenien tavoin lihan väriset; pienet huulitaskut.

LEUAT / PURENTA: Leuat ovat vahvat. Täydellinen, säännöllinen ja vahva leikkaava purenta.

POSKET: Lihaksikkaat ja selvästi erottuvat. Pää on kuiva.

SILMÄT: Meripihkan väriset, tummasta vaaleaan ja ilmeeltään älykkäät. Pennun silmät ovat tai vaansiniset. Silmät ovat muodoltaan pyöreät ja vain hieman vinoasentoiset. Silmäluomet ovat tiiviit.

KORVAT: Riippuvat, leveät ja melko pitkät, ulottuvat suunnilleen suupieleen. Korkealle ja kapeasti kiinnittyneet. Korvan kärki on pyöreähkö. Koiran ollessa tarkkaavainen korvat ovat hieman eteenpäin suuntautuneet ja laskostuneet.

KAULA: Jalolta vaikuttava ja ryhdikäs. Kaulan ylälinja on sivulta katsottuna kaareva. Kaula on lihaksikas, kuiva ja poikkileikkaukseltaan lähes pyöreä, ei liian lyhyt. Kaula levenee lapoja kohti ja liittyy sulavasti selkälinjaan ja rintaan.

RUNKO

YLÄLINJA: Alkaa kaarevasta niskalinjasta, jatkuu selvästi erottuvan sään yli ja liittyy kauniisti suhteellisen pitkään ja vahvaan selkään.

SÄKÄ: Selvästi erottuva.

SELKÄ: Kiinteä ja lihaksikas, ei painunut eikä taaksepäin kohoava. Hieman pitkä selkä on rotutyypillinen, ei virhe.

LANTIO: Pitkä ja kohtuullisen viisto.

RINTAKEHÄ: Voimakas, mutta ei liian leveä, riittävän syvä, lähes kyynärpäihin ulottuva ja riittävän pitkä. Kylkiluut ovat pitkät ja selvästi kaareutuneet, eivät tynnyrimäiset. Eturinta on selvä.

ALALINJA JA VATSA: Vatsaviiva on hieman, ei jyrkästi kohoava.

HÄNTÄ: Hieman matalammalle kiinnittynyt kuin muilla samankaltaisilla roduilla. Häntä on vahva ja hyvin karvoittunut. Koiran ollessa levossa häntä on riippuva, koiran työskennellessä tai ollessa tarkkaavainen häntä on selkälinjan tasolla tai jopa korkeammalla.

RAAJAT

ETURAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Korkearaajainen. Eturaajat ovat jäntevät, suorat ja yhdensuuntaiset, eivät leveäasentoiset.

LAVAT: Pitkät, viistot, kiinteät ja lihaksikkaat. Lavan ja olkavarren välinen kulma on selvä.

OLKAVARRET: Viistot, riittävän pitkät ja voimakkaat.

KYYNÄRPÄÄT: Vapaasti liikkuvat ja suoraan taakse suuntautuneet. Eivät ulko- eivätkä sisäkierteiset.

KYYNÄRVARRET: Pitkät ja suora-asentoiset.

RANTEET: Vahvat ja tiiviit.

VÄLIKÄMMENET: Jäntevät ja hieman viistot.

KÄPÄLÄT: Tiiviit, vahvat ja suoraan eteenpäin suuntautuneet. Varpaat ovat kaartuneet. Pitkähköt keskimmäiset varpaat ovat rodulle tyypilliset, eivät siis virhe. Kynsien väri vaihtelee vaaleanharmaasta tummanharmaaseen. Päkiät ovat hyvin pigmentoituneet ja lujat.

TAKARAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Korkearaajainen. Takaraajat ovat jäntevät ja hyvin lihaksikkaat. Raajat ovat takaa katsottuna yhdensuuntaiset, eivät ulko- eivätkä sisäkierteiset.

REIDET: Riittävän pitkät, voimakkaat ja hyvin lihaksikkaat.

POLVET: Voimakkaat ja tiiviit.

SÄÄRET: Pitkät, jänteet ovat selvästi erottuvat.

KINTEREET: Voimakkaat ja tiiviit.

VÄLIJALAT: Jäntevät ja lähes pystysuorat.

KÄPÄLÄT: Tiiviit ja vahvat, ei kannuksia, muutoin kuten etukäpälät.

LIIKKEET: Kaikissa askellajeissa maatavoittavat ja joustavat. Etu- ja takaraajat liikkuvat yhdensuuntaisesti. Laukka on pitkää ja matalaa. Ravissa selkä pysyy suorana. Peitsaus ei ole toivottavaa.

NAHKA: Vahva ja tiiviisti rungon myötäinen olematta liian tiukka.

KARVAPEITE

KARVA: A. Lyhytkarvainen: karva on lyhyttä (kuitenkin pitempää ja tiheämpää kuin useimmilla samankaltaisilla roduilla), vahvaa ja hyvin tiheää. Peitinkarva on rungonmyötäistä ja sen alla voi olla niukasti pohjavillaa. B. Pitkäkarvainen: pehmeä, pitkä peitinkarva, jonka alla voi olla pohjavillaa. Karva on rungonmyötäistä tai hieman laineikasta. Korvien tyvessä on korvolehden peittävää pitkää karvaa. Korvolehden kärjessä sallitaan samettimaista karvaa. Karvan pituus on kyljissä 3 - 5 cm, kaulan alla, eturinassa ja vatsassa yleensä hieman pitempää. Raajoissa on selvät hapsut, jotka kuitenkin ovat raajojen alaosassa lyhyemmät. Hännässä on selvä lippumainen hapsutus. Varpaiden välit ovat karvaiset. Pään karvapeite on lyhyempää. Kaksinkertainen karvapeite (stockhaar); jossa on keskipitkä, tiheä ja tiiviisti rungonmyötäinen peitinkarva, tiheä pohjavilla ja kohtuullisesti kehittyneet hapsut, tavataan satunnaisesti koirilla, joilla on taustassaan risteytyksiä.

VÄRI: Hopean-, kauriin- tai hiirenharmaa tai niiden väliset sävyt. Pää ja korvat ovat yleensä hieman vaaleammat. Vain pieni valkoinen merkki sallitaan rinnassa ja varpaissa. Joillakin yksilöillä voi olla keskellä selkää enemmän tai vähemmän selvästi erottuva tumma "ankeriasjuova". Sävy-

tään selvästi punertavankeltaiset koirat voidaan palkita korkeintaan arvosanalla hyvä. Ruskeat merkit ovat vakava virhe.

KOKO JA PAINO

SÄKÄKORKEUS: Urokset 59 - 70 cm (ihannekorkeus 62 - 67 cm), nartut 57 - 65 cm (ihannekorkeus 59 - 63 cm).

PAINO: Urokset noin 30 - 40 kg, nartut noin 25 - 30 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen.

VAKAVAT VIRHEET:

- selvät poikkeamat tyypistä, heikko sukupuolileima
- suuret poikkeamat koossa ja mittasuhteissa
- lievät luonteen heikkoudet
- liian voimakkaat huulet, lyhyt tai suippo kuono
- useamman kuin kahden P1 tai M3 puuttuminen
- lievät ja toispuoleiset silmäluomivirheet
- selvästi lyhyet, selvästi pitkät tai laskostumattomat korvat
- löysä kaulanahka, suuret puutteet kaulan muodossa ja lihaksikkuudessa
- selvä notko- tai köyryselkä, takakorkeus
 - tynnyrimäinen, liian matala tai liian lyhyt rintakehä, voimakkaasti nouseva vatsaviiva
 - selvät raajojen asentovirheet, kuten puutteelliset kulmaukset, ulkokierteiset kyynärpäät ja avoimet käpälät
- voimakas länkisäärisyys ja pihtikinttuisuus
- huonot liikkeet eri askellajeissa, sidotut liikkeet ja peitsaus
- hyvin ohut tai hyvin paksu nahka
 - sallittujen karvanlaatujen välimuoto; hapsujen puuttuminen vatsasta tai korvista; laaja-alainen villava karvapeite lyhytkarvaisella sekä kihara tai niukka hapsutus pitkäkarvaisella muunnoksella
 - poikkeamat sallituista harmaan sävyistä, kuten kellertävä tai rusehtava väri; ruskeat tannerkit
- suuret poikkeamat koossa tai painossa (esim. yli 2 cm mitattaessa)
- muut vakavat virheet.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- täysin epätyypillinen rakenne, ennen kaikkea kömpelyys tai hintelyys
- täysin väärät mittasuhteet
- virheellinen luonne esim. arkuus tai hermostuneisuus
- täysin epätyypillinen, esim. bulldoggimainen kallo
- täysin epätyypillinen kuono-osa, esim. kauttaaltaan kaartuva kuononselkä
- ylä- tai alapurenta, useamman kuin jo mainittujen hampaiden puuttuminen
- sisä- tai ulkokierteiset silmäluomet (entropium ja ektropium)
- täysin epätyypilliset korvat, esim. ulkonevat
- erittäin runsaasti löysää kaulanahkaa
- voimakkaasti notko- tai köyryselkä, voimakas takakorkeus
- voimakkaasti tynnyrimäinen tai epämuodostunut rintakehä
- riisitaustiset tai epämuodostuneet raajat
- voimakkaasti rajoittuneet liikkeet
- ihon ongelmat tai epämuodostumat
- osittainen tai täydellinen karvattomuus
- muu kuin harmaa väri, suuret ruskeat merkit
- valkoiset merkit muualla kuin rinnassa ja käpälissä
- erittäin suuret poikkeamat säkäkorkeudessa.

Kaikkia virheitä ei voida tietenkään luetella, yllä olevat ovat esimerkkejä.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

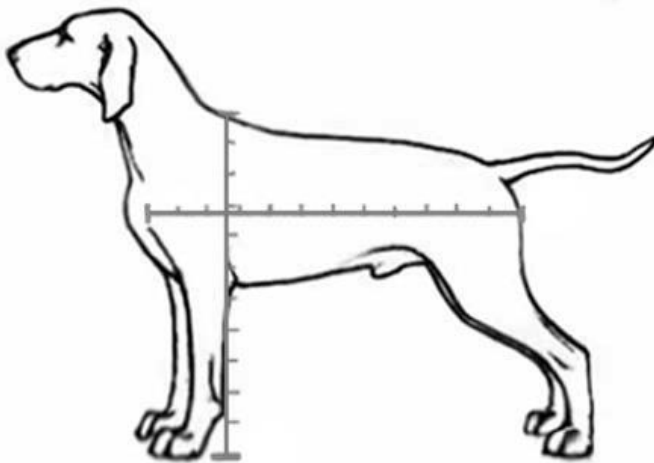
Ulkomuodon arvioiminen Suomessa

Koiranäyttelyt¹²

Tuomarit arvostelevat weimarinseisoja näyttelyissä FCI:n voimassaolevan rotumääritelmän mukaisesti.

Oikea rotutyyppi on tärkein. Weimarinseisoja on seisojaroduista kookkain ja se on jalkava verrattuna esim. lyhytkarvaiseen saksanseisojaan. Raajakorkeus on sopiva jos pituus ranteen puolesta välistä kyynänpäähän on suurinpiirtein sama kun rintakehän syvimmästä kohdasta sään päälle. Rakenteeltaan sen kuuluu olla voimakasluustoinen, on kuitenkin virheellistä sekoittaa raskasluustoisuus edellä mainittuun. Kevytluustoisuus katsotaan virheeksi. Rodun tyypillinen yksilö on mitasuhteiltaan korkeuttaan pidempi, voimakas ja lihaksikas koira, joka liikkuu alaa voittavasti ja vahvalla potkulla. Weimarinseisojan ei kuulu olla liian jalo tai elegantti, vaan sen tulee olla työskentelyyn sopivalla tavalla jalo, mikä tarkoittaa sitä, että koira on rakenteeltaan tasapainoinen ja ryhdikäs. Koska joissain maissa rotua pyritään jalostamaan näyttävämpään suuntaan, on saatu aikaan elegantteja, joutsenkaulaisia, ylikulmautuneita ja suurella eturinnalla varustettuja weimarinseisoja, jotka poikkeavat alkuperäisestä metsästyskoirasta hyvinkin paljon.

Weimarinseisojan ei kuulu olla neliömäinen. Weimarinseisoja tyypillistä ilmettä voi luonnehtia tyynen rauhalliseksi, jopa hieman etäiseksi.

Weimarinseisojan rungon pituus. Rungon pituuden suhde säkäkorkeuteen on 12:11
Piiirros: Salla Pitkänen

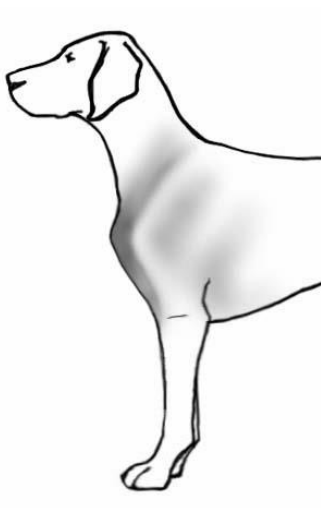
¹²

Saksanseisojakerhon tietokanta / Weimarinseisojien arvostelut ja Weimarinseisojien rotumääritelmä

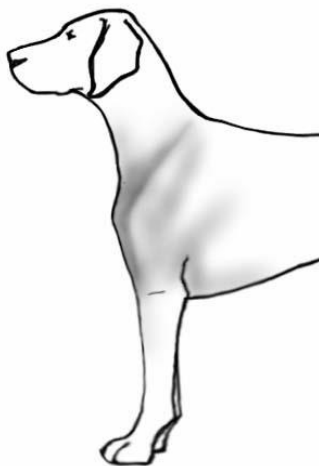
Hylkäävinä virheinä on rodussa ollut hammaspuutostapaus, valkoinen väri muualla, kun rinnassa ja aggressiivinen käyttäytyminen (on murissut tuomarille tai yrittänyt purra tuomaria kehässä). Palkintosijaa alentavina tekijöinä ovat olleet arkuus/pidättyneisyys ja koiran koko. Koirien koon mittaamisen vaihtelu tai useasti kokonaan mittaamatta jättäminen saattavat vaikeuttaa näyttelytulojen hyödyntämistä jalostuksellisesti.

Näyttelyarvosteluissa on nähtävissä, että rodun ulkomuoto ei vielä ole vakiintunut Suomessa ja rodun yksilöissä on hyvin paljon vaihtelua. Rodun sisällä selkeästi toisistaan poikkeavat koirat saattavat saada laatumaininnan erinomainen. Ulkomuodon kannalta tärkeimpiä ominaisuuksia missä tahansa käyttökoirarodussa on tasapainoinen kokonaisuus, jossa mittasuhteet ja tyyppi ovat kohdillaan. Liikkeisiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota, sillä liikkeet kertovat pitkälti sen, onko koiran rakenteessa jotain suurempaa vikaa. Näyttelyarvosteluista läpikäymällä on merkille pantavaa, että ulkomuototuomarit ovat havainneet usealla rotumme yksilöllä suoria etukulmauksia (erityisesti lyhyitä olkavarsia), puutteellisia eturintoja ja luisuja lantioita. Myös raajakorkeudessa on havaittu joillain yksilöillä puutteita.

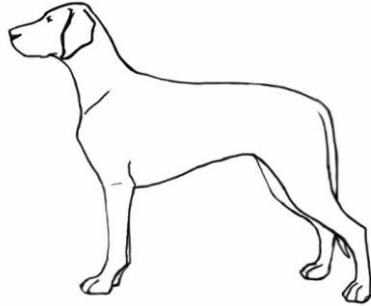
Rakenteen vahvuuteen ja yleisilmeeseen vaikuttavat luusto ja massiivisuus - myös nämä vaihtelevat laidasta laitaan. Varsinkin raajaluustossa on monilla koiralla nähtävissä puutteita: weimarinseisojan raajojen tulee olla kokonaisuuteen sopivat, eivät ohuet ja hintelät. Rakenteen kuuluu olla kauttaaltaan tasapainoinen. Etuosa, takaosa, rintakehä, raajat, kaula ja pää muodostavat harmonisen, tasapainoisen kokonaisuuden. Weimarinseisojan tulee olla yleisilmeeltään saksalaisista seisojista vahvarakenteisin ja sen tulee antaa hiukan korkearaajainen vaikutelma. Sukupuolileiman tulee olla erittäin selvä.

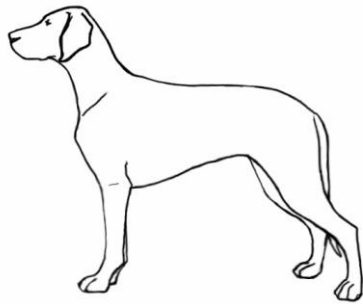
Hyvät etukulmaukset
Piirros: Salla Pitkänen

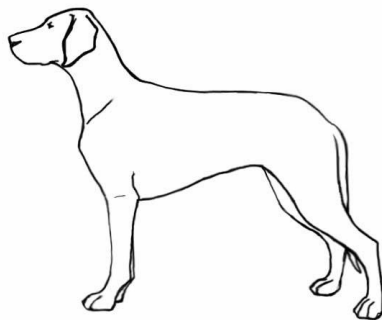
Lyhyt, pysty olkavarsi
Piirros: Salla Pitkänen

Hyvä lantio (hännän kiinnitys on hieman alempi kuin esim. saksanseisojalla, kiinnityskohta ei kuitenkaan saa näyttää roikkuvalta)
Piirros: Salla Pitkänen

Luisu lantio (hännän kiinnityskohta näyttää aavistuksen roikkuvalta)
Piirros: Salla Pitkänen

Jyrkkä lantio
Piirros: Salla Pitkänen

Suurissa näyttelyissä rotua saattaa olla arvostelemassa tuomareita sellaisista maista, joissa weimarinseisojakanta on vähäinen, niitä ei esiinny lainkaan tai rodun tuntemus on yleisesti varsin heikko. Tämä ei luonnollisestikaan anna parhaita mahdollisia edellytyksiä arvostelulle. Suomessa ulkomuototuomareita perehdytetään Saksanseisojakerho r.y.:n ulkomuototoimikunnan toimesta pienrotujen arviointiin yhä enenevässä määrin (koulutukset, koearvostelut), mitä on pidettävä erittäin arvokkaana asiana.

Junkkarin ulkomuotokatselmukset

Saksanseisojakerho ry:n nuorten koirien ikäluokkakatselmuksen Junkkarin yhteydessä suoritetaan KAER-kokeen lisäksi myös koirien ulkomuotokatselmus. Koirat käydään läpi tarkasti ja yksityiskohtaisesti kaavakkeen avulla. Koirat myös mitataan. Arvioinnin suorittavat pääasiassa Saksanseisojakerhon omat ulkomuototuomarit.

Junkkarin ulkomuotokatselmukseen on viimeisen kuudentoista vuoden aikana (1999-2014) osallistunut yhteensä 96 weimarinseisojaa.¹³ Osallistumisaktiivisuus on pysynyt tasaisena viimeisen neljän vuoden aikana. Vuonna 2005 rikottiin ennätys, jolloin paikalla oli yhteensä kolmetoista rodun edustajaa. Ensimmäinen pitkäkarvainen weimarinseisoja nähtiin Junkkarissa vuonna 2004.

Ulkomuotokatselmuksen 96:stä weimarinseisojasta valtaosa, 90 yksilöä, on saanut laatuarvostelun erinomainen, erittäin hyvä* (*käytössä vuodesta 2011) tai hyvä, mikä on osoitus perushyvälaatuisista rodun nuorista edustajista. Ainoan saadun HYL (hylätty) tuloksen saanut koira on mitattu yli 72cm korkeaksi.

Taulukko 14 a) Junkkarin ulkomuotokatselmukseen osallistuneet koirat vuodesta 1999 vuoteen 2011

vuosi	Koiria kpl	lk	pk	Uroksia kpl	Narttuja kpl	KOKONAISKUVA			
						ERI	H	T	P
1999	3	3	-	1	2	2	1	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	4	4	-	1	3	2	2	-	-
2003	4	4	-	1	3	2	2	-	-
2004	6	5	1	2	4	3	2	-	1
2005	13	13	-	6	7	5	7	1	-
2006	5	5	-	3	2	2	2	1	-
2007	8	8	-	3	5	2	5	1	-
2008	7	2	5	3	4	6	-	1	-
2009	9	8	1	3	6	4	5	-	-
2010	2	2	-	-	2	2	-	-	-

¹³

Saksanseisojakerho ry:n vuosikirjat 2000-2012 sekä Saksanseisojakerho ry:n tietokanta

Taulukko 14 b) Junkkarin ulkomuotokatselmukseen osallistuneet koirat vuodesta 2011 vuoteen 2019 (laatuarvostelussa käytössä myös erittäin hyvä) vuoden 2020

vuosi	Koi- ria kpl	lk	pk	Urok- sia kpl	Nart- tuja kpl	KOKONAISKUVA					
						ERI	EH	H	T	P	HYL
2011	8	6	2	3	5	5	2	1	-	-	-
2012	8	8	-	5	3	4	3	1	-	-	-
2013	9	7	2	4	5	7	2	-	-	-	-
2014	10	7	3	5	5	3	5	1	-	1	-
2015	4	3	1	1	3	1	3	-	-	-	-
2016	10	10	0	3	7	6	3	1	-	-	-
2017	2	2	0	1	1	-	1	-	-	-	1
2018	5	4	1	1	4	-	2	3	-	-	-
2019	9	9	0	3	6	6	3	-	-	-	-
2020	8	8	0	4	4	6	2	-	-	-	-

5 Yhteenvedo aiemman tavoiteohjelman toteutumisesta

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Rodun edellinen jalostuksen tavoiteohjelma on ollut voimassa 1.1.2016–31.12.2020.

Rodun ensimmäisen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Rodulle laadittiin ensimmäinen jalostuksen tavoiteohjelma vuonna 2000 ja se oli voimassa 1.1.2001–31.12.2005.

Vuodesta 2011 lähtien on weimarinseisojilla ollut voimassa ns. matadoripykälä. Tämä tarkoittaa jalostuksen kannalta sitä, että yhdellä koiralla ei saisi olla enempää kuin 21 pentua. Kuitenkin viimeinen rajan yli menevä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan. Kuluneella tavoiteohjelmakaudella yhdelläkään koiralla ei ylittynyt 21 jälkeläisen raja.

Sukusiitosasteen kasvun hidastaminen jalostuksella on seikka, joka tulee jatkossakin huomioida ja tulevaisuutta ajatellen olisi suositeltavaa käyttää edelleen uutta verta. Tämä tarkoittaa sekä tuontikoirien että ulkolaisten urosten käyttöä. Kotimaisten koirien osalta jalostuksessa tulee hyödyntää terveeksi todettuja, kokeissa jalostusarvonsa näyttäneitä yksilöitä. Koirien luonteet on pystytty pääpiirteittäin säilyttämään rohkeina ja ystävällisinä. Edistyksenä katsottakoon, että koekäyntimäärät ovat nousseet aiemman tavoiteohjelman aikana ja ovat yhä edelleen nousemaan päin.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
-Edistetään tuontikoirien jalostuskäyttöä ja ulkomaisten jalostusurosten käyttöä.	-Tavoitteita on edistetty huomioimalla tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten	-Jalostukseen on käytetty 19 tuontikoiraa tavoiteohjelmakaudella ja

-Uroksia ja narttuja käytetään yhtä paljon jalostukseen. -Pyritään pitämään sukusiitosaste mahdollisimman alhaisena jalostusyhdistelmissä.	käyttö jalostusyhdistelmien suunnittelussa.	lisäksi 10 ulkomaista jalostusurosta. -Sukusiitosaste on pysynyt alhaisella tasolla. -Uroksia ja narttuja on käytetty lähes yhtä paljon
Lonkkaniveldysplasian tutkimusprosentti nousee C-E-lonkkaisten osuus laskee	-Tiedotus lonkkadysplasian yleisyydestä ja jalostuksesta, kuvauttamiseen kannustaminen -Kasvattajien toimesta järjestetty joukkotarkastuksia -PEVISA, raja-arvo C -Suositus, että kahta C-lonkkaista ei yhdistetä	-Kuvattujen koirien määrä on ollut tasainen. -Tavoitteeseen ei olla päästy vaan C-E-lonkkaisten osuus on noussut 27% (nousua noin 5%), vaikka C-lonkkaisia ei ole juurikaan käytetty jalostukseen.
Yhdellä koiralla ei saisi olla enempää kuin 21 pentua	-PEVISA, matadoripykälä; 21 pentua, viimeinen rajan yli menevä pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan	-Tavoiteohjelmakaudella ei yhdelläkään suomalaisella koiralla yli 21 jälkeläistä. -Yhdellä ulkomaisella uroksella on 25 jälkeläistä suomessa (20 Suomessa syntynyttä pentua ja tuonteja 5 kpl).
Yhä suurempi osuus koirista käy KAER-kokeissa Jalostuksessa suositaan KAER-kokeessa (tai vastaavassa ulkomaisessa kokeessa) palkittuja koiria.	Kasvattajat ovat kannustaneet pennunottajiaan järjestämällä pentutapaamisia ja kannustamalla heitä osallistumaan kokeisiin.	-Kokeisiin osallistuneiden koirien määrä on hieman kasvanut viisivuotiskaudella - koepalkitsemattomien jalostuskäyttö on toimenpiteistä huolimatta noussut -2015-2019 jalostukseen käytetyistä nartuista viisi ja uroksista kolme ovat olleet kokeissa palkitsemattomia; kyseessä siis kaksi eri yhdistelmää, joissa pentueen isällä ja emällä kummallakaan ei ole KAER-koetulosta (tai vastaavaa ulkomaista tulosta) ja lisäksi kaksi jossa nartulla ei ole KAER-koetulosta.
MH-luonnekuvauksen ihanneprofiilin tekeminen	Luodaan ihanne profiili seuraavaan JTO:hon.	
LTE-luonnetesti ihanneprofiilin tekeminen	Luodaan ihanneprofiili seuraavaan JTO:hon. Rotumääritelmästä saadaan kohdat: luoksepäästävyys	

	(luoksepäästävä/ aavistuksen pidättyväinen), puolustushalu(kohtuullinen), terävyys(kohtuullinen), laukausvarmuus(laukausvarma) ja hermorakenne (vahvahermoinen).	
--	--	--

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Viimeisten viiden vuoden aikana vuosittaiset rekisteröinnit ovat olleet lyhytkarvaisilla keskimäärin reilut 30 yksilöä, pitkäkarvaisilla keskimäärin 6 yksilöä. Rodun kysyntään nähden rekisteröintien määrä on sopiva. Osa suomalaisista koirista jää jalostuksen ulkopuolelle, asiaan vaikuttaa tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten käyttö. Tuontien ja ulkomaisten jalostusurosten käyttö on kuitenkin välttämätöntä rodun geenipohjan laajuuden lisäämiseksi. Jatkossa on pyrittävä huolehtimaan siitä, että mahdollisimman montaa erisukuista koiraa käytetään jalostukseen ja että uroksia ja narttuja käytetään yhtä paljon.

Jalostussuositusten ja PEVISA-rajoitusten ajantasaisuuden arviointi

Weimarinseisojien jalostussuositus on, että molemmat pentueen vanhemmista ovat luonteeltaan tasapainoisia ja varmoja tiedossa olevien sairauksien suhteen terveitä, ulkomuodoltaan rotutyypillisiä (vähintään H) sekä koepalkittuja. Näistä jalostussuosituksista on sovittu rodun harrastajien yhteisissä kokouksissa Saksanseisojakerhon vuosikokouksen yhteydessä.

Rodun PEVISA-ohjelmaan kuuluu (astuneet voimaan 1.7.2010 alkaen) lonkkakuvauspakko raja-arvolla C sekä matadoripykälä, joka rajoittaa koiran jälkeläisten määrän 21 pentuun. Lonkkakuvauspuksen raja-arvo C ei aiheuta jalostuksellista karsintaa ja tällä hetkellä sitä voidaan pitää ajantasaisena. Matadoripykälä rajoittaa yksittäisen koiran pentueiden määrän kolmeen normaalikokoiseen pentueeseen. Tämä jälkeläismäärä on weimarinseisojilla Suomen kannassa suhteellisen suuri. Jälkeläisrajoitusta voidaan pitää kohtuullisena jalostuskoirien omistajien kannalta. Omistajien on panostettava koiran koulutukseen, koe- ja näyttelykäynteihin sekä terveystutkimuksiin, jotta koira saavuttaa jalostuskelpoisuutensa. Sallitut kolme pentuetta on kohtuullinen korvaus tästä panostuksesta. Jälkeläisrajoitusta voidaan näin ollen pitää ajantasaisena ja sen katsotaan olevan tarpeellinen muistutus rodun harrastajille yksittäisten koirien jälkeläismäärän rajoittamisesta koko populaation hyvinvoinnin eduksi.

6 Jalostuksen tavoitteet ja toteutus

Jalostuksen tavoitteena on ylläpitää rodun käyttöominaisuuksia, mutta kiinnittää kuitenkin huomiota jalostuskoirien terveyteen sekä luonteeseen. Rodun geneettistä pohjaa on pyrittävä ylläpitämään ja ehkäisemään geenipoolin kaventuminen. Tämä tarkoittaa sitä, että useampaa erisukuista koiraa tulee käyttää jalostukseen.

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Jatkossa on pyrittävä siihen, että mahdollisimman montaa erisukuista koiraa käytetään jalostukseen ja että eri koiria käytetään jalostukseen mahdollisimman tasaisesti. On myös pyrittävä siihen, että uroksia ja narttuja käytetään jalostukseen tasaisesti. Tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten aktiivista hyödyntämistä on jatkettava. Pyritään innostamaan myös suomessa syntyneitä uroksia kokeisiin, näyttelyihin ja tätä kautta kasvattajien tietoisuuteen.

Käyttäytyminen ja luonne

Luonneasioihin on kiinnitettävä erityistä huomiota jalostusyhdistelmien suunnittelussa ja pyrittävä välttämään virheen toistuminen molempien vanhempien puolelta. Huomiota on kiinnitettävä niin jalostuskoiraan ja sen vanhempiin, kuin myös koiran muihin lähisukulaisiin. Kannustetaan sekä narttujen että urosten omistajia koirien luonnetestaukseen ja avoimuuteen. Pohditaan mahdollisuutta weimarinseisojille suunnatun luonnetestin järjestämiseen.

Käyttöominaisuudet

Rodun käyttöominaisuuksien turvaamiseksi pyritään edelleen käyttämään jalostukseen ainoastaan KAER-kokeissa tai vastaavissa ulkomaisissa kokeissa palkittuja vanhempia. Tärkeänä tavoitteena on edelleen nostaa kaikkien KAER-kokeisiin osallistuvien koirien määrää, jotta saataisiin sukulaisnäyttöjä ja tietoja sukulinjojen ominaisuuksista yksittäisten koirien ominaisuuksien sijaan. Pyritään lisäämään koepalkittujen koirien määrää lisäämällä PEVISAn vaatimus koetuloksesta ennen astutusta.

Terveys ja lisääntyminen

Tavoitteena on terve, monipuolinen metsästyskoira. Pyritään välttämään saman terveystarvekin kertaantuminen molempien jalostuskoirien suvusta. Jalostukseen käytetään tunnettujen sairauksien suhteen terveitä yksilöitä. Kannustetaan edelleenkin kasvattajia ja omistajia toimittamaan täytettyjä terveystarkastuksia saksanseisojakerholle.

Ulkomuoto

Jalostuksessa tulee muiden tekijöiden ohella kiinnittää huomiota oikean rotutyypin vaalimiseen ja rodun ulkomuodon yhtenäistämiseen. Ulkomuotoarvosteluissa rodun ongelmakohdiksi nousevat suorat etukulmaukset (erityisesti lyhyet olkavarret), puutteellinen eturinta ja luisu lantio. Jalostuskoiria valittaessa on tärkeää pyrkiä välttämään saman ulkomuodollisen puutteen kertaamista.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Jalostukseen käytettävät yksilöt on suositeltava testata KAER-kokeessa tai vastaavassa ulkomaisessa rodunomaisessa käyttökokeessa. Toivottavaa on, että PEVISAssa vaadittavien lonkkien lisäksi kuvattaisiin jalostuskoirilta myös kyynärät sekä silmät. Tavoittelemisen arvoista on, että jalostuskoirat täyttäisivät Saksanseisojakerhon jalostusrekisterivaatimukset (ks. 6.3). Koirien koulutustasolla on vaikutusta weimarinseisojien koetuloksiin KAER-kokeissa. Kasvattajilla on merkittävä rooli kannustaa pennunottajia kouluttamaan koiriaan tavoitteellisesti ja osallistumaan kokeisiin.

Suositus yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle

Weimarinseisojan PEVISA-ohjelmaan on kuulunut vuoden 2010 heinäkuusta lähtien seuraava jälkeläisrajoitus:

-Koiran rekisteröityjen jälkeläisten määrä saa olla korkeintaan 21 pentua. Viimeinen, rajan ylittävä pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus

Rodun PEVISA-ohjelmaan ei ole sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testausta ja/tai kuvausta PEVISA-kaudelle 2022. Esitettyyn ehdotukseen koetulostausta (esiteltä alla) on anottu ja hyväksytty vuoden lykkäys Saksanseisojakerhon vuosikokouksessa 2021.

***PEVISA-ohjelmaan harkitaan seuraavalle ohjelmakaudelle (2023 eteenpäin) seuraava lisäystä:**

Pentueen vanhemmilla tulee ennen astutusta olla palkinto KAER-kokeesta. Vastaava ulkomainen metsästyskoetus hyväksytään yhtä lailla, riippumatta jalostukseen käytettävän koiran kotimaasta. Pohjoismaiset ja saksalaiset koetulokset hyväksytään suoraan vastaaviksi, muiden kuin edellä mainittujen maiden koetuloksen vastaavuus varmistetaan pienrotujen jalostusneuvolta, tai jalostustoimikunnalta mikäli koiralla ei ole esittää maakohtaisesti riittävällä koetuloksella myönnettävää FCI:n virallista WCC:tä (Working Class Certificate). WCC hyväksytään suoraan riittäväksi.

*Ulkomailta tuoduilla, suomeen rekisteröidyillä uroksilla on pysyvä koetulokseen liittyvä poikkeuslupa, johtuen siitä, ettei niillä ole tyypistettyinä kilpailuoikeutta Suomessa. Tällä varmistetaan riittävä geenipooli.

Koetuloksena hyväksyntään suoraan mikä tahansa seuraavista:

1. Kanakoirien koetus Pohjoismaista (vähintään 3.tulos, luokka saa olla mikä tahansa)
2. Saksalainen koetus (VGP, HZP tai VJP)
3. WCC (Working Class Certificate)

Weimarinseisojien JTO:ssa on painotettu kahden edeltävän PEVISA-ohjelmakauden ajan koepalkittujen koirien käyttöä jalostuksessa, mutta koepalkitsemattomien jalostuskäyttö on tästä huolimatta noussut. Erityisesti vuosi 2020 näyttää tilastojen valossa aikaisempia vuosia heikommalta koepalkittujen yksilöiden suhteen (kts. Liite 3. Pentueet ja metsästyskoetulokset 2000-2020). Koepalkitsemattomien koirien jalostuskäyttö saattaa vaarantaa rodun tulevaisuuden sen alkuperäisessä käyttötarkoituksessa, koska näiden koirien metsästysominaisuuksista ei ole dokumentoitua tietoa. Suurin vaara on rodun jakautuminen edellistäkin voimakkaammin käyttö- ja näyttelykoiriin. Vähimmäisvaatimus seisovalle lintukoiralle voitaisiin sanoa olevan, että se seisoo, käskystä nostaa ja pyynnöstä noutaa riistan. KAER-koetus kertoo koiran tekevän näin.

Koetuloksen lisäyksestä on tiedotettu sekä Saksanseisojakerhon lehdessä kuin myös rotua harrastavan kerhon (weimarinseisojakerho ry) lehdessä. Näiden lisäksi asiasta on tiedotettu sosiaalisessa mediassa (Weimarinseisijat Suomessa – facebook ryhmässä ja lisäksi Weimarinseisojakerho ry - facebook ryhmässä). Pääasiassa kasvattajat ja harrastajat ovat suhtautuneet myönteisesti ehdotettuun muutokseen. Myös kritiikkiä ehdotukselle on esitetty. Koepalkintovaatimuksen nähdään mahdollisesti kaventavan geenipoolia, mutta toisaalta kukaan ei esittänyt itse tulosvaatimuksen (3.tulos) olevan mitenkään kohtuuton, mutta sen sijaan sen katsottiin vaativan omistajalta enemmän työtä. Lisäksi kyseenalaistettiin se, tarvitseeko käyttöominaisuudet todeta juuri kokeessa.

Tällä hetkellä koe voidaan kuitenkin nähdä parhaaksi saatavilla olevaksi vaihtoehdoksi todeta puolueettomasti koiran käyttöominaisuudet.

Koetuloksen lisäystä PEVISA:an tukee esimerkiksi Saksan jalostusmalli, jossa jalostukseen käytettävältä weimarinseisojalta vaaditaan kahdeksan kohdan täyttämistä, joista kohta viisi vaatii HZP-kokeen suorittamista tietyin kriteerein. Weimaraner Clubin jalostusvaatimukset ovat seuraavat:

1. Koiralla ei saa olla jalostusvirheitä (esim. sininen väri, yläpurenta jne.)
2. Lonkkakuvaus tulos vähintään HD B2
3. Ulkomuodon ja karvoituksen arvio tulee olla vähintään hyvä.
4. Koiran tulee läpäistä Weimaraner Club:in luonnetesti ("Wesentest")
5. **Syksyn jalostuskoe (HZP) on läpäistävä, ja saavutettava vähintään 6 pistettä etsinnässä ja vesityössä.**
6. Nartut eivät saa olla alle 18kk, eivätkä yli 8v. Nartun ensimmäiseen pentueeseen johtava astutus on tapahduttava sinä vuonna kun narttu on täyttänyt 6 vuotta.
7. Uroksella saa olla korkeintaan 5 pentuetta 2 vuoden tarkastelujakson sisällä.
8. Jalostuskoirasta on toimitettava 5ml verta Weimaraner Club:in Biopankkiin. (<https://www.weimaraner-klub-ev.de/html/zuchtbedingung.html>)

HZP eli Herbstzuchtprüfung on nuorille koirille suunnattu jalostuskoe. HZP on Suomen seisojakokeita laaja-alaisempi koe, jossa testataan erikseen koirien taipumusosuudet (mm. seisonta, haku, nenä sekä sorsan jäljitys vedestä käsin), koulutukselliset osuudet (mm. laahausjäljet, noudot ja tottelevaisuus). Koe koostuu erillisistä testiosuuksista, jotka arvostellaan 0–4. Jokaisella osuudella on oma pistekertoimensa, riippuen painotuksesta ja osuuden vaativuudesta. (Saksan Metsästyskäyttökoiraliitto ry 1996; Markmann, H.-J. 1997)

HZP-koetulosaatimus on ollut weimarinseisojien jalostuksessa useita kymmeniä vuosia. Saksan weimarinseisojakerholta kysytty seuraavia tilastoja:

1. Jalostuskriteerit (8 kohtaa) täyttävien jalostusurosten lukumäärä?
Vastaus: Vuonna 2020 Saksassa oli yhteensä 183 lyhytkarvaista ja 40 pitkäkarvaista Saksan weimarinseisojakerhon jalostuskriteerit täyttävää weimarinseisoja urosta.
2. Pentueiden vuosittainen lukumäärä?
Vastaus: Esimerkiksi vuonna 2020 syntyi 383 lyhytkarvaista pentua (52 pentuetta) ja 117 pitkäkarvaista pentua (18 pentuetta). Tämä on normaali määrä.

(Lähde : Irene Jeschke, yhteyshenkilö Weimaraner Klub e.V.)

Rodussamme on noustettu esille huoli geenipoolin kapenemisesta, mikäli PEVISA ehtoja tiukennetaan. Tätä asiaa käydään läpi ennen seuraavaa vuosikokousta tilastoja ja tutkimusdataa hyväksikäyttäen.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Rodulla on PEVISA-ohjelma ja jalostussuosituks (6.2). Jalostuksen tavoiteohjelman toteutumisen seuranta on Saksanseisojakerhon jalostustoimikunnan tehtävä. Terveystilannetta, koetuloksia ja muuta rodun kannan kehittymistä seurataan aktiivisesti. Rodun harrastajia pidetään ajan tasalla

Saksanseisoja-lehden, vuosikirjaan tulevan vuosiraportin, Saksanseisojakerhon tietokannan ja Saksanseisojakerhon kotisivujen avulla.

Rotujärjestömme Saksanseisojakerho kannustaa käyttämään koepalkittuja ja terveitä koiria jalostukseen. Weimarinseisojille saa Saksanseisojakerhon pentueilmoituksiin ja Saksanseisoja lehteen merkinnän ” Rodun jalostusvaatimukset täyttävä yhdistelmä” mikäli molemmat vanhemmat täyttävät seuraavat ehdot - Molemmilla vanhemmilla koetulos, molemmilla vähintään HD B-lonkat, ei tiedettyjä jalostuksesta sulkevia vikoja. Uroksen ja nartun ensimmäinen pentue tulee olla luonnollisella astumisella: tällä pyritään ehkäisemään mahdollisia tiinehtymiseen ja astumiseen liittyviä ongelmia jatkossa.

Jotta jalostukseen käytettävien koirien tasoa saataisiin nostettua, tulisi kasvattajien pyrkiä pitämään seuraavista rotujärjestömme Saksanseisojakerhon pienilukuisten rotujen jalostuskoirille suosittelemista vähimmäisvaatimuksista kiinni:

- KAER-koepalkinto (tai vastaava ulkomainen koetulos)
- Näyttelypalkinto vähintään AVO tai KÄY H, ei kuitenkaan luonteen takia
 - Terveys: lonkat terveet (A tai B). Mikäli C-lonkkaista käytetään, yhdistetään se A tai B-lonkkaiseen partneriin. Koiralla ei saa olla tiedossa olevia muitakaan terveysongelmia.

Poikkeuslupa rotumuunnosten risteyttämiselle: Koiran, jolle poikkeuslupaa haetaan, tulee käyttöominaisuuksiltaan eli koetulosten keskiarvon osalta olla rodun keskitasoa parempi yksilö. Yksilön koetulosten keskiarvossa huomioidaan: vauhti, maastonpeittävyys, yhteistyö, metsästys halu, seisontakynnys ja eteneminen.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Vahvuudet	Heikkoudet
- avoin informaation jakaminen, kaikille avoin tietokanta - aktiivisten rodun harrastajien yhteishenki ja samat intressit; tavoitteena ylläpitää ja vaalia rodun alkuperäistä käyttötarkoitusta - hyvät kontaktit ulkomaille - rodun monipuolisuus metsästyskoirana - rotu pääpiirteittäin metsästäjien käsissä	- kaikki rodun harrastajat eivät ole rotujärjestön jäseniä ja jäävät siten ulos kerhon aktiivitoiminnasta, mm. koetoiminnasta - monet koirillaan metsästävät eivät jaksa kiinnostua kokeista - edelleen suppeahko jalostusmateriaali
Mahdollisuudet	Uhat
- avoin informaation jakaminen, kaikille avoin tietokanta - yhä laajeneva aktiivisten, vastuullisten harrastajien joukko - hyvien koepalkintojen ja toimivien metsästyskoirien myötä rodun hyvä maine leviää - uuden, tasokkaan jalostusmateriaalin maahantuonti laajentaa jalostuspohjaa - uusien, tasokkaiden jalostusurosten käyttö laajentaa jalostuspohjaa - rodun terveyden ja luonteen vahvistaminen	- rodun lisääntyvä suosio lisää rodun varsinaisista käyttöominaisuuksista piittaamattomien kasvattajien määrää - Harrastajat jotka eivät vaali alkuperäistä käyttötarkoitusta - harrastajien jakautuminen metsästys- ja näyttelyharrastajiin - rodun käyttötarkoitus ja ominaisuudet eivät riittävän selviä pennun ostajilla > koirasta voi tulla ongelmia > huonontaa rodun mainetta - kapea-alainen jalostusmateriaali saattaa

- jalostuskoirien yhä tavoitteellisemman valinnan avulla
- aiheuttaa ongelmia sairaiden koirien käyttö jalostukseen
- vastuullisten käyttökoirakasvattajien lisääntyminen takaa tasokkaiden pentueiden määrän, turvaten samalla jalostuspohjan laajuuden

Varautuminen ongelmiin

Kasvattajien vastuullisesta toiminnasta ja huolellisista valinnoista huolimatta voi rodussa ilmentyä uusia ongelmia. Kannan sukusiittoisuuden lisääntymisen välttämiseksi tulisi jalostusyhdistelmät valita niin, että erisukuisia yksilöitä käytetään mahdollisimman monipuolisesti. Jalostuskoirille asetetuista perusvaatimuksista ei tulisi tinkiä. Uuden tasokkaan jalostusmateriaalin maahantuontia sekä tasokkaiden ulkolaisten urosten jalostuskäyttöä on syytä edelleen suosia. Pyritään edelleen lisäämään tietoutta weimarinseisojasta monipuolisena metsästyskoirana ja suositetaan jalostuksessa **ainoastaan** käyttöominaisuutensa osoittaneita, KAER-kokeissa tai vastaavassa ulkomaisessa kokeessa palkittuja koiria. Rodun lisääntyvä suosio ja kaunis ulkonäkö saattavat kannustaa rodun varsinaisista käyttöominaisuuksista piittaamattomia kasvattajia kasvattamaan rotua, jolloin uhkana on rodun jakautuminen metsästys- ja näyttelylinjoihin. Anotaan PEVISA-ohjelmaan seuraavalle ohjelmakaudelle vaatimus molempien vanhempien koetuloksesta ennen astutusta. Terveysongelmien kertymisen ehkäisemiseksi on sukusiitosaste jalostusyhdistelmissä pyrittävä pitämään mahdollisimman alhaisena, kuten tähänkin asti.

Riski	Syy	Varautuminen	Miten vältetään	Toteutuessaan merkitsee
Pentueiden määrä vähenee	-PEVISA:n koepalkintovaatimus. -Osalle koirista ei joko saada tai yritetä saada koetulosta, koska tulos vaatii kokeissa käyntiä ja koiralta luontaisia ominaisuuksia.	- informaatiota kasvattajille; kasvattajien yhtenäinen linja siitä, millä perusteiden metsästyskäyttökoiran pentuja kasvatetaan ja myydään. -Seurataan tilanteen kehittymistä läpi tarkastelujakson	-Kannustetaan myös ei-metsästäviä omistajia ja kasvattajia viemään koiransa kokeisiin - Kannustetaan käyttämään suurempaa osaa koirista jalostukseen, kunhan PEVISA:n kriteerit täyttyvät. -Tarvittaessa myönnetään poikkeuslupia	- Rodun jalostuspohjan pienemistä suomessa

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Vuosi	Toimenpiteet
Vuosittain	➤ Tiedotetaan jalostustoimikunnan ja jalostusneuvojan työstä kasvattajille ➤ Kannustetaan harrastajia palauttamaan terveyskysely koiristaan/kasvattajia

	palauttamaan terveystarkastus koiristaan/kasvateistaan ➤ Tiedotetaan terveystarkastusten vastauksista ➤ Keskustellaan ajankohtaisista rotuun liittyvistä asioista rotujärjestön roturyhmän kokouksessa ➤ Seurataan myös jälkeläismäärien kehitystä sekä yhdistelmien sukusiitosprosentteja.
2020	Tehdyt toimenpiteet (ennen 3.4.2020): ➤ Keskusteltu ajankohtaisista rotuun liittyvistä asioista rotujärjestön roturyhmän kokouksessa. Päädytty yhdessä SSK:n jalostustoimikunnan kanssa ehdottamaan weimarinseisojille KAER-koetulosta pakolliseksi seuraavaan PEVISA:an ➤ Tiedotettu PEVISA:an antavista muutoksista rodun harrastajia sosiaalisessa mediassa ja rotujärjestön virallisessa julkaisussa: Saksanseisolehdessä. Rotua harrastavan yhdistyksen lehdessä WeimariWiestissä asiasta on tiedotettu ja keskustelua herätelty jo aiempina vuosina (2018). Sosiaalisessa mediassa (Weimarinseisojat suomessa) Seuraavat toimenpiteet (3.4.2020 jälkeen): ➤ Esitetään Kennelliitolle uutta PEVISA-luonnosta. (siirtyi vuosikokouksen perumisesta johtuen vuodelle 2021)
2021	➤ Esitetään Kennelliitolle vanhan PEVISAn jatko vuodeksi eteenpäin. ➤ Käsitellään yhdessä rodun harrastajien kanssa mahdollista KAER-koetuloksen lisäystä PEVISA vaatimukseen alkaen 2023.
2022 -2023	➤ Käsitellään KAER-koetuloksen lisäys roturyhmässä ja vuosikokouksessa 2022. ➤ Pyritään luomaan rodulle ihanneluonneprofiili yhdessä Kennelliiton luonnetyöryhmän kanssa. ➤ Seurataan weimarinseisojien lonkka- ja kyynärkuvaustilastoja, silmätutkimustuloksia sekä muita terveystilastoja Saksanseisolehdon

	julkaisemien tutkimustulosten ja Kennelliiton KoiraNet -jalostustietojärjestelmän avulla. Kasvattajien tulisi tarkasti harkita tekemiään jalostusvalintoja ja suosia terveitä A- ja B-lonkkaisia koiria. Kasvattajien kautta myös pennunottajia voidaan kannustaa lonkkakuvaamaan koiransa. ➤ Seurataan Saksanseisojakerhon tietokannassa, vuosikirjassa ja Kennelliiton KoiraNetissä julkaistuja weimarinseisojien näyttely- ja koetuloksia. Entistä aktiivisemmän toiminnan lisäämiseksi pyritään ylläpitämään ja edistämään rodun harrastajien yhteishenkeä mm. rodun harrastajille järjestetyillä koulutuspäivillä, tapaamisilla erikoisnäyttelyn yhteydessä, Saksanseisojakerhon vuosikokouksen yhteydessä pidettävän roturyhmäkokouksen ja muiden vapaamuotoisten harrasteiden avulla. ➤ Levitetään tietoutta koiran koulutuksesta ja kokeisiin osallistumisesta. Pyritään edelleen kartoittamaan arkuuden ja aggressiivisuuden esiintymistä kannassa ja kouluttamaan tuomareita luonneasioiden huomioimisessa. Jalostusvalintoja tehtäessä kannustetaan yhteystyöhön Saksanseisojakerhon jalostusneuvonnan ja pentuvälityksen kanssa. Kannustetaan kotimaisia kasvattajia käyttämään rodunomaisissa käyttökokeissa palkittuja, terveitä ja hyväluonteisia yksilöitä, sekä rohkaistaan edelleen käyttämään ulkomaisia jalostusvaatimukset täyttäviä uroksia.
2023-2024	➤ Analysoidaan PEVISAn ja jalostuksen tavoiteohjelman ajantasaisuus roturyhmäkokouksessa.
2025- 2026	➤ Seuraavan tavoiteohjelman laatiminen.

Lähteet

Bambridge, V. (1999) The Weimaraner Today, Ringpress Books Ltd.

Eläinlääkäri.fi (2016). Tassutulehdus eli furunkuloosi. Haettu osoitteesta: <http://www.elainlaakari.fi/klinikat/koiraklinikka/koiran-sairauksia-ja-tartuntatauteja/tassutulehdus-eli-furunkuloosi/>

Evidensia. Koiran allergia ja atopia. Haettu osoitteesta: <https://evidensia.fi/hoitovinkit/koiran-allergia-ja-atopia/>

Evidensia (24.4.2019). Hampaiden kehityshäiriöt koiralla. Haettu osoitteesta: <https://evidensia.fi/hoitovinkit/hampaiden-kehityshairiot-koiralla/>

Hart, Ernest H. (1965) This is The Weimaraner", T.F.H. Publications, Inc., Ltd.

Heikkinen-Lehkonen, P. (2020). KOIRAMME juttuarkisto. Häntämutka – vakava vika vai kauneusvirhe? Haettu osoitteesta: <https://www.koiramme.fi/jutut/terveys-jalostus-kasvatus/21-artikkelit/juttu/koiramme-juttuarkisto/887-haentaemutka-vakava-vika-vai-kauneusvirhe>

Hollings, Patsy (1992) All About The Weimaraner", Pelham Books.

Mahlanen, N. Koiran atopia. Haettu osoitteesta: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/koiran-atopia>

Markmann, H.-J. (1996) Vom Welpen zum Jagdhelfer. A bis Z der Früherziehung, Förderung, Ausbildung und Führung von Vorstehhunde. Parey Buchverlag, Berlin

Morgan, D (1988) De Weimaraner, Zuid Boekproducties BV, Holland.

Nicholas, Anna Katherine(1986) "The Weimaraner", T.F.H. Publications, Inc., Ltd.

Marttila, J. (2000) Koirien tyrät ja niiden hoito. Haettu osoitteesta: <http://www.delivet.net>

Neufeld, J.L. & Little, P.B (1974). Spinal dysraphism in a Dalmatian dog. Haettu osoitteesta: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1696707/?page=1>

Kennelliitto. Perinnölliset selkämuutokset. Haettu osoitteesta: <http://www.kennelliitto.fi/perinnolliset-selkamuutokset>

Kennelliitto. Rotumääritelmät. Haettu osoitteesta: http://www.kennelliitto.fi/rotumaaritelmat/309_368.pdf

Kennelliitto. Jalostus. Haettu osoitteesta: <http://jalostus.kennelliitto.fi/>

Kennelliitto. Yleisimmät silmänsairaudet. Haettu osoitteesta: <https://www.kennelliitto.fi/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/yleisimmat-silmasairaudet>

Kennelliitto. Koirien sydänsairaudet ja niiden diagnostiikka. Haettu osoitteesta:
<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/koirien-sydansairaudet-ja-niiden-diagnostiikka>

Kennelliitto. Kennelliiton yleinen jalostusstrategia. Haettu osoitteesta:
<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kennelliiton-yleinen-jalostusstrategia-2018-2022-2>

Kent, M., Lahunta, A. & Glass, E. (1977) Veterinary Neuroanatomy and Clinical Neurology, Elsevier Inc.

Koirageenit. Haettu osoitteesta: <http://www.koirageenit.fi/>

Laigne-Stuart, W. (2005). GENETICS OF THE WEIMARANER COAT Haettu osoitteesta:
<http://www.longhairweimaraners.org/genetics.htm>

Lappalainen, A. (2013). Lonkkanivelen kasvuhäiriö. Haettu osoitteesta:
<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/lonkkanivelen-kasvuhairio>

Länsirannikon Eläinklinikka. Furunkuloosi. Haettu osoitteesta:
<http://www.lansirannikonelainklinikka.net/html/furunkuloosi.PDF>

Omaeläinklinikka (13.1.2021). Koiran tyrät. Haettu osoitteesta:
<https://omaelainklinikka.fi/koiran-tyrat/>

Pietilä, E (2016). Perinnölliset silmänsairaudet. Irlanninsusikoirat ry. 45vuotis juhlaulkaisu. Haettu osoitteesta: <https://docplayer.fi/10509736-Perinnolliset-silmasairaudet.html>

The Kennelclub. Weimaraner. Haettu osoitteesta:
<http://www.thekennelclub.org.uk/media/16770/weimaraner.pdf>

The Weimaraner Club of Great Britain. The breed. Haettu osoitteesta:
<https://www.weimaranerclubofgreatbritain.org.uk/index.php/the-breed/weimaraner-health/25-health>

Turner, T. (1999) Veterinary Notes for Dog Owners, Popular Dogs Publishing Co. Ltd.

Weimaraner club of America. Health. Haettu osoitteesta:
<http://www.weimclubamerica.org/health/index.html>

Weimaraner club of America. HOD. Haettu osoitteesta:
<https://weimaranerclubofamerica.org/hod.php>

Muu materiaali

Jagdgebrauchshundeverband e.V. (Saksan Metsästyskäyttökoiraliitto), "Ordnung für Verbandsgebrauchsprüfungen (VGPO)", Druckhaus Oberpfalz, 1. painos 2004

Jagdgebrauchshundeverband e.V. (Saksan Metsästyskäyttökoiraliitto), "Ordnung für Verbands-schweißprüfungen (VSwPO)", Druckhaus Oberpfalz, 4. painos 1999

Jagdgebrauchshundeverband e.V. (Saksan Metsästyskäyttökoiraliitto), "Ordnung für Verbandszuchtprüfungen (VZPO)", Druckhaus Oberpfalz, 9. painos 2001

Kasvattajan Peruskurssi / 2003, lukukappale, toimittanut SKL-FKK:n työryhmä Suvi Hirvonen, Merja Ylhäinen ja Matti Räsänen

Norsk Kennel Klub "Regler för fuglehundprøver"

Svenska Weimaranerklubben, Raskompendium, historik och standard med kommentarer

"Weimaraner-Nytt Nr 2 juni 2004", sivut 8-15

"Weimaraner-Nytt Nr 2 juni 2009", sivut 22-23

WeimariWiesti 02/2009, sivut 20-21, "Katsaus koiran furunkuloosiin", ELL Mirja Ruohoniemi

Henkilöiltä saatu tieto

Dahlbom Merja, Lisääntymistieteen erikoiseläinlääkäri, suullinen tiedonanto 28.3.2006

Eiben Gerhard, Weimaraner Klub e.V., kirjallinen tiedonanto

Giesemann Heinrich, Weimaraner Klub e.V., kirjallinen tiedonanto

Vesanto Kimmo, "Kanakoirien Erikoiskokeet", kirjallinen tiedonanto

Kallioniemi Päivi, eläinlääkäri, suullinen tiedonanto

Huseby, Maria, Leder Avlsråd, Norsk Weimaraner Klubb NWK, kirjallinen tiedonanto

Wikstrøm Trude, Medlem Avlsråd, Norsk Weimaraner Klubb NWK, kirjallinen tiedonanto

Vinsa Jenny, Svenska Weimaraner Klubben SWeIK, kirjallinen tiedonanto

Mårtenson Jerker, erikoiseläinlääkäri/Eläinlääkäriasema Tikki, Helsinki, haastattelu

Vesanto Kimmo, Saksanseisojakerho, "Järjestöorganisaatio ja sen historia" kirjallinen tiedonanto

Rouhiainen Jukka, SSK:n luonnetestityöryhmä, "Jalostuksen tavoiteohjelman luonneosio", kirjallinen tiedonanto

Suomaa Saija, "Pitkäkarvaisen saksanseisojan jalostuksen tavoiteohjelma 2011-2015", kirjallinen tiedonanto

Ventelä Kari, eläinlääkäri, suullinen tiedonanto

Muita linkkejä

Weimarinseisojien suomen rotujärjestö: Saksanseisojakerho Ry. www.saksanseisojakerho.fi

Suomen weimarinseisojakerho. <https://www.weimarinseisoja.fi>
Norjan weimarinseisojakerho. <http://www.norweim.org/>
Saksan weimarinseisojakerho. <https://www.weimaraner-klub-ev.de/>
Svenska weimaraner klubben. <http://www.weimaranerklubben.se/>
Tanskan weimarinseisojakerho. <http://weimaraner.dk/DK.aspx>

JTO:n Koonnut ja saadun palautteen mukaisesti muokannut: Salla Mattila, Miia Salo Tanja Kasila ja Nelli Touru.

JTO:ta ollut aiempina vuosina kirjoittamassa myös: Anne Pekkanen, Kaisa Tapola, Miranda Forssell, Satu Pränni, Virpi Luoma-Marttila ja Johanna Mustajärvi

Liitteet

LIITE 1. Pentueet ja metsästyskoetulokset 2000-2020

PENTUEET JA METSÄSTYSKOETULOKSET pitkäkarvaiset weimarinseisojat (2000-2020)				
pentue	tulos molemmilla	tulos isällä	tulos emällä	Jos ei tulosta: onko koekäyntejä
JÄNISJALAN AUKUSTI + LOCKFÄGELNS DODGE MIRADA	ei	ei	ei	ei kummallakaan (myöhemmin uroksella avo3)
SKYTTENS ASTON MARTIN + AICHA IN LOVE SANELLE SIRRAH	Kyllä	AVO1 (Ruotsi)	AVO1	
KAMIKAZE Z KORUNOVA DOLA + WAYFARER'S DRAGON LADY	kyllä	AVO3	AVO2	
ACHIM ZE ŠTITECKYCH ZAHRAD + WAYFARER'S DRAGON LADY	kyllä	PZ1 (CZ)	AVO2	
ARKO VOM CAROLINENHOF + BRENDA VOM HASETAL	kyllä	VGP 306/1 (Saksa)	AVO2	
CLASSIC DREAM'S IMPACT + CARINA FRA HÖLONDASKOGEN	kyllä	AVO2 (Ruotsi)	AVO3	

Yhteensä kuusi pentuetta, joista viidessä on molemmat vanhemmat koepalkittuja.

PENTUEET JA METSÄSTYSKOETULOKSET lyhytkarvaiset weimarinseisojat (2000-2020)				
pentue	tulos molemmilla	tulos isällä	tulos emällä	Jos ei tulosta: onko koekäyntejä
LORD VOM LEYMBORGH + WALDGEMEIN NAPUE	ei	VGP 310/1	ei	kyllä, emällä AVO0
LAS-VEGAS ONLY YOU ALESIA HAPPIDOG + GRACEBAND ALL YOU NEED IS LOVE	ei	ei	ei	ei
GRAY GHOST AUGUST + ALABAMA RED MOUNTAIN	ei	VOI1	ei	ei
GREAT HERMES TIERRA DEL VIENTO + METSÄTIEN UNOH-TUMATON KESÄHEILA	ei	ei	ei	ei
ARI VOM HABICHTSWALD + FENOMENA TEAM RUMOUR HAS	kyllä	VGP 340/2	AVO1	-

IT AT GOTTAGO				
METSÄTIEN RAGAZZO + BLUE-CHANNEL BETSY GRAY	ei	ei	ei	kyllä, isällä AVO0
ARAGORN + WALDGEMEIN RUBY RIVER	ei	ei	ei	ei
QASIDA'S AG HERCULES + QASIDA'S AG SPECIAL ONE	ei	VOI3	ei	ei
BENIAMINO Z BRDSKÝCH BORU + QASIDA'S AG LUCKY STAR	kyllä	HZP 188	AVO2	-
EDMUND VON WALHALLA + ZILVEREIN SUMMIT'S UP AT METSÄTIEN	kyllä	VGP 321/1	AVO2	-
AALTO JUST WEIMARANER + METSÄTIEN ROMINA	kyllä	FCI Working Certificate	AVO1	-
WALDGEMEIN GAME KEEPER + GREYGEM ASTRAIA	kyllä	AVO1	VOI2	-
SNAIPER'S LUKE + TRUBON GUSTE TRAKHAOS	kyllä	C.I.T (kansainvälinen käyttövalio)	AVO1	-
JARL D'OMBRELUNE + ZILVEREIN SUMMIT'S UP AT METSÄTIEN	kyllä	NUO1 (Tanska)	AVO2	-
ULIK VON DER SCHELMELACH + NETA VOM ENTENSTRICH	ei /poikkeus	Poikkeus - Typistetty tuontiuros	AVO3	-
AALTO JUST WEIMARANER + ZILVEREIN SUMMIT'S UP AT METSÄTIEN	kyllä	FCI Working Certificate	AVO2	-
GRANITEHILL QUENDI LEGOLAS + LOLLY POPS	ei	ei	ei	uroksella koekäynti, NUO0
SNAIPER'S LUKE + HARMAAHALLAN HIGH PEAK	kyllä	C.I.T (Kansainvälinen käyttövalio)	AVO2	-
EDMUND VON WALHALLA + SEMPER ADAMAS DURLINDANA	kyllä	VGP 321/1 (Saksa)	VOI2	-
SILHOUETTE'S PRIORITY LANE + FEMME LIKE U AT GOTTAGO VON SILBERWEISS JAGER	ei	ei	AVO2	-
PIKE'S PEAK SILVERSMITH SUMMIT + SKYTTEENS PRIMATOR DIAMANT	kyllä	MH (Master Hunter), USA	AVO1	-
ULIK VON DER SCHELMELACH + NETA VOM ENTENSTRICH	ei/poikkeus	Poikkeus - typistetty tuontiuros	AVO3	-
ZILVEREIN GOT ME MOJO AT HUNTLY + BLUECHANNEL YOSEMITE	ei	ei	ei	ei
RYLIO DUSTY SUMMER ROAD + METSÄTIEN NALA	kyllä	FCI Working Certificate	AVO3	-

ARRAGON VOM FEUERBACH + FEMME LIKE U AT GOTTAGO VON SILBERWEISS JAGER	kyllä	VGP 348/ I (Saksa)	AVO2	-
RIVENWIL ALABAMA SLAMMER + SEMPER ADAMAS DURLIN-DANA	kyllä	FCI Working Certificate	VOI2	
BOSS V.H. MOLEHOUT + SIN-CLAIR'S LEGACY OMENA	ei	NUO2	ei	ei
SNAIPER'S LUKE + AICHA IN LOVE SANELLE SIRRAH*(lk+pk pentue)	kyllä	C.I.T (Kansainvälinen käyttövalio)	AVO1	-
KANSAS DES BRUMES DES BOIS + MIMMTRIX FRIDA	kyllä	Field Trial EXC 1st + CACT (Ranska)	AVO2	-
APOLLON + METSÄTIEN MARTTA	kyllä	VOI3	AVO3	-
WELMER'S SISU + SKYTTENS PRIMATOR DIAMANT	kyllä	FI KVA	AVO1	-
WELMER'S SISU + NETA VOM ENTENSTRICH	kyllä	FI KVA	AVO3	-
FENOMENA TEAM YOSHIHIRO + GHOSTMOOR'S JOY SIRIUS NOVA	kyllä	CZ KVA (Tsekki)	AVO3	-
GRAY GHOST AUGUST + FEMME LIKE U AT GOTTAGO VON SILBERWEISS JAGER	kyllä	VOI1	AVO2	-
SKYTTENS ASTON MARTIN + AICHA IN LOVE SANELLE SIRRAH* (lk+pk pentue)	kyllä	AVO1	AVO1	-
CLASSIC DREAM'S BLACK GROUSE + KIA DES BRUMES DES BOIS	kyllä	SE KVA (Ruotsi)	NUO3	-
MOJO'S VINI VIDI VICI + HARMAAHALLAN QUARANA	kyllä	FT CH (Ranska)	AVO1 (Ruotsi)	-
QASIDA'S SNAKE CHARMER + MYSTICAL SHADOWS HEAD HIGH	kyllä	AVO2	AVO3	-
QASIDA'S SNAKE CHARMER + GRANDA GRAFENEK	kyllä	AVO2	AVO2	-
MIMMTRIX FRANKE TILL SIN-CLAIR'S + WELMER'S NITA	ei	ei	ei	ei
LANDSBYGDENS RETUR + METSÄTIEN LOLITA	kyllä	AVO1 (Ruotsi)	AVO1	-
CLASSIC DREAM'S BLACK GROUSE + GHOSTMOOR'S JOY SIRIUS NOVA	kyllä	SE KVA (Ruotsi)	AVO3	-
DRIFTWOOD'S TIME OUT OF MIND + MIMMTRIX MATILDA	ei	ei	ei	ei
WELMER'S SISU + GRAY GHOST GEMMA	kyllä	FI KVA	AVO1	-
RIVENWIL ALABAMA SLAMMER + METSÄTIEN KRISSE	kyllä	FCI Working Certificate	AVO2	-

COSSU VOM WESSLINGHOF + SCUBA'S IMPERIAL	kyllä	AVO2	AVO3	-
WALDGEMEIN KEIRAN + LILLY VOM ENTENSTRICH	ei	AVO2	ei	ei
MOJO'S VINI VIDI VICI + CLASSIC DREAM'S SILVER SORBET	kyllä	FT CH (Ranska)	VOI2	-
CLASSIC DREAM'S SILVER SPIRIT + METSÄTIEN KRISSE	kyllä	AVO1	AVO2	-
LOCKFÄGELNS ÄLIWER + SÖDERVADET'S ISCHI	ei	VOI1	ei	ei
QASIDA'S SNAKE CHARMER + ANSONA FUN FAIR	kyllä	AVO2	AVO3	-
COSSU VOM WESSLINGHOF + WALDGEMEIN LILITH	ei	AVO2	ei	ei

Yhteenvedo

2020 yhteensä 6 pentuetta joista 1/6 molemmat koepalkittuja, 2/6 toisella koepalkinto ja 3 jossa kummallakaan vanhemmalla ei ole koetulosta. (2020 pentueista 16.6% täyttää ehdotetun PEVISA:n).

2019 yhteensä 4 pentuetta, joista 2 täyttää ehdotetun PEVISA:n. 2/4 molemmat vanhemmat koepalkittu, 1 pentueessa toinen vanhemmista koepalkittu ja yhdessä pentueessa kummallakaan vanhemmista ei koetulosta. (2019 pentueista 50% täyttää ehdotetun PEVISA:n).

2018 yhteensä 5 pentuetta, joista kaikki täyttävät ehdotetun PEVISA:n. 4/5 molemmat koepalkittu. 1/5 narttu koepalkittu ja uros typistetty tuontikoira, jolla ei kilpailulupaa Suomessa. (2018 pentueista 100% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2017 yhteensä 2 pentuetta, 1 täyttää ehdotetun PEVISA:n. 1/2 molemmat koepalkittuja, 1 jossa kummallakaan vanhemmalla ei ole koetulosta. (2017 pentueista 50% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2016 yhteensä 6 pentuetta, joista 5 täyttää ehdotetun PEVISA:n. 4/5 molemmat koepalkittu. 1/5 narttu koepalkittu ja uros typistetty tuontikoira, jolla ei kilpailulupaa Suomessa. 1/6 kummallakaan vanhemmalla ei ole koetulosta. (2016 pentueista 83% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2015 yhteensä 5 pentuetta, joista 4 täyttää ehdotetun PEVISA:n. 4/5 molemmat vanhemmat koepalkittuja, 1/5 toinen vanhemmista koepalkittu. (2015 pentueista 80% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2014 yhteensä 4 pentuetta, joista kaikki täyttävät ehdotetun PEVISA:n. 4/4 molemmat vanhemmat koepalkittuja. (2014 pentueista 100% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2013 yhteensä 5 pentuetta, joista kaikki täyttävät ehdotetun PEVISA:n. 5/5 molemmat vanhemmat koepalkittuja. (2013 pentueista 100% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2012 yhteensä 4 pentuetta, joista 3 täyttää ehdotetun PEVISA:n. 3/4 molemmat vanhemmat koepalkittuja. 1/4 kummallakaan vanhemmalla ei ole koetulosta. (2012 pentueista 75% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2011 yhteensä 5 pentuetta, joista 4 täyttää ehdotetun PEVISA:n. 4/5 molemmat vanhemmat koepalkittuja. 1/5 kummallakaan vanhemmalla ei ole koetulosta. (2011 pentueista 80% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

2010 yhteensä 6 pentuetta, joista 3 täyttää ehdotetun PEVISA:n. 3/6 molemmat vanhemmat koepalkittuja. 3/6 toisella vanhemmista on koetulos. (2010 pentueista 50% täyttää ehdotetun PEVISA:n)

Lyhytkarvaisilla weimarinseisojilla oli vuosina 2010-2020 yht 52 pentuetta, joista 37 pentuetta täyttää ehdotetun PEVISA:n, eli noin 71% kaikista pentueista. 7 pentueista toinen vanhemmista on koepalkittu, eli noin 13% kaikista pentueista. 8 pentueessa kummallakaan vanhemmalla ei ole koetulosta. Huomioitavaa on, että vuonna 2020 syntyneistä 6 pentueesta vain yhden pentueen molemmilla vanhemmilla oli koetulos. 3:ssa pentueista kummallakaan vanhemmista ei ollut koetulosta. Kehitys on poikkeuksellinen, kun tarkastellaan viimeisen 10v jaksoa, koska sen valossa vuosi 2020 edustaa n. 38% osuutta kaikista kymmenen vuoden aikana syntyneistä pentueista, joissa kummallakaan vanhemmista ei ole koetulosta. Lisäksi vuoden 2020 PEVISA:n täyttävien yhdistelmien määrä on prosentuaalisesti poikkeuksellisen pieni 16.6%, siinä missä muiden vuosien vastaava prosentti on 50-100% välillä (10 vuoden keskiarvo on 78% ehdotetun PEVISA:n täyttäviä yhdistelmiä). Tilanteelle voi olla monta syytä, mutta yksi syistä uskoisin olevan tiedottamisen vuosina 2019-2020 liittyen PEVISA:n uusimista ja vaatimusta koetuloksesta. Osasyynä saattoi olla myös korona, ja sen asettama poikkeustilanne, vaikkakaan COVID-19 ei ole juurikaan KAER-kokeiden järjestämiseen vaikuttanut.

Pitkäkarvaisilla weimarinseisojilla oli vuosina 2007-2014 yht 6 pentuetta, joista 5 pentuetta täyttää ehdotetun PEVISA:n, eli noin 83% kaikista pentueista. Yhdessä pentueessa kummallakaan vanhemmalla ei ollut koetuloksia. *Kyseinen ainoa koepalkitsematon pentue oli kasvattajan tiedonannon mukaisesti vahinkopentue: emä oli pentujen syntyessä vain vuoden vanha (1v 1kk). Pennut rekisteröintiin emä lonkkakuvien jälkeen.

On myös huomioitavaa, että suurimmalla osalla jalostukseen käytetyistä koepalkitsemattomista koirista* (24 kpl) ei ole lainkaan koekäyntejä. Ainoastaan kolmella (12%) kaikista kahdestakymmenestäviidestä koepalkitsemattomista jalostukseen käytetyistä koirista löytyy yksi tai useampi koekäynti (tuloksena NUO0 ja AVO0). Loput 22 koiraa eivät ole käyneet kokeissa ennen pentujen syntymää. 21 koiraa näistä ei ole käynyt kokeissa myöskään myöhemmin. Pitkäkarvaisen vahinkopentueen isä on poikkeus ja on saavuttanut jälkeensä AVO3 tuloksen.

*Poikkeussäännön täyttävää tyypistettyä tuontikoiraa ei huomioitu laskelmissa.

Huom. Pentueen vanhempien koetuloksia lisättäessä, tarkistettu ainoastaan, että astutuksen hetkellä ollut vaadittava koetulos. Lisätty taulukon tietoihin koiran tämän hetken korkein tiedossa oleva koetulos, tai kokeisiin liittyvä käyttövalionarvo. On mahdollista, että astutuksen hetkellä koirilla on ollut vähäisempi koetulos. Tiedot pentueista on kerätty Kennelliiton jalostustietokannasta, josta saatu myös osa koetulostiedoista. Muut tiedot etsitty koirien tietoja hyväksikäyttäen mm. Ruotsin kennelliiton Hunddatasta ja muiden maiden kennelliittojen tarjoamista online-lähteistä.